

KP

K Y R K P R E S S E N

TORSDAG 14 OKTOBER. NR 21/2021

ISSN 0356-1275
ISSN 2737-0003

”HUR KAN GUD VARA SÅ ELAK?”

Sidan 10

Ungdomsledare känner
oro efter lägren [Sidan 6](#)

Kan man faktiskt prata om
vad som helst? [Sidan 20](#)

Svensk information väcker
känslor i Esbo [Sidan 4](#)

Info på svenska en utmaning

»Hur den optimala lösningen ser ut må vara osagt, men finns det kanske skäl att tänka om?«

”BYRI PÅ SVENSK” (Börja på svenska) var ett projekt som lanserades i Karleby år 2005. Målet var att uppmuntra svenskspråkiga orsbor att i kontakter med företag och myndigheter i hemstaden i första hand försöka använda sitt modersmål och inte per automatik välja majoritetsspråket finska. Hur väl projektet utföll må vara osagt, men en Karlebybo konstaterade lite uppgivet i något sammanhang att projektnamnet borde ändras till ”Byri på svensk – slut på finsk”.

MÅNGA AV oss svenskspråkiga i det här landet kan säkert känna igen oss i det här. Att få – och kunna – uttrycka sig på sitt modersmål kan i praktiken visa sig vara svårare än det är i teorin. SFP-basen Christoffer Taxell myntade redan på 1980-talet tesen som säger att enspråkiga lösningar är den bästa garantin för tvåspråkighet. Den så kallade Taxellska paradoxen har – trots att den också ifrågasatts – visat sig träffsäker många gånger. Och nästan ännu tydligare blir den om man vänder på den: tvåspråkiga lösningar leder i praktiken ofta till enspråkighet.

UTMANINGARNAMED tvåspråkiga lösningar tangeras i en nyhetsartikel på nästa uppslag i denna tidning. Esbo svenska församling har valt att låta sin informatör,

istället för att helt jobba i anslutning till den egna församlingen, bli en del av Esbo kyrkliga samfällighets kommunikationsenhet. Om det här är en lyckad lösning eller inte råder det delade meningar om. Esbo svenska församlings tidigare informatör Sheila Liljeberg-Elgert gick i pension i september och hon hann jobba två år i den gemensamma kommunikationsenheten. Hon är kritisk till arrangemanget och helt smärtfritt verkar det inte vara, eftersom hennes efterträdare valde att tacka för sig efter endast två veckor i tjänst.

PÅ BASIS AV kommentarerna verkar man inte från församlingens och samfällighets sida helt förstå utmaningarna med arrangemanget. Från församlingens sida lyfter man fram att kommunikationsenheten gett Esbo svenska församling tillgång till en yrkesgrafiker och ”en snygg, fungerande och mångsidig produkt”. Liljeberg-Elgert å sin sida säger att informatören ”borde ha tid att göra material om församlingens egna anställda och församlingsbor”. Här kan man kanske hålla med Liljeberg-Elgert: ur ett kommunikationsperspektiv väger det personliga och människonära ofta tyngre än det estetiska när det gäller att få genomslag. Risken finns kanske också att Esbo svenska församlings informatörs arbetstid i kommunikationsenheten äts upp av de möten och den byråkrati som tenderar att komma med en större organisation.

Hur den optimala lösningen ser ut i Esbo må vara osagt, men det finns kanske skäl att tänka om?

Nicklas Storbjörk är ansvarig redaktör på Kyrkpressen.

I DETTA NUMMER

De vill möta obekväma åsikter

Poddmakare vill föra respektfulla samtal, men hur oemotsagd får en kontroversiell åsikt förbli? **Sid 20**

Ser sig som en resonansbotten

Som terapeut vill Jan-Erik Nyberg vara resonansbotten som gör att klienten hör sig själv. **Sid 8**

När jag besökte kosmetologen

Christa Mickelsson har funderat på livets förgänglighet – eller den fysiska skönhetens förgänglighet. **Sid 21**

Hon har känt sig utanför i Finland

Jasmine Kelekay vet inte om utanförskapet beror på att hon är finlandssvensk eller på att hon är rasifierad. **Sid 22**

Avdelningar: Nyheter **Sid 4** / Feature **Sid 8** / Inkast **Sid 13** / Den här söndagen **Sid 14** / På gång i din församling **Sid 15** / På gång i stiftet **Sid 19** / Kultur **Sid 20** / Feature **Sid 22** / Opinion **Sid 31**

REDAKTIONEN

Ansvarig redaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6322

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorggatan 2 B vån. 8
00260 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Erika Rönngård
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemskassor. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi - tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:
Finland 60 € Utlandet 84 €

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

”Vi bär alla på en bit himmel”

Vem är du? Monica Vikström-Jokela hoppas att allt hon skriver och regisserar för barn ska säga: Du behöver inte vara rädd.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Berättelser är det bästa sättet att klä det som vi känner men inte vet i ord, säger **Monica Vikström-Jokela** som är aktuell med barnboken *Hurdan är himlen?*.

– Under de bästa stunderna i livet känner man att himlen finns där, bakom en osynlighetsgardin. Det sipprar ut himmel här och där, och det är därför jag tycker om jul och påsk – då blir den där gardinen extra tunn.

Tänkte du själv mycket på himlen när du var barn?

– Nej, jag minns inte att jag skulle ha gjort det. Men våra barn har talat en del om himlen. När min mamma dog sa fyraåringen: ”Jag blir så arg när jag tänker på alla som hinner till himlen först och tar de bästa plat-

serna!” Då sa jag att mormor var världsbäst på att paxa bra platser och att hon säkert kommer göra det i himlen också.

Den här boken är ett beställningsarbete: det finns ett behov av kristna barnböcker om himlen. Tyckte du om att skriva den?

– Jo, jag var jättemotiverad! Jag känner att det finns ett stort behov av att förhålla sig till tiden på något annat sätt än det lineära. På ett känslöplan känner jag att det finns ett tidlöst perspektiv, och att det tidlösa är en kontaktyta till evigheten.

Hur tänker du om himlen?

– Jag tänker att det finns kära människor bakom den där osynlighetsgardinen, och de vill mig väl. Jag tänker att anden eller själen är en bit himmel vi alla bär inom oss – och sedan har vi en massa fult som vi kankar på och inte behöver ta med oss dit.

Var det en utmaning att skriva om himlen för barn?

– Ja, barn tänker ju så konkret. Det måste finnas en ärlighet, man måste skilja på fakta och på sådant som man bara tror. Jag

GÖR: Redaktör och regissör vid barnprogrammen på Svenska Yle. Författare och dramatiker.
AKTUELL MED: Barnboken ”Hurdan är himlen?”
INTRESSEN: Motion, deckare och dockskåp.

skulle gärna önska att den här boken öppnade för diskussion om tröst och trygghet och att den kunde ge en vision av himlen också för dem som inte har egna ord för det.

– De starkaste barnböckerna är de där det öppnas en dörr mellan parallella världar: alla de där böckerna där du rakt ur vardagen hamnar i en annan värld, eller där ditt liv förvandlas. Som i *Hemliga trädgården!*

Många barn längtar efter en sådan förvandling.

– Ja, jag tror att barn känner av något större som livet sedan karvar bort. Själv låg jag som åttaåring och tränade bort min förmåga att vara synsk. Jag var helt övertygad om att jag fick lampor att gunga!

Berätta om en härlig himmelsbild du bär med dig.

– När min mamma var allvarligt sjuk och hade genomgått en operation hade hon en stark upplevelse av att hon var i himlen. Hon sa att där såg ut helt som hos hennes mormor på Säkabacken i Karleby, men allt var ännu vackrare och syrenerna var ännu mer lila. Det stärker mig i min tro att vi ska använda de himmelsbilder som talar till oss.

Information i Esbo väcker blandade känslor

Efter två veckor på jobbet sade den nya kommunikatören i Esbo svenska församling upp sig. – Arbetsmängden är så stor att det är omöjligt att göra ett gott jobb, säger företrädaren Sheila Liljeberg-Elgert, som också befarar en nedmontering av det svenska.

TEXT: **ERIKA RÖNNGÅRD & SOFIA TORVALDS**

Esbo svenska församling saknar just nu informatör, och det finns röster som säger att det beror på hur arbetet är organiserat. För ett par år sedan inleddes ett pilotprojekt inom kommunikationen vid samfälligheten i Esbo. Det innebar att den svenska församlingens informatör blev en del av samfällighetens finskspråkiga kommunikationsteam.

– Informatören är anställd av Esbo svenska församling och lönen går från den svenska församlingens budget. Ändå äts stora delar av den svenska kommunikationsbudgeten upp av samfällighetens projekt, säger **Sheila Liljeberg-Elgert**, som sedan 2007 jobbat som informatör vid Esbo svenska församling, men nu gått i pension.

Hon upplever att det inte finns förståelse för att det finlandssvenska församlingslivet är en egen kultur, som kräver andra lösningar än att man översätter finskt material till svenska.

– Vi borde ha tid att göra material om våra egna anställda och församlingsbor, och samarbeta med de närliggande svenskspråkiga församlingarna, säger hon.

Hon säger att hennes efterträdare reagerade på samma saker som hon själv och att det var en orsak till att hen inte valde att fortsätta.

– Man tar av den minsta församlingen, som skulle behöva den resursen själv, och placerar den personen i en finsk arbetsmiljö.

Hon upplever också det som problematiskt att det inte är definierat hur stor del

av arbetsbilden ska handla om samfällighetens information i relation till församlingens egen.

I Borgå stift är lösningen i Esbo unik. I de andra större, svenskspråkiga församlingarna jobbar informatörerna i regel med den egna församlingens information, i den egna församlingen.

Samarbetet gett yrkesgrafiker

Kira Ertman, som är kyrkoherde i Esbo svenska församling, säger att det nya

Sheila Liljeberg-Elgert. FOTO: SOFIA TORVALDS

Kira Ertman. FOTO: ARKIV/CAROLINA HUSU

Jannika Lassus. FOTO: ESBO KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET

Urpu Sarlin. FOTO: JANI LAUKKANEN

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

kommunikationsprojektet lett till många fördelar.

– Till exempel till att vi haft tillgång till en yrkesgrafiker som kunnat göra design.

Åsikterna om huruvida det är möjligt att kommunicera på svenska i ett team där en majoritet av teamet består av finskspråkiga går isär bland dem KP talat med. Ertman menar att alla anställda i en tvåspråkig samfällighet kan använda sitt eget modersmål.

Skulle det vara okej att leda ett möte och skriva en mötesrapport på svenska?

– Ja. Min uppfattning är att det råder en väldigt stor förståelse för svenskan i Esbo kyrkliga samfällighet, säger Ertman.

Uppfattar du att du som svensk kyrkoherde i Esbo behöver vara en vakthund för det svenska?

– Jag upplever inte att det skulle finnas en sån stämning att vi skulle behöva vara på

vår vakt, säger Ertman.

Sheila Liljeberg-Elgert säger att hennes erfarenhet är att flera i kommunikationsteamet inte kan svenska så bra att den svenska kommunikatören kan komma med mötesinlägg på svenska – för att inte tala om att leda möten på svenska.

Samfällighetens kommunikationschef **Urpu Sarlin** säger att språket vid kommunikationsenheten till vardags är finska.

– Men den senaste tiden har jag sagt att man förstås får prata svenska också om man vill. Om någon inte förstår något får man be om preciseringar.

Hon menar också att den svenska sakkunniga i kommunikation i första hand ska ta hand om Esbo svenska församlings information.

– Vid sidan av kan hen assistera den tvåspråkiga informationen. Informatören kan mycket fritt forma sin egen arbetsbild.

»Om någon inte förstår något får man be om preciseringar.«

"Man behöver ett team"

Jannika Lassus, som är viceordförande i församlingsrådet i Esbo svenska församling, uppfattar att informatören jobbar i samfällighetens finska team för att få stöd av andra som har samma expertis.

– Det är väldigt mycket begärt att en människa ensam ska klara av all teknik, därför behöver man ett team.

På församlingsrådets möte har man diskuterat hur samarbetet påverkar det svenska informatörsarbetet.

– Där tyckte vi att det var viktigare att vi får en snygg, fungerande och mångsidig produkt, som då också är på svenska. Det lät bra.

Kan det då finnas kulturella skillnader som gör att allt som fungerar på finska inte fungerar på svenska?

– Jag kommer inte på något på rak arm, det kan ju förstås finnas någon verksamhet som inte finns i den svenska församlingen. Som språkforskare tänker jag att man anpassar texten enligt målgruppen.

Ser du risker med att närmaste chefen är finskspråkig och jobbar vid samfälligheten?

– Är man anställd som sakkunnig inom information och kommunikation skulle jag kanske till och med se det som en större risk att ha en präst eller kyrkoherde som närmaste chef. Det är bättre att ha en chef som vet vad man håller på med och känner till vad arbetet går ut på.

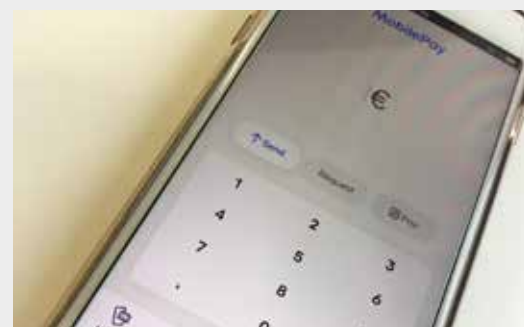

FOTO: SOFIA TORVALDS

MobilePay kan nu börja användas också i församlingarna.

"Församlingar kan redan nu bära upp mobilkollekt"

I en insändare i förra veckans KP ställdes frågan om det går att betala kollekt på elektronisk väg. **Sixten Ekstrand**, som är direktör vid Kyrkans svenska central, svarar i veckans KP att de arbetsgrupper som utrett frågan föreslår att församlingarna använder applikationen MobilePay.

– Det är den enklaste lösningen för elektronisk kollekt.

När blir detta möjligt i alla församlingar?

– Det är redan möjligt och upp till varje församling att ta i bruk MobilePay för att möjliggöra mobilkollekt. Instruktioner finns på kyrkans finska hemsidor, men Borgå domkapitel som ansvarar för gudstjänstlivet inom Borgå stift har tydligen inte ännu satt ut information på svenska, säger Ekstrand.

Finns det signaler som tyder på att mobilbetalning skulle kunna leda till ökade kollektinkomster?

– Användningen av mobilkollekt är i dagsläget så liten att inga jämförelser kan göras ännu. Däremot finns det en annan aspekt i det här. Eftersom bankernas avgifter för att hantera kontanter hela tiden stiger så kan församlingarnas avgifter för hantering av kollekt minska om man övergår till mobilkollekt, säger Ekstrand.

Konfirmanderna nöjda – men vill ha mer delaktighet

De ungdomar som deltagit i konfirmandundervisningen år 2021 har haft mycket positiva upplevelser av skriftskolan, visar en färsk enkät. Resultaten visar också att flickornas livsglädje minskat under de senaste åren.

Sedan år 2018 har kyrkan varje år utvärderat konfirmandarbetet med hjälp av en enkät som konfirmanderna och hjälpledarna får fylla i. Konfirmanderna har på nationell nivå gett konfirmandundervisningen skolvitsordet 9- och i Borgå stift 8 ½.

– Den största skillnaden mellan de nationella resultaten och resultaten från Borgå stift gäller upplevelsen av delaktighet. Upplevelsen av delaktighet i planering av andakter, gudstjänster och konfirmationsgudstjänsten varierar väldigt mycket i de finlandssvenska församlingarna, berättar **Helena Salenius**, svensk sakkunnig i konfirmandarbete vid Kyrkostyrelsen.

”Många ungdomar behöver många vuxna omkring sig nu”

Linda Wahrman mötte illamående, panikångest och social ångest på sommarens konfirmandläger i Borgå.

– Det var som att gå omkring och släcka små bränder hela tiden.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**

Linda Wahrman har jobbat med ungdomar i församling under många år. I år var hon på två konfirmandläger efter en paus på fyra år, då hon var föräldraledig.

– Jag måste säga att jag kände mig korkad på det första konfirmandlägret. Jag hade hört om att ungdomar mått illa under coronatiden, men jag hade helt enkelt inte förstått allvaret förrän jag kom på läger. Det kom som ett slag i ansiktet.

Många vittnar om samma sak.

– De unga som har mått dåligt mår ännu sämre efter coronatiden. Mängden av panikångest och social ångest bland de unga har helt klart ökat, säger Wahrman.

Hon är medveten om att illamåendet berör bara en viss del av ungdomarna.

– Det är klart att inte 90 procent går omkring och mår jättedåligt. Det finns en del som kan leva ett normalt liv och inte påverkas nämnvärt.

Hon tänker tillbaka på konfirmandlägren.

– Det var som att gå omkring och släcka små bränder hela tiden. Flera föräldrar

ringde och var oroliga över sina barn som bara vill sitta på sitt rum. Många hade jättesvårt att umgås i stor grupp. Många unga har blivit lärda att det är farligt att umgås med många i samma utrymmen. Jag tror att vi kommer att se många efterföljder.

Flexibelt team

De anställda på lägren måste tänka om helt.

– Det var jätteskönt att ha ett flexibelt team som kunde switcha om i programmet. Vi pratade mycket om välmående istället för att låtsas som att illamåendet inte fanns. Vi kunde inte prata endast om Jesu liknelser – de unga kan inte ta emot budskapet om de mår väldigt illa. Vi sa: ”Ni mår dåligt. Vad kan vi göra åt det?”

Efter sommarens läger tog Linda Wahrman kontakt med **Rebecka Stråhlman**, som jobbar med ungdomsfrågor på Kyrkostyrelsen. De skrev ett öppet brev till beslutsfattare och samarbetspartners till som fick namnet ”För barns och ungas väl”. Många ungdomsledare skrev under texten.

Linda Wahrman känner oro för många unga efter sommarens konfirmandläger. FOTO: NICOLE LÖNEGREN-LINDROOS

FOTON: UNSPLASH FOTOMONTAGE: MALIN AHO

– Vi vill helt enkelt göra någonting. Ibland känner man sig handfallen när man umgåtts intensivt med ungdomar en vecka, gått in på djupet och sedan tappat kontakten till dem.

Linda Wahrman känner oro för många unga efter lägret.

– En del har kontakter till exempel till en terapeut. Men inte alls alla. Hur ska det gå för dem som inte har ett nätverk?

– Tanken med det öppna brevet var att säga att många ungdomar behöver många vuxna omkring sig nu just nu, vuxna som kan plocka upp dem som mår dåligt – vuxna i skolan, inom fritidsintressen. Ungdomarna behöver bli sedda.

Söker sig någon till församlingen? Borde församlingarna bli bättre på att öppna upp sina lokaler för barn och unga på eftermiddagarna?

– Några har blivit aktiva i församlingen, men inte så många som vi hade hoppats. De har sina orsaker till varför de inte kom-

mer – de är stressade och att söka sig till församlingen är lite stigmatiserat.

– Vi har funderat mycket på öppna dör-rar och jag upplever att många nog erbjuder det. Men ibland är det pinsamt att säga att man går till församlingens utrymmen.

– Jag upplever att vi ska försöka hyvla ner tröskeln så mycket som möjligt, men ändå är steget stort. Och unga idag har inte tid. Jag brukar säga till våra ungdomar att jag skulle få burn-out direkt om jag levde det liv som de lever nu.

Upplever du att ni ungdomsledare tvingas bära en för stor del av det som samhället borde ta hand om?

– Både ja och nej. De signaler vi har fått är att ungdomarna inte vill vara till besvär. Många har föräldrar som är stressade, och ungarna vill inte belasta sina föräldrar med saker de bär på. Ibland får vi höra mycket sådant som ungdomarna enbart berättar för oss.

Kommunens hjälp för unga är många

»Jesus kommer att fråga vad vi gjorde för våra minsta.«

gångar överbelastad.

– Jag också hört om sådana som säger att "om jag går dit måste de ringa till mina föräldrar – och det vill jag inte".

Har kyrkan resurser för att ta hand om ungdomars problem?

– Kyrkans resurser räcker ingenstans, känns det som. Jag skulle kunna ägna mig åt hur mycket enskilda samtal som helst, men min tid räcker inte till. Kyrkans byråkrati slukar mycket tid, men det är inte bara kyrkans problem – hela samhället kämpar med "byråkratimonstret".

Linda Wahrman vill dela en bild som hon har burit med sig i många år.

– Jag har tänkt på vad Jesus skulle säga om vår kyrka. Jag undrar om det är tid för oss att fundera på vad det är vi som kyrka egentligen ska göra. Jesus kommer inte att fråga om vi skrev in våra uppgifter i kyrkans bokföringssystem Kipa i tid eller om vi skrev in statistiken rätt. Han kommer att fråga vad vi gjorde för våra minsta.

På familjerådgivningsbyråerna är krigstraumat inte längre samtalsämne nummer ett. Inget har ersatt kriget i det avseendet, men **Jan-Erik Nyberg** har sett att vår tids krav på individen blivit ett allt större problem.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Att lyssna på sig själv ger visshet

I sitt arbetsrum på familjerådgivningsbyrån i Jakobstad har Jan-Erik Nyberg en gitarr. Den är en inredningsdetalj, men det har hänt sig att han tagit fram den och sjungit för klienten.

Den gröna Dymotejpen vid stämskruvarna avslöjar att gitarren har ett namn – Carole – efter Carole King.

– Hon var min stora idol i tiderna. Hennes sång *You've got a friend* följer med mig ännu, säger han.

Jan-Erik Nyberg tar hjälp av gitarren för att förklara sitt jobb som terapeut.

– Min uppgift är att vara som gitarrens klangbotten. När klienten låter strängarna vibrera ska jag ska vara klangbotten som gör att klienten hör sig själv. När vi hör oss själva hittar vi vår visshet.

På familjerådgivningsbyrån serverar man klienterna inga färdiga svar.

– Vi försöker få människor att tänka efter och känna efter ett steg längre. Säger en tonårsförälder sig vara så trött att hen kommer att kasta ut ungen säger jag inte att det får du inte. I stället frågar jag: "Vad händer då? Hurudan förälder är du då och vilka spår lämnar det i barnet?" Sådana frågor slutar inte med en reaktion utan leder till något nytt.

Livet är för kort för att ta alla strider

Jan-Erik Nyberg vill hjälpa människor att komma underfund med vad som är viktigt för dem. Det som man slåss hårt för är kanske inte det viktigaste.

– Det är inte värt att ta alla strider. Livet är för kort för det. Jag har hört sägas

att åttio procent av alla konflikter aldrig kan lösas. Vi gör lätt ett misstag när vi så fort som möjligt försöka komma ut ur en konflikt. Antingen tenderar vi att låtsas att konflikten inte finns eller så försöker vi erbjuda vår egen lösning till den andra. Vi försöker, kanske omedvetet, göra motparten mer lik oss. Men Gud skapade inte Eva som en avbild av Adam. Han skapade Eva till den människa han ville ha henne till – en annan Guds avbild.

I stället för att fokusera på som vem som har rätt i en konflikt borde man våga vara i den.

– Vem är du och vem är jag i konflikten? Finns det ett "vi" här? När man hittar ny mark växer man. Konflikterna är en del av livet och nödvändiga för att vi ska växa.

»Konflikterna är en del av livet och nödvändiga för att vi ska växa.«

Ta inte varandra för givna

Kommunikation är nyckelordet för att hålla ihop en parrelation.

– Kommunikation är ett missförstått ord. Det handlar inte om att "nu ska du få höra hur jag riktigt känner". Kommunikation är både att tala och att lyssna. Vi missar ofta att lyssna in varandra tillräckligt. Relation är en färskvara som inte håller många

dagar utan omvårdnad. Vi gör ett misstag när vi tror oss veta allt om vår partner och tar hen för given. Det gäller att förhålla sig med ödmjukhet, tacksamhet och nyfikenhet till sin partner. Parrelation behöver en daglig växelverkan.

Knappheten har blivit överflöd

Behovet av kyrklig familjerådgivning uppstod efter kriget när soldaterna kom hem traumatiserade.

– Det fanns ingen hjälp för dem utan upplevelserna från kriget skulle tigas ihjäl. Det ledde till konflikter i familjerna. Man kan också tänka sig att kvinnorna som varit tvungna att ta hand om hemmafronten blivit ganska självständiga.

Numera bearbetar man inte längre kriget på familjerådgivningsbyråerna. Inte heller mycket av den andra generationens krigstrauma – kriget satte nämligen spår också i barn som inte förstod varför pappa var som han var.

– Perspektiven har förändrats. Förenklat kan man säga att förr var knappheten och bristen på alternativ ett problem. Då fanns också ett större tryck utifrån på att man skulle vara eller göra på ett visst sätt, till exempel hålla ihop ett äktenskap.

Ett nutida problem är att det finns så många möjligheter.

– Det pluralistiska samhälle vi har idag kräver mer av individen. Man måste själv veta vad man står för och hur man vill ha sitt liv. Vet man det inte förutsätts man ta reda på och inte bara följa med mängden. Trycket utifrån är väldigt motstridigt och gör oss lätt villrådiga, säger Nyberg.

I gitarren Caroles klangbotten ser Jan-Erik Nyberg likheten med sitt arbete som familjerådgivare.

Då kan man behöva hjälp med att lyssna på sig själv och fundera på sina egna värderingar.

– Vi gräver inte diket åt klienterna utan vi ger dem en spade och visar hur de ska komma igång med grävandet. Folk kommer inte hit med problem som man fixar i en handvändning. Det handlar ofta om komplexa och ingrodda saker där lösningarna är beroende av andra människor. Vi ger klienterna flankstöd tills de hittat sin egen styrka.

Tröskeln att söka hjälp ska vara låg

Familjerådgivningsbyrån i Jakobstad har nyligen, som en av de sista i landet, slopat kravet på att chefen ska vara präst. När Nyberg, som är präst, går i pension vid årsskiftet söker man i första hand inte någon som är prästvigd.

– Förr ville man markera att familjerådgivningen var kyrkans verksamheten genom att en präst ledde den. Nu markerar man det genom att alla familjerådgivarna genomgår kyrkans egen specialiseringsutbildning.

För klienten kostar besöken inget och det krävs heller inget medlemskap i kyrkan. De senaste fyrtio åren har verksamheten i Jakobstad bekostats till hälften av kommunerna och till hälften av församlingarna.

– Här har församlingarna och kommunerna ett gemensamt uppdrag och intresse. Tröskeln ska vara så låg som möjligt att söka hjälp. Ur kyrkans synvinkel är det ganska omöjligt att ta betalt eftersom verksamheten är diakoni. Det hör till kyrkans uppgift att hjälpa där nöden är som störst.

När **Nirupam Smarts** första dotter föddes blev livet kaotiskt och familjen fick leva ett ögonblick i taget. Att få ett barn med specialbehov har skakat om hans tro – men också gjort honom mera tacksam.

TEXT OCH FOTO: **ERIKA RÖNINGÅRD**

Tänk om Gud ger oss mer än vi orkar bära?

Jag har alltid varit barnkär. Jag minns att jag var superglad och ivrig när vi väntade Anni. Jag brukade skoja med min fru Heidi och fråga varför det måste ta nio månader – kan jag inte få träffa babyn redan efter sex månader?

Anni var familjens första barn, men föddes med en cp-skada på grund av syrebrist under förlossningen.

– Jag är fortfarande glad över Anni, men många saker gick fel under förlossningen.

I dag är Anni fyra och ett halvt år gammal, och Nirupam Smart tycker fortfarande att det känns svårt att se barn i samma ålder som henne.

– Tanken far alltid genom mig: om allt skulle ha gått bra skulle Anni också ha varit sådan.

När Anni föddes och allt blev upp och ner skrev han första raden till låten *One*

»Jag tänker inte att det är Gud som ger mig ork, utan att jag älskar Anni så mycket att jag kan göra vad som helst.«

Nirupam Smart

Uppväxt: i Vidyasagar, Indien.

Bor: i Vasa.

Familj: Frun Heidi, döttrarna Anni och Ella.

Jobbar: som skolgångsbiträde.

Day at a Time (En dag i taget) som släpptes tidigare i höst, men det har tagit tre år innan den blev klar.

– När man får ett barn med specialbehov tänker man egentligen inte på sig själv längre, man funderar på att barnet inte kommer att leva ett vanligt liv.

I början levde familjen verkligen en dag och en stund i taget. Dagarna kändes så långa – och nätterna ännu längre eftersom Anni inte sov så mycket på nätterna det första året.

– Vi hade inte lyxen att fundera över vad vi ska göra nästa vecka. Nu mår Anni bättre och vi har börjat kunna planera lite mera.

Det har också tagit tid för familjen att lära sig be om hjälp.

– Jag har förklarat för många att för den som fått ett barn med specialbehov är det jättesvårt att be om hjälp eftersom vi inte ens själva vet hur vi ska klara oss med vårt barn.

Nirupam Smart och hans fru Heidi har lärt sig att be om hjälp och att berätta om familjens situation.

De kände att så länge personen inte själv-mant erbjöd sig att hjälpa kunde de inte belasta någon genom att be dem om hjälp.

– Men nu har vi lärt oss, både att be om hjälp och att berätta om vår situation.

Låten och videon *One Day at a Time* har varit ett sätt för honom att berätta om familjens kamp, men också att belysa hur livet ser ut i andra familjer som är i samma situation. Han har överraskats av hur många som tagit till sig låten och berättat att den varit till hjälp.

– En vän till mig som har det jobbigt just nu har berättat att hon lyssnar på den varje natt innan hon lägger sig.

Anni är väldigt musikalisk, och Nirupam Smart säger att hon valde riffet som hörs i låten.

– Hon blev helt tyst och stirrade när hon hörde riffet, trots att hon varit gnällig innan jag började spela.

Handling berör mer än bön

Han har aldrig haft en blind tro och upplever det självklart att ifrågasätta saker.

– Gud har gett mig ett huvud och jag måste använda det.

Men efter Annis födelse blev tron skakig och han har funderat mycket över meningen med det som hände.

– Hur kan Gud vara så elak att han gjort det här – inte att Han gett oss Anni, men att det här hänt Anni?

– Jag lider av att se på henne när alla andra barn springer. Hon måste sitta i sin stol och bara se på när andra springer och undra: hur känns det att kunna springa, hur känns det att kunna känna på vattnet?

Han har svårt att acceptera att andra säger att det finns en mening med det som skett, eller att Gud inte ger honom mer än han orkar bära.

– Jag säger till dem: Jag orkar inte. Jag tänker inte att det är Gud som ger mig ork, utan att jag älskar Anni så mycket att jag kan göra vad som helst.

Ibland har han blivit frustrerad när någon sagt: jag ber för er.

– Jag har undrat: Kan du inte komma och hjälpa oss i stället? Förstås känns det skönt

att veta att någon ber för oss, men om någon visar omtanke genom att erbjuda praktisk hjälp känns det på djupet.

Han minns vänner som levde ett hektiskt liv med små barn och som tog sig tid att laga en stor form med lasagne och ställde den utanför familjen Smarts ytterdörr.

– Det var så omtänksamt och vi var så tacksamma – tänk att vi inte behöver laga mat i dag! Vi hade så fullt upp med Anni.

Just det här sättet att visa omsorg är något som han är van med från sin uppväxt i Indien.

– Min mamma var alltid mån om sådana saker. Hon skickade alltid mat när någon blev sjuk. I u-länder gör man oftare sådana saker.

Mötte nytt tankesätt

Det är tungt att bära ett barn som inte orkar hålla upp huvudet själv. När Anni var ett år gammal och vägde 10–12 kilo blev det väldigt tungt att stå med henne i famnen och de ryggproblem Nirupam Smart haft tidigare blev allt värre.

– Man måste stöda henne med både magen, axlarna, bröstet och ryggen.

Många fysioterapeuter som han träffade sa att hans dotter är så tung att bära att det ger honom ryggproblem.

– Men det löste inte problemet, för Anni försvinner inte ur mitt liv. Till sist fick jag träffa en som sa: Om din rygg är tillräckligt stark kommer din dotter inte ha sönder den.

Det gjorde stort intryck på honom att någon såg problemet och kom med en lösning.

– Han förstorade inte problemet som redan var så stort, han såg på det ur en helt annan synvinkel. Det gjorde mig så motiverad.

Nu har det gått ett och ett halvt år med stretchövningar och ryggträning och Smart säger att det gjort honom till en annan människa.

– Så länge jag gör mina övningar har jag inte längre några problem med ryggen. Tänk att ett tankesätt kan hjälpa så mycket!

Forts. på följande sida. ►

Hur har du förändrats av att vara pappa till Anni?

– Först och främst har jag fått mer tålamod. Jag har varit så impulsiv, men Anni har lugnat ner mig.

Anni – och hans mamma i Indien – har också inspirerat honom att skapa Youtube-kanalen The Findian. (Namnet är en ordlek som kombinerar orden för finländare och indier.) Fröet till den såddes när han reste hem till Indien när Anni var ungefär ett och ett halvt.

Under resan såg han ett barn på tågstationen i Kolkota som hade nästan samma diagnos som Anni.

– Jag gick fram och pratade med familjen, och först var mamman så rädd. I Indien ses det som ett straff från Gud, för att du gjort något fel i livet, om du får ett sådant barn. Jag såg att hon blev rädd, och tog fram min telefon och visade videos på min dotter och stämningen blev bättre när hon förstod att jag också har ett barn med cp-skada.

»Det är som helvetet om ingen pratar med dig under hela ditt liv.«

Han tänkte på hur ensam familjen var, utan stöd från staten och i ett samhälle där deras barns tillstånd ses som skamligt.

– Och så tänkte jag på barnets perspektiv – om föräldrarna är så ensamma, hur mår barnet? Jag tänkte på att Anni förstår allt jag säger. Tänk om de här barnen förstår allt vi säger, men omgivningen inte förväntar sig det och därför inte pratar med dem? Det är som helvetet om ingen pratar med dig under hela ditt liv.

Genom Anni hade han sett vad barn med cp-skador kan göra och det väckte en tanke hos honom.

Normal kan vara olika saker

– Jag fick en idé om att starta något i Indien. Alla har smarttelefoner med Facebook och Youtube, men de förstår inte vad en cp-skada är eller vad det innebär att ha ett barn med specialbehov. Alla välutbildade i Indien pratar om sådana här stora saker på engelska. Då når de bara ytan, men aldrig gräsrotsnivån.

I samma veva letade han också efter material på nätet om orsakerna till att Finland utsetts till världens lyckligaste land. Det var en aktuell nyhet under resan, och hans mamma undrade vad som lett till utmärkelsen. Men han kunde inte hitta något på hindi om ämnet. Han bestämde sig för att om han ska göra något ska han göra det på hindi, ett språk som förstås av 600 miljoner människor.

I sin youtubekanal vill han dela med sig av saker han lärt sig sedan han flyttade till Finland. Han har bland annat pra-

Nirupam Smart gör Youtube-videor på hindi för att nå gräs-rötterna i Indien.

tat om moderskapsförpackningen och om att man inte måste vara aggressiv för att vara manlig.

Den första videon gjorde han om språket och om att många i Indien inte respekterar sitt modersmål. I Indien ses engelskan som ett statusspråk och många väljer bort sitt modersmål till förmån för engelskan.

– Min familj tycker inte att hindi är så viktigt, men jag har sagt åt dem många gånger att mina döttrar förstår hindi men inte engelska. De börjar ändå alltid på engelska. Om de pratar engelska visar de att jag är utbildad.

Ordet normal kan innebära olika saker i olika kulturer. Det är en av de saker han vill visa på genom The Findian.

– I Indien är det till exempel helt normalt att politiker lovar saker men sedan inte bryr sig. Men om en politiker i Finland till exempel lovar bygga skolor och inget händer, då blir folk arga. När jag gör de här videorna får de mig ofta att tänka: wow, tänk att jag befinner mig i Finland där saker fungerar och där folk är ärliga.

Än så länge har han inte pratat om att han har en dotter med cp-skada i The Findian.

– När hon blir äldre och jag kanske har fler följare kommer jag att fråga henne: Är det okej om jag berättar om dig?

Att vara pappa till Anni har gjort honom mera nöjd med livet – och mera tacksam.

– Om vi inte skulle ha haft Anni skulle jag inte ha varit så nöjd just nu. Jag har inte så hög lön och har aldrig varit fixerad vid pengar, men jag har blivit ännu bättre på att handskas med att pengar inte är allt.

– Vi är så tacksamma just nu. Det är så lugnt att vara med Anni och hon sover på nätterna.

Under de drygt fyra år som gått sedan Anni föddes har mycket förändrats till det bättre.

– I början var det en stor kris, men allt som har blivit bättre känns så skönt. Jag tänker mycket på hur det var i början och på att det sedan blev så bra. Det ger mig styrka, och jag tänker: Kanske det blir ännu bättre i framtiden?

Avskildhet

HÄROMDAGEN SVÄNGDE en god vän in på en kaffekopp. Under samtalet kom vi att prata om tiden innan vi hade söndagsöppet. Tiden då allt var stängt på söndagen. Vi konstaterade båda, med viss förvåning, att vi faktiskt saknade den tiden en smula.

Förstås är det en lättnad för dem som har ont om tid att kunna lägga sitt veckohandlande på söndagen och det är rätt logiskt att ett sekulariserat samhälle inte har stängt på söndagarna bara för att de troende vill helga vilodagen. Och det är ju också fritt fram för oss som vill göra det att låta bli att handla eller gå på nöjestillställningar. Ingen tvingar oss att delta bara för att det är söndagsöppet.

SAMTIDIGT TYCKTE vi båda oss uppleva att det fanns ett visst värde i att hela samhället stannade upp

för en dag. En dag i veckan var man tvungen att vila eller ägna sig åt familjeliv av den enkla orsaken att det inte fanns något annat att göra. På sätt och vis var det en sorts påtvingad avskildhet.

AVSKILDHET VERKAR vara en av komponenterna i andlig tillväxt. Jesus tar med sig lärjungarna till en lugn plats och kyrkofäderna drog sig ofta undan i avskildhet för att reflektera. Visst kan vi också välja att helga söndagen eller på annat sätt gå in i en frivillig avskildhet, men det finns på något sätt en annan tyngd i en påtvingad avskildhet. Den frivilliga avskildheten kan jag avbryta när jag själv

vill, men den påtvingade är det inte jag som råder över. Den blir så lång den blir. Och just i det faktumet ligger på något vis en positiv tyngd.

HUR BLIR den andliga tillväxten i en tid som inte värderar avskildhet och längtan? Där allt finns tillgängligt hela tiden, precis när vi vill? Blir vi försvagade av att allt är ständigt tillgängligt? Kan bristen på avskildhet rent av vara skadlig?

Och – om det är så att vi försvagas av ständig tillgänglighet – betyder det i förlängningen att den påtvingade avskildheten under pandemin rent av kan ha påverkat en del av oss positivt? Många har utan vidare mått och mår dåligt av restriktionerna, men finns det de av oss som kommer ut ur pandemin som mer mogna och hela människor än vi var när vi gick in i den? Är Du en av dem?

Mats Björklund är jordbrukare från Pedersöre.

»Blir vi försvagade av att allt är ständigt tillgängligt?«

JAG HAMNADE PÅ ...

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

Konsert

Musiker på en verklig scen, toner som går under huden, bas som känns i mitt ryggstöd, omkring mig människor som viskar, skrattar, applåderar. Det känns som att ta klivet in från en blek digital tillvaro till en värld av färger, dofter, ljud och kroppsvärme. Jag visste inte att jag hade saknat det så här mycket.

Ulrika Hansson

KURT HELLSTRAND

Vänd om!

I **SLUTET** av oktober firas reformationsdagen, dagen när Luther sägs ha spikat upp sina 95 teser på slottskyrkodörren i Wittenberg.

Redan i den första tesen gick Luther rakt in på frågan om omvändelsen: "Vår Herre och Mästare Jesus Kristus sa 'Omvänd er, och så vidare' och menade att de troende skulle leva hela livet med omvändelse och bättring."

Luther fortsatte sedan genom hela sitt liv att betona det kristna livet som en daglig omvändelse på dopets grund. Den betoningen fann han förstås i Bibeln.

»Gud älskar och vill rädda oss.«

UPPMANINGEN TILL omvändelse går som en röd tråd genom Bibeln och kyrkans historia. Hos profeten Hesekiel säger Herren: "Jag finner ingen glädje i någons död ... Vänd därför om, så får ni leva." När Johannes döparen inledde sin verksamhet förkunnade han: "Omvänd er, ty himmelriket är nära." Samma budskap ljöd hos Jesus.

Det är knappast populärt att tala om omvändelsens nödvändighet. Men stänger man sina öron för Guds lag, förstär man inte heller den befrielse som räcks oss i evangelium. Vet man inte vad det är att vara borttappad från Gud, vet man inte vad det är att vara funnen av honom.

Omvändelsens möjlighet ligger i att Gud älskar och vill rädda oss. Den kärleken ser vi tydligast i att han sände sin Son till vår frälsning. Kärleken fick sin början i himlen, invaderade vår jord och fick sitt starkaste nedslag på en klippa som heter Golgata.

På nytt och på nytt får vi vända tillbaka till Guds ord som säger oss att Jesus har betalat för alla våra synder. I reformatörernas starka betoning av de tre "sola" (allena) finner vi kärnan: Kristus allena, nåden allena, tron allena.

Kurt Hellstrand är präst, pensionerad gymnasielärare och familjearbetare. **Gillar motion** i olika former men tänker som Paulus: "Fysisk träning är bra på sitt sätt, men gudsfruktan är nyttig på alla sätt. Den innebär ju ett löfte om liv både i den här världen och i den kommande."

SÖNDAG 17.10.2021, Tjugoförsta söndagen efter pingst

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

har temat Jesu sändebud. Jesus förkunnade Guds rike som en gåva och förlåt också de svåraste synder. Jesus sänder ut de sina i världen för att de skall vittna om denna nåd och tjäna människorna i hans namn. Den kristne är ett Frälsarens sändebud, "en Kristus för sin nästa".

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN
Amos 7:10–15

ANDRA LÄSNINGEN
Gal. 4:12–20

EVANGELIUM
Joh. 13:16–20

"Sannerligen, jag säger er: den som tar emot någon som jag sänder, han tar emot mig, och den som tar emot mig, han tar emot den som har sänt mig."

Läs mera i
Joh. 13:16–20.

Psalmförslag

437
429
897
228

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Omvänd oss till dig, du vår frälsnings Gud!

Tidegårdens aftonbön

SÖNDAG 24.10.2021, Reformationsdagen

Nästa söndag

ägnas minnet av reformationen. Söndagens texter ansluter sig nära till reformationens centrala betoningar. Temat för söndagen är **Trons grund**.

Nästa söndag firas också böndagen för fred, mänskliga rättigheter och internationellt ansvar. Böndagen firas två gånger i året. I Finland har man sedan 1676 regelbundet firat böndagar.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jer. 17:5–8

ANDRA LÄSNINGEN
Rom. 10:12–18

EVANGELIUM
Matt. 5:13–16

"Ni är världens ljus. En stad uppe på ett berg kan inte döljas, och när man tänder en lampa, sätter man den inte under sädesmättet utan på hållaren, så att den lyser för alla i huset."

Läs mera i Matt. 5:13–16.

Psalmförslag

286
283
550
216

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Här hittar du något för just dig!

Nu har församlingarnas verksamhet kört igång på allvar efter coronatiden. Kolla in utbudet!

Här kommer exempel på verksamhet från olika församlingar: familjeklubbar i Esbo, mentalvårdsgrupp i Grankulla, slöjdgrupp i Kyrkslätt, tyskklubb i Tammerfors, israelisk dansövning i Ingå – och mycket, mycket mer! Läs mer i din egen församlings annonsering.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

HÖGMÄSSOR

Karabacka kapell sö 17.10 kl. 10: Kanckos, Brunell. Kaffeservering efter mässan.

Esbo domkyrka kl. 12.15: Konfirmation av Houtskär 2 gruppen. Norkko, Terho, Terho, Brunell, Kronlund.

Södrick kapell on 20.10 kl. 12: Veckomässa. von Martens, Brunell. Kaffeservering.

Esbo domkyrka sö 24.10 kl. 12.15: Skördemässa, arrangeras i samarbete med Esbojordbrukare. von Martens, Brunell, Kronlund, Malmgren. Kyrkkaffe i Sockenstugan. Symamsellerna har försäljning vid kyrkkaffet, ta med kontanter.

Allt mellan himmel och jord – Maan ja taivaan väliltä: Glädje i naturen – Iloa luonnosta to 28.10 kl. 18 i Alberga kyrka. Pastor Pauliina Kainulainen talar. Arr. Esbo svenska församling och Leppävaaran seurakunta.

Konfirmandverksamhet 2022: Alla församlingsmedlemmar som är födda 2007 får ett brev med information om nästa års konfirmandgrupper och den elektroniska anmälan. Anmälan pågår 11–31.10. Mer info: esboforsamlingar.fi/kom-med/skriftskola.

Familjeklubbar för föräldrar och småbarn: Vi träffas på följande platser kl. 9.30–11.30: Sång och lek i Sökö kapell varje ti. Esbo domkyrkas församlingsgård varje on. Imse-Vimseklubben i Mattby kapell varje to.

Köklax kapell varje fre. Alla vuxna använder ansiktsmask.

Höstlovsskoj utomhus: i Esbo domkyrkas församlingsgård och Köklax kapell vecka 42. 2–6-åringar i församlingsgården må–fre kl. 9.30–11.30. Ingen förhandsanmälan behövs. 7–12-åringar i Köklax kapell må–fre kl. 13–16. Förhandsanmälan till emma.enoksson@evl.fi, senast 13.10. Vi erbjuder olika aktiviteter så som skogsmulle och pyssel. OBS! Inga familjeklubbar under höstlovsveckan, 18.–22.10.

Samlingar för daglediga kl. 13–14.30: Ti 19.10 Träffdax i Köklax kapell och Olars kyrka, svenska sidan. To 21.10 Karabacka kapell. Ti 26.10 Köklax kapell.

Symamsellerna: Ti 26.10 kl. 16–19 i Vita huset, Prästgårdsgr. 1.

Diakonin stöder och hjälper: Ta kontakt med diakonerna: Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi, Henrika 050 597 3313, henrika.lemberg@evl.fi samt WhatsApp, Facebook eller elektronisk tidsbokning asiointi.espoonseurakunnat.fi Mer info esboforsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp.

Diakonin samlar igen nya yllesockor, för vuxna, att dela ut till klienter vid julen. Sockorna kan hämtas till Kyrkogatan 10 mellan kl 9–13 och lämnas i korgen i aulan. För mera information: Nina Wallenius 050 432 4323.

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 1: Vi betjänar per telefon må–fre kl. 9–13. Öppet för besök må

och to kl. 9–13 eller enligt överenskomelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning samt beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: Esbo regioncentralregister, betjäning per telefon och e-post må–ti kl. 9–15 och on–to kl. 9–12, fre stängt. 09 8050 2600, keskusrekisteri.espoo@evl.fi, Bokningstjänster, 09 8050 2601, varauspalvelut.espoo@evl.fi. Begravnings-tjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espoo@evl.fi.

Vid alla evenemang följer vi myndigheternas anvisningar. Ansiktsmask bör användas. Aktuell information får du på esboforsamlingar.fi och sociala medier. Du kan också ringa församlingens kansli, 09 8050 3000, må–fre kl. 9–13.

GRANKULLA

Sö 17.10 kl. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Marcus Kalliokoski. Kaffe i nedre salen.

Kl. 18: Konsert. Musik från Gyllene Versailles i Grankulla kyrka. Kirsti Apajalahti, barockviolin; Pieta Mattila, barockcello; Kaisamajja Uljas, barockgitarr, luta, teorby; Anna Pohjola, barockviolin och Laura Viheäpuu, cembalo. Fritt inträde, frivillig programavgift till förmån för Kyrkans Utlandshjälp. Arr. Grankulla sv & fi frs.

Ti 19.10 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentalvårdsgrupp i Sebastos, Catherine

Granlund.

On 20.10 kl. 14: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

To 21.10 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Sö 24.10 kl. 12: Högmässa, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen.

Må 25.10 kl. 13: PianoEspoo-konsert i Grankulla kyrka. Ahti Alavillamo, piano. Fritt inträde.

Ti 26.10 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen. Åsa Hansson talar och broderar om att vara närstående eller närståendevårdare under pandemitiden. Catherine Granlund, Barbro Smeds.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentalvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 27.10 kl. 14: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

To 28.10 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén.

Kl. 10–11: Lovsångs- och förbönegrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Tips: Vill du skänka ett presentkort till jul åt behövande Grankullabor får du lämna in presentkortet till diakonin, kansliet eller till någon av vaktmästarna före den 10.12 så hinner diakonin dela ut gåvorna. Skriv "svenska diakonin Insamling julgran" på kuvertet. Diakonin koordinerar

bland behövande. Frågor: Catherine Granlund, 050 439 3208.

KYRKSLÄTT

Fre 15.10 kl. 13-15: Effa för åk 3-6 på Hörnan, anmälningar till Ela

Lö 16.10 kl. 10: Manna - mäsas för kropp och själ i Masaby kyrka. Församlingen bjuder på lunch efteråt. Kollektan uppbärs i torrvaror och presentkort till lokala mataffärer.

Lö 16.10 kl. 12: Slöjdgruppen träffas i Reguel Bengtströms smedja, ledare Rune Lith

Sö 17.10 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

Sö 17.10 kl. 18-21:30: Bostadslösas natt i S:t Mikael's kyrka. Flera medverkanden som talare, musiker Elisa Pajari och Eero Sintonen & Sakarat. Kaffe och tilltugg på kyrkans gård.

Må 18.10 kl. 17-18:30: Kompisklubbens kyrkostund i S:t Mikael's kyrka. Tvåspråkig andakt med saft och kek efteråt. Kyrkostunden riktar sig till svenska- och finskspråkiga personer i behov av särskilt stöd samt deras familjer och stödpersoner.

Ti 19.10 kl. 13:30-15: Seniorgruppen träffas på Mikaeligården.

To 21.10 kl. 10-13: Förmiddag på Hörnan. Lunch och andakt i gott sällskap.

To 21.10 kl. 16-17:30: StickMeet & Mission. Vi stickar till förmån för missionen. Du kan delta via Google Meet eller komma med till Prästängens klubbtrymme.

Lö 23.10 kl. 10-14: Dop- och mission, en temalördag på Ellen. Dopklänningar, dopskålar och släktfotografier förenar generationer kring dopet. På temadagen presenteras traditioner knutna till dopet genom tiderna och du kan bekanta dig med några dopklänningar från olika tider. Finska Missionssällskapet och församlingens missionsansvariga berättar om församlingens missionsarbete, aktualiteter, vad mission är och varför mission är viktigt. Försäljning av underbart mjuka mössor och andra stickade produkter samt café till förmån för FMS.

Sö 24.10 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

Må 25.10 kl. 18:30: Sång och bön i S:t Mikael's kyrka, ledare Lars-Henrik

Höglund

To 28.10 kl. 18: Samtal kring midagsbord i Masaby kyrka. Sigbritt Backman inleder med berättelser om Munkkulla i Kyrkslätt. Anmälan till Susanna Lönnqvist senast 26.10 tel. 050 37 615 10. Meddela om dieter. Frivillig avgift uppbärs för måltiden.

www.kyrkslattsforsamlingar.fi
- tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Fre 15.10 kl. 15 Tyskaklubben: i Svenska Hemmet. Vi träffas vid en kaffekopp och samtalar på tyska. Deltagarantalet är begränsat. Vi önskar anmälan senast en dag före samlingen paula.siren@evl.fi eller 050 433 7373

Fre 15.10 kl. 19 Flöjtkonsert: i Viinikka kyrka, "Inför inspelningen - Tre flöjtkonsertter från 1900-talet", Sami Junnonen, flöjt & Tuomas Turriago, piano. Fritt inträde.

Sön 17.10 kl. 11 Högmässa: i Svenska Hemmet, Kim Rantala, Paula Sirén, kyrkkaffe.

Tis 19.10 kl. 10-11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet, anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587

Tis 19.10 kl. 12.30-15.45 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3 i Svenska Hemmet

Tis 19.10 kl. 14.30 September Jazz: restaurang Vaskitähdi, Hatanpään puistokuja 22. Tom Wanamo (saxofon), Paula Sirén (flöjt), Juhana Mattila (piano), Antero Niemi (bas)

Ons 20.10 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet, Marianne Hesthammer: Vi bekantar oss med Oskar Merikanto

Lör-sön 23-24.10 Familjeläger: i Aito, Kirjoniementie 15, Tammerfors. Förfrågningar barnledare Piu Heinämäki 040 804 8587.

Sön 24.10: OBS! Ingen gudstjänst i SvH. Kl. 12 Familjegudstjänst i Aito, Kirjoniementie 15, Tammerfors. I samband med församlingens familjeläger. Kyrkkaffe.

Tis 26.10 kl. 10-11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet, anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587

Tis 26.10 kl. 12.30-15.45 Tisdags-

klubben: för eleverna i årskurs 3 i Svenska Hemmet

Ons 27.10 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet, Mirjalisa Kilpelä: Granne med Sibelius konstnärshem Ainola

VANDA

Sö 17.10 kl. 12 Högmässa Dickursby kyrka, A. Paavola, A. Ekberg

Ti 19.10 kl. 13 Seniorcafé. Dickursby kyrka, Stationsv. 12a. Kom och träffa andra seniorer Kontakt: Anna-katri Aho, tfn 050 464 5068.

Ons 20.10 kl. 14 Dickursbykretsen, på Folkhälsanhuset i Dickursby, Vallmovägen 28.

Ons 20.10 kl. 18 Ungdomskväll i Dickursby kyrka

Sö 24.10 kl. 12 Högmässa, Dickursby kyrka, K. Willis, A. Ekberg

Ons 27.10 kl. 18 Ungdomskväll i Dickursby kyrka

To 28.10 kl. 13 Sottungsby- Håkansböle pensionärskrets i Håkansböle kyrka, Håkansbölev.48

To 28.10 kl. 14 "The Message" Bibelstudiegrupp. Vi fördjupar oss i Eugene Petersons fria översättning av Bibeln och diskuterar den på engelska. "The Message" är skriven på vardagligt språk och den är lätt att förstå. Gruppen samlas i Dickursby kyrka, Stationsv. 12, sista torsdagen i månaden; 28.10, 25.11 kl 14-16. Vid varje samling kaffeservering. Vi studerar Bibeln, ber och dessutom diskuterar vi dagens tema. Mera info av: Heidi Salminen 050 3301828

Sö 14.11 kl 13 Himmelverkstad i Dickursby kyrka. Kom och pyssla ihop en vacker himmel. Församlingen bjuder på kaffe och tilltugg. Verkstaden passar för 15 år och uppåt. Anmäl dig med senast den 8.11 till Heidi Salminen 0503301828

Skribaanmälan vecka 42-43 för personer födda 2007 eller tidigare på vantaanriparit.fi
Högmässorna från Dickursby kyrka strömmas via församlingens YouTube kanal.

ViAnda - kören övar kl. 12-13:30 på onsdagar, på Helsinggård, Konungsv. 2, Dickursby. Nya sångare hjärtligt välkomna! Info: Anders Ekberg, tfn 050 3107096, anders.ekberg@evl.fi

Med förbehåll för ändringar och annulleringar i programmet p.g.a. pandemin.

Kansliets öppettider september-december är må-fre kl. 9-12, tfn 09-8306 262, e-post: vandasvenska@evl.fi

Prästdejour enligt överenskommelse. **Diakonin** har öppen mottagning torsdagar kl. 10-11.30.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Gudstjänst: söndagar kl. 10 på Heikasvägen 7 C, 4 vån.

Högmässa: söndagar kl. 12 i Johanneskyrkan.

Middagsbön: tisdagar kl. 12 i Johanneskyrkan. Diakonin finns på plats i kyrkan fram till kl. 14.

Andakt: tisdag 19.10 kl. 17.30 i Drumsö seniorhus.

Veckomässa: onsdagar kl. 18 i Johanneskyrkan.

För uppdaterad information, besök helsingforsforsamlingar.fi/johannes. Du kan också kontakta pastorskansliet med dina frågor mån-tis och tors-fre mellan kl. 10 och 15 (johannes.fors@evl.fi, 09 2340 7700).

GEMENSKAP

Träffpunkt: tisdag 19.10 kl. 13 i Högbergssalen. Samtal, gemenskap och kaffe/te.

Samtalsgruppen Bibel, tro & tvivel: måndag 18.10 kl. 18 i Hörnan. Ledare: Kisa Korkman, gäst: Stefan Djupsjöbacka.

HG10-HÖST: tisdag 26.10 kl.16 i Högbergssalen. Musik, gemenskap och kaffe/te. Johannes Westö sjunger egna sånger. Anmälan till johannes.fors@evl.fi eller 09 2340 7700 senast den 25.10.

BARNFAMILJER

Familjekväll: onsdagar kl. 17-18:45 på Högbergsgatan. Servering (kaffe och smörgås), möjlighet att värma egen mat. Musikklek för ca 3-6-åringar tillsammans med vuxen och samvaro för vuxna medan barnen får pyssla eller leka fritt. Ledare: Helena Hollméus, Heidi Åberg och församlingens barnledare.

Musikklek: tisdagar kl. 9.30 (6 mån-1 år) och 10.30 (från 3 mån) på Högbergsgatan 10, 2 vån. Kaffe/te efter musikstunden.

Musikklek: tisdagar kl. 14 (0-3 åringar) i Bokvillan, Tavastvägen 125.

Musikklek: torsdagar kl. 10 (0-3 åringar) på Heikasvägen 7 C, 4 vån., Drumsö. Kaffe/te efter musikstunden.

Musikklek: fredagar kl. 9.30 (1-4-åringar) och 10.30 (från 3 mån) på Högbergsgatan 10, 2 vån. Kaffe/te efter musikstunden.

Baby på väg: 20.10 kl. 17:30-19 i Hörnan, Högbergsgatan 10, ingång nära A-trappan. Samtalsgrupp för föräldrar som väntar sitt första barn. Anmälan till viivi.suonto@evl.fi

Höstlov i alla grupper 21-22.10.

Anmälningar till musikklek och familjekväll riktar till heidi.aberg@evl.fi.

MUSIK

S:t Jacobskören övar inte 19.10, samövning 26.10 i Johanneskyrkan kl.18.30.

Roströsten övar torsdagar kl. 18.30 på Högbergsgatan 10, 2 vån.

Tomas vokalsemblem övar inte

GRANKULLA

Skänk ett presentkort

Vill du skänka ett presentkort till jul åt behövande Grankullabor får du lämna in presentkortet till diakonin, kansliet eller till någon av vaktmästarna före den 10.12 så hinner diakonin dela ut gåvorna. Skriv "svenska diakonin Insamling julgran" på kuvertet. Diakonin koordinerar bland behövande. **Frågor:** Catherine Granlund, 050 439 3208.

21.10, samövning 26.10 i Johan-neskyrkan kl. 18.30.

Furahäkören övar 16.10 kl. 10–13 på Högbergsgatan 10, 2 vån.

UNGDOMAR & UNGA VUXNA

Typ Livet-kväll: 27.10 kl.19–21 i Johan-neskyrkan. Tema: Ta hand om dej själv. Besök ungdomsarbets hemsida johannesungdom.wordpress.com för senaste nytt!

MATTEUS

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus.

Mässa i Matteuskyrkan: Söndagar kl. 10. Följ med direkt via Matteus församlings Facebooksida och delta i gemenskapen i kommentarsfältet. Vi strömmar mässan två eller tre gånger i månaden. I oktober strömmas mässorna 10.10 och 24.10. Strömningarna hittas också på församlingens hemsida www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus. Förändringar i programmet kan ske. OBS ingen mässa kl. 10 då det är kvällsmässa.

Kvällsmässa: Söndag 31.10 kl. 18. En stämningsfull mässa utan krav. Välkommen också på kvällste efteråt.

MU-mässa: Matteus Ungdoms veckomässor är tillbaka! Välkommen med vare sig du är ung i ålder eller hjärta, varje onsdag kl. 18.

Molnet: En bönegrupp som är öppen för alla. Du kan komma en eller flera gånger. Vi träffas några torsdagar i månaden i Matteus kl. 18–19.30. Följande samlingar 28.10 och 4.11. Välkommen! Mer info ger Gun Holmström, 040 759 6851. Mer info finns på hemsidan: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Stillhet: Hämta andan i Matteuskyrkan torsdag 14.10 kl. 18–18.30. Tänd ett ljus, lyssna till musiken och dina egna tankar. Stanna upp i en minut eller 30 och tänj ut tiden och tanken i skymningen.

BARN OCH UNGA

Musiklek: På tisdagar samlas Matteus musiklek i Matteuskyrkan. Välkommen med du som är hemma med barn och vill prata och sjunga bort en stund. Klapp och Klang kl. 10 och 11, Gung och Sjung kl. 11.30. För mera info kontakta musikledare Daniela: daniela.stromsholm@evl.fi.

Tweentisdag: Öppet hus för barn i åk 3–6. Kom och pyssla, spela TV-spel, gör läxor tillsammans med en hjälpis, häng med dina vänner och fika. Tisdagar kl. 14–17.

Öppet hus för unga: I Matteuskyrkan varje onsdag kl. 15–18. Du kan komma och äta mellanmål, läsa läxor, mysa i soffan med en kompis, spela pingis, hänga på telefonen eller bara chillare och prata med våra ungdomsledare.

MUSIK

Popkören: övar varje tisdag kl. 15:30

Kyrkokören: övar varje tisdag kl. 18:30.

Matteus Voice: övar nästa gång söndag 17.10 kl. 15:30

Vår Ton: Håller paus under hösten. Vi börjar sjunga igen 19.1.2022.

Stickklubben: Vi träffas torsdagar udda veckor kl. 11–13. Följande träffar är 14 och 28.10.

Matteus SALT: Lördag 30.10 kl. 10. Diskussion och fördjupande reflektion med brunch.

Samling för män: En diskussionskväll, fredag 22.10 kl. 18–20, i Matteuskyrkan. Kontakt för SALT och Samling för män – Juho Kankare, 050–3803957

Kyrklunch: Till förmån för missionsarbetet i Matteus. I Matteuskyrkan den 17.10 kl. 11, efter söndagens mässa. Lunchen kostar 10€ per person, barn under tolv år gratis.

Kaffe på plattan: Kaffe, te, saft och bullaservering utanför Matteuskyrkan. Vi erbjuder möjlighet till samtal och förbön. Kyrkan är öppen och du kan i stillhet sitta där en stund. 16.10 kl. 12:30–14, utanför Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. Mer info om volontärarbetet ger Carita Riitakorpi 050–380 3986.

Kvinnor mitt i livet: Intressanta gäster, boksamtal eller promenader. För kvinnor i alla åldrar. Vi träffas 1.11 och 29.11. Mer info: Helena Salenius, helena.salenius@evl.fi.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingen anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med! Våra diakoniarbetare är Carita Riitakorpi 050–380 3986 eller Mari Johnson 050–380 3976.

PETRUS

www.petrusforsamling.net

Högmässa: Sö kl. 10 i Munksnäs kyrka. Söndagskola för barn i samband med gudstjänsten. 17.10 Thylin, 24.10 Tomas Klemets (SLEF).

Sö kl. 12 i Åggelby gamla kyrka: 17.10 Thylin, 24.10 Metsäranta.

Puls-gudstjänst: Sö kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en gudstjänstgemenskap för alla åldrar. Välkommen med vare sig du varit med tidigare eller kommer för första gången! Barnkyrka och CoolKids för barn ordnas samtidigt.

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer om barnverksamheten!

Barnens söndag: Sö kl. 15.30 Barnkyrka och CoolKids för barn 2–6 år och 7–13 år i samband med Puls-gudstjänsten. Vi lyssnar på och pratar om bibelberättelser, ber tillsammans och pysslar ibland.

Musiklek: Kl. 10 ti i Malm och to i Haga. Välkommen med i vårt glada gäng och sjunga och leka tillsammans! Har du frågor eller vill anmäla dig? Ingen musiklek under höstlovet. Kontakta församlingspastor Anne Koivula (@evl.fi; tel. 050 342 9990)

KARIS-POJO

Vill du hjälpa till i gudstjänsten?

Inspirationskväll kring gudstjänsten to 28.10 kl. 18: i Pojo församlingshem. Är du intresserad av att vara med som frivillig i gudstjänsten? Välkommen med på inspirationskvällen. Närmare info ger Yvonne Terlinden tfn 044 755 3644.

Knattekyrka: 31.10 kl. 10 i Petruskyrkan. Knattekyrka är en fest för alla familjer och en möjlighet att träffa andra barnfamiljer, sjunga sånger och höra spännande bibelberättelser. Efteråt äter vi tillsammans. Välkommen med hela familjen och bjud även med vänner! Anmäl dig till Anne Koivula så att maten räcker till.

EVENEMANG

Dagscafé 26.10: Välkommen med på en eftermiddag med kaffe, gemenskap och litet program. Varannan tisdag kl. 13. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Bodil Sandell, tel. 09 2340 7227 / 050 3803 925

Keswick 28–30.10.21: Keswick är en internationell kristen gemenskap med syftet att fördjupa det kristna livet och tron. Temat för helgen är ”Hur mår din själ?”. Huvudtalaren är Annahita Parsan. Hon är tidigare muslim, flydde från Iran och jobbar nu som präst i svenska kyrkan. To kl. 18, fre kl. 18, lö kl. 12, 14–16, 18 i Munksnäs kyrka. Välkommen!

ANDAKT OCH BÖN

Förbön och Tack: Ti 26.10 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst varannan vecka i Munksnäs kyrka. Du är välkommen på plats eller att följa online via Petrus facebook. Bengt Lassus, Daniel Björk. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Eller till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Morgonandakt i Petruskyrkan: Börja morgonen med rätt fokus! Tisdagar kl. 9–9.30 börjar vi dagen med lovsång och andakt. Välkommen! Lärjunga-skolan Transform leder morgonen.

ONLINE

Du hittar oss på instagram och facebook: @petrusforsamling

Pulsodden: Lyssna på aktuell undervisning från Puls-gudstjänsterna

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Gudstjänster

Sö 17.10

Prosteriets missionsdag i Ekenäs.

Tema: Olika men ändå lika.

– **kl. 10:** Högmässa i Ekenäs kyrka, Lindström, Yliportimo, Nygård, Luppander, Mieronkoski. Gästpredikant Tomas Ray. Lunch och föredrag med Marika Björkgren-Thylin (FMS) i församlingshemmet efteråt.

Sö 24.10:

– **kl. 10:** Högmässa i Ekenäs kyrka, Lindström, Lindroos.

– **kl. 16:** Musikandakt i Tenala kyrka, Lindström, Lindroos. Psaltarpsalmer och sånger från Taizé som allsång och körsång. Tenala kyrkokör med-verkar.

– **kl. 18:** Kvällsmässa i Snappertuna kyrka, Yliportimo, Lindroos.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 15.10:

– **kl. 18.00 Musik och filosofi (tvåspråkigt):** Ingå kyrka. Föreläsning av Leo Laine. Sjöblom, Hellsten, Gustafsson Burgmann.

– **kl. 18.00 Israelisk dansövning:** Församlingshemmet. Viveca Unnéus.

Sö 17.10:

– **kl. 10.00 Högmässa:** Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

Ons 20.10:

– **kl. 14.00 Missionssyfsöreningen:** Prästgården. Björklöf.

Sö 24.10:

– **kl. 10.00 Tvåspråkig högmässa:** Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann.

Må 25.10:

– **kl. 13.15–15 Einsteinklubb (en vetenskaps- och forskningsklubb) för barn i lågstadieålder:** Församlingshemmet. Anmälningar: Noora Nylund, tel. 050–501 1755 eller e-post noora-elina.nylund@evl.fi.

– **kl. 18.30 Bibelgrupp:** Prästgården. Norrvik.

Ons 27.10:

– **kl. 13.00 Församlingsträff:** Prästgården. Norrvik.

To 28.10:

– **kl. 9.00–9.30 Kontemplativ morgonmeditation:** Ingå kyrka. Gustafsson Burgmann.

– **kl. 11.30–13.00 Matservering (4 €/person):** Församlingshemmet. Sköld-Qvarnström.

Fira en temalördag med oss!

Dop- och mission, en temalördag på Ellen, lö 23.10

kl 10–14: Dopklänningar och dopskålar förenar generationer kring dopet. På temadagen presenteras traditioner knutna till dopet genom tiderna och du kan bekanta dig med några dopklänningar från olika tider. Finska Missionssällskapet och församlingens missionsansvariga berättar om församlingens missionsarbete, aktualiteter, vad mission är och varför mission är viktigt. Försäljning av underbart mjuka mössor och andra stickade produkter samt café till förmån för FMS.

– **kl. 18.00 Bönegrupp (tvåspråkig):** Prästgården. Tanja Kakko.

OBS!

- Ingå församlings kansli öppet må–ti kl. 9–12, ons–to endast telefonbetjäning, fre stängt.
- Ingå församlings diakonimottagning är stängd tills vidare – ta kontakt per telefon, tel 040–555 2090/Birgitta Lindell (e-post: birgitta.lindell@evl.fi) eller tel 050–413 8814/Terese Norrvik (e-post: terese.norrvik@evl.fi).

KARIS-POJO

Söndag 17.10

– **kl. 10 Högmässa:** i Karis kyrka, Mäkirinta, Tiitu.

– **kl. 12 Högmässa:** i Pojo kyrka, Mäkirinta, Lindroos.

Söndag 24.10

– **kl. 10 Högmässa:** i Karis kyrka, Terlinden, Lindroos.

Mässan streamas också och kan ses via församlingens YouTube-kanal.

– **kl. 12 Gudstjänst:** i Pojo kyrka, Terlinden, Lindroos.

To 28.10 kl. 18 Inspirationskväll kring gudstjänsten i Pojo församlingshem: Är du intresserad av att vara med som frivillig i gudstjänsten? Välkommen med på inspirationskvällen. Närmare info ger Yvonne Terlinden tfn 044 755 3644.

Närmare info om vår verksamhet hittar du på www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Mässa: i S:t Petri kyrka sön. 17.10 kl. 12.
Babygruppen i Lugnet: mån. 18.10 kl. 10.

Reformationsdagens gudstjänst: i S:t Petri kyrka sön. 24.10 kl. 12. Gudstjänsten kommer även att strömmas på Facebook.

Sopptisdag, diakonilunch: i Capella ti. 26.10 kl. 11.

Kyrkobröderna: i församlingshemmet ti. 26.10 kl. 16.

Sjung för ditt minne: i Capella ons 27.10 kl. 10

Klapp & Klang: i Postilla tors. 28.10 kl. 10.

Vänligen se mer info och uppdateringar på www.sjundeaforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

17.10. kl. 13.00 Högmässa: i Lojo S:t Lars kyrka. Kyrktaxi, kyrkkaffe.

27.10. Jubilarfest: för dig som under året fyllt eller fyller jämna 85, 90 eller flere år. Skild inbjudan till de berörda.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 17.10 kl. 10: Gudstjänst i Emsalö, Smeds, Tollander

Kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Wilman, Smeds, Hätönen, Fura-ha-kören

Kl. 13.45: Missionslunch i församlingshemmet på Lundagatan 5, Smeds, Lindström, Furaha-kören medverkar. Meny: Pestolax, sallad, ugnsgronsaker, äppelpaj med vaniljsås.

Må 18.10 kl. 9–11.30: Baby och knatterytmi med familjecafé, Domprostgården, Antila, Strömfors

KL. 10: Motion och mission; Motionspromenad i sällskap. Kom med!

Ti 19.10 kl. 12: Andakt och lunch i församlingshemmet, Lundagatan 5

On 20.10 och to 21.10 kl. 10–13: Café Ankaret är öppet, ingång från gården.

To 21.10 kl. 13.30 Missionskretsen i Café Ankaret, Runebergsg. 24, Kerstin Vikström.

Kl. 18: Bibeljakten, församlingshemets stora sal, Runebergsg. 24. Erik Vikström, Johnny Holmberg

Sö 24.10 kl. 10: Kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Apostolidou, Wilman, Söderström. Mässan strömmas via Youtube.

Må 25.10 kl. 10: Motion och mission; Motionspromenad i sällskap. Kom med!

KL. 13: Sjömansmissionskretsen, Göta Ekberg

Kl. 17: Missions- och bibelkväll i Café Ankaret, Lindström

Ti 26.10 kl. 12: Andakt och lunch i

församlingshemmet, Lundagatan 5
On 27.10 och to 28.10 kl. 10–13 Café Ankaret är öppet, Runebergsgatan 24, ingång från gården.

ON 27.10 kl. 17: Missions- och bibelkväll i Café Ankaret, Lindström.

Kl. 13.10: Mariakretsen i Café Ankaret, Inge Blom

To 28.10 kl. 9–11.30: Baby och knatterytmi med familjeträff, Domprostgården, Jenni Antila, Strömfors

Kl. 13.30: Vantjänstvännerna samlas i Café Ankaret, Runebergsg. 24, Juntunen

Kl. 14: Kråkökretsen samlas i Sjötorp, Lindström

SIBBO

www.sibbosvenskaforsamling.fi

Sö 17.10 kl. 10: Mässa i Norra Paipis bykyrka.

Sö 17.10 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka.

On 20.10 kl. 10: Frukost i Söderkulla kyrka. Inledande andakt.

Fr 22.10 kl. 10: Bönepromenad. Start kl. 10 från församlingshemmet, samling kl. 10.30 på Prästgården. Sara George.

Sö 24.10 kl. 10: Högmässa i Söderkulla kyrka. Söndagsskola under en del av gudstjänsten. Efter högmässan serveras brunch i församlingssalen. Inledning med Kerstin Vikström. OBS! Ingen högmässa i Sibbo kyrka kl. 12.

On 27.10 kl. 10: Frukost i Söderkulla kyrka. Nattvardsgång i samband med frukosten med finska församlingens präst Eveliina Ojala.

On 27.10. kl. 12: Ättaeuroslunch för daglediga. Inledande andakt.

On 27.10 kl. 18: Sorgegrupp i Prästgården. Info och anmälan (senast 25.10) Karin Åstrand, tfn 050 566 3690, e-post karin.astrand@evl.fi.

To 28.10 kl. 13: Kamrattstödsgroup för närståendevarldare. Gruppen samlas udda veckor kl. 13–14.30. Anmälan: emmi@itauudenmaanomaishoitajat.fi / 044 236 8214. Ledare: Emilia Eklund. Mer info: Sara George tfn 050 566 3691. I samarbete med Sibbo kommun.

ÅBOLANDS PROSTERI

ÅBO

sön 17.10 kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi. Wikstedt (pred), Björkgren-Vikström (lit), Söderlund. Barnhörna. Kyrkkaffe. Gudstjänstgrupp Martha medverkar.

mån 18.10:

– **kl 11.45–12:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

– **kl 18:** Diskussionsgrupp för unga vuxna, Aurelia.

tis 19.10:

– **kl 14.30–18.30:** Ungdomshålan, Aurelia. Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia. Öppet hus, välkommen att bekanta dig

med verksamheten!

ons 20.10:

– **kl 10–12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem. Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

– **kl 13–15:** Café Orchidé, Aurelia. Bertel Wahlström "Åbo svenska församlings festskrift". Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

– **kl 15–15.40:** ÅSFs barnkör "Kris-tallererna" övning, Aurelia. Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

– **kl 15.50–16.30:** ÅSFs barnkör "TIDO" övning, Aurelia. Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

– **kl 17–18:** Ungdomskörens övning, Aurelia. ÅSFs barnkör "Kristallerna" övning, Aurelia. Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

tor 21.10:

– **kl 9.30–11.30 Familjecafé:** Aurelias innergård. Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

– **kl 18.30–20.30 Åbo Svenska Kyrkokörs övning:** Aurelia. Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

fre 22.10:

– **kl 13 Guidning i Aurelia:** Kyrkoherde emeritus Eero Sepponen och kyrkoherde Mia Bäck fungerar som guider. Nu har du chansen att höra om hur det var förr och hur det är nu i Aurelia. Vi startar kl 13 i Aurelias första våning.

– **kl 17:** ÅSFs barnkörs och Ungdomskörens mini-konsert (dir. Sofia Liljeström), Aurelia. Körerna uppträder med sånger och vi sjunger även allsång. Fritt inträde. Det bjuds på kaffe, saft och kex till frivillig peng som går till Kyrkans utlandshjälps trädplantering.

sön 24.10 kl 12: Festhögmässa, Domkyrkan. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi. Eero Sepponen (pred), Bäck och Häggblom (lit), Söderlund, Juslin. Barnhörna. Gudstjänstgrupp Sefanja medverkar. Festhögmässan radieras.

mån 25.10 kl. 14–15.30: Missionskretsen, Aurelia.

tis 26.10:

– **kl 14.30–18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 27.10:

– **kl 12:** Frukostklubben, Kåren (Tavastg. 22, Åbo). "Asylsystemet i kris – Papperslöshet i Finland" Minna Saunders. Anmälan senast 25.10 innan kl. 18 till tkurten@abo.fi, 045–125 5880.

– **kl 13–15:** Café Orchidé, Aurelia.

– **kl 18:** Bönegruppen, Aurelia.

tor 28.10:

– **kl 9.30–11.30:** Familjecafé, Aurelias innergård.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Församlingens James Bond

Som liten drömde Mona Nurmi om att bli som James Bond. Men hon blev församlingssekreterare – och trivs!

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

VANDA Mona Nurmi är ny församlingssekreterare i Vanda svenska församling. Det är till henne man kan vända sig om man vill boka en förrättning eller har allmänna frågor om församlingen och verksamheten.

– Jag är en glad församlingssekreterare, kan jag tillägga. Jag trivs med arbetet och kollegerna! Det är givande och intressant att bemöta församlingsmedlemmarna.

Hon får varierande samtal, allt från personer med praktiska frågor till sådana som bara behöver prata en stund.

– De mest intressanta samtalen är när någon har ett klagomål eller något de är ledsna över som de behöver få ventileras. Så mycket hänger på hur man bemöter dem.

Jujutsu-fantast

Som 13-åring började Mona Nurmi träna den japanska kampsporten jujutsu. Hon har siktet inställt på svart bälte.

– När jag var liten drömde jag om att bli som James Bond som kunde ge skurkar en match, säger hon och skrattar.

I jujutsu ingår kast, grepp, lås, sparkar och slag samt att lära sig avvärja en motståndare. Fokus ligger på självförsvar.

– Träningen är meditativ på något sätt, man måste tänka så mycket på situationen. Jag glömmer bort det vardagliga och stressen.

Hon tycker att det är fascinerande med kropps kontroll, och att självförsvar inte handlar om hur stor och stark man är utan om teknik och rätt grepp.

– Man får en viss trygghet och ett självförtroende. Ifall något skulle hända vet jag att jag möjligen skulle klara av det, men förhoppningsvis behöver jag inte använda det jag lärt mig.

Som församlingssekreterare har hon också fått känna sig trygg, tack vare goda kolleger.

Mona Nurmi har tränat jujutsu i åtta år. FOTO: PRIVAT

»Träningen är meditativ.«

– Vi samarbetar bra och fixar saker tillsammans. Jag har fått lära mig mycket nytt på kort tid, så det har varit intensivt men också intressant. Man blir duktig på att lösa problem.

Studier vid sidan av jobbet

Mona Nurmi sitter till vardags på församlingens kontor i Dickursby kyrka, men hon jobbar delvis också på distans.

– Jag studerar teologi i Åbo, så vissa dagar jobbar jag därifrån.

– Om jag blir präst vill jag bli en ninja-präst, tillägger hon finurligt.

Mona Nurmi

Jobbar som församlingssekreterare i Vanda svenska församling.

Uppvuxen i Håkansböle och Övitsböle i Vanda.

Gör helst på fritiden: Spelar Nintendo Switch och träffar vänner.

Vill inte vara utan: Vänner och bra humor. »Det blir lättare att leva om man tar saker med en nypa salt.»

Anträffbar vardagar kl. 9–12 på tfn 050 535 5159, och på mona.nurmi@evl.fi.

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Diakoniarbetet i Agricola svenska församling ordnar igen sin traditionella 8 € sopplunch: måndag 25.10 kl. 11-13 på Mariagården i Liljendal, Skolstigen 3. Intäkterna går till diakonifonden. Lotteri till förmån för missionen. Välkomna!

BORGÅ

Sö 17.10 kl. 10: Gudstjänst i Emsalö, Smeds, Tolander

Kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Wilman, Smeds, Hätönen, Furaha-kören

Kl. 13.45: Missionslunch i församlingshemmet på Lundagatan 5, Smeds, Lindström, Furaha-kören medverkar. Meny: Pestolax, sallad, ugnsgronsaker, äppelpaj med vaniljsås.

Må 18.10 kl. 9-11.30: Baby och knatterytmik med familjecafé, Domprostgården, Antila, Strömfors

Kl. 10: Motion och mission; Motionspromenad i sällskap. Kom med!

Ti 19.10 kl. 12: Andakt och lunch i församlingshemmet, Lundagatan 5

On 20.10 och to 21.10 kl. 10-13: Café Ankaret är öppet, ingång från gården.

To 21.10 kl. 13.30: Missionskretsen i Café Ankaret, Runebergsg. 24, Kerstin Vikström.

Kl. 18: Bibeljakten, församlingshemmets stora sal, Runebergsg. 24. Erik Vikström, Johnny Holmberg

Sö 24.10 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Apostolidou, Wilman, Söderström. Mässan strömmas via Youtube.

Må 25.10 kl. 10: Motion och mission; Motionspromenad i sällskap. Kom med!

Kl. 13: Sjömansmissionskretsen, Göta Ekberg

Kl. 17: Missions- och bibelkväll i Café Ankaret, Lindström

Ti 26.10 kl. 12: Andakt och lunch i församlingshemmet, Lundagatan 5

BORGÅ Teknik

Kollekt digitalt!

Från och med söndagen 17.10 kan du i gudstjänsten i Borgå domkyrka och Mariagården ge kollekt via den digitala tjänsten MobilePay.

Det är ett fullmäktigeinitiativ som verksätts då möjligheterna att ge sin kollekt blir mångsidigare. Nitton förtroendevalda lämnade hösten 2020 in ett fullmäktigeinitiativ för att utveckla praxisen för att ta upp kollekt. Med initiativet vill man försäkra att kollekten kan samlas in så smidigt som möjligt.

MobilePay är en avgiftsfri applikation som du laddar ner till din mobiltelefon. Den fungerar för alla bankers kunder. Ladda ner MobilePay från din appbutik: AppStore för iPhone-användare och Play-butiken för Android användare.

Då du tar appen i bruk behöver du skapa ett användarnamn och koppla den till ditt finländska bankkort, kredit eller debit.

Kortnumret för att betala kollekten meddelas under gudstjänsten. Du kan välja betalningssätt genom att använda kortnumret eller skanna en QR-kod.

Det är möjligt att ge kollekt via MobilePay endast i kyrkan under gudstjänsten.

Tack för att du är med och utvecklar vår verksamhet!

BORGÅ Kvinnor

Café au Lady – utfärdsdag

Kom med på samtal och samvaro! Café au Lady-utfärdsdag på Pellinge kursgård **16.10 kl. 10-15.**

Vi skapar ett tryggt rum där varje kvinna får känna sig sedd och välkommen. Vi äter lunch och firar också mässa.

Intresserad? Anmäl dig senast 10.10. till församlingspastor Ele Apostolidou: elefteria.apostolidou@evl.fi, tfn. 040 711 2800.

On 27.10 och to 28.10 kl. 10-13: Café Ankaret är öppet, Runebergsgatan 24, ingång från gården.

On 27.10 kl. 17: Missions- och bibelkväll i Café Ankaret, Lindström.

Kl. 13.10: Mariakretsen i Café Ankaret, Inge Blom

To 28.10 kl. 9-11.30: Baby och knatterytmik med familjeträff, Domprostgården, Jenni Antila, Strömfors

Kl. 13.30: Vänstjänstvännerna samlas i Café Ankaret, Runebergsg. 24, Juntunen

Kl. 14: Kråkökretsen samlas i Sjötorp, Lindström

SIBBO

Alla evenemang: hittar du på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforssamling.fi.

Sö 17.10 kl. 10: Mässa i Norra Paipis bykyrka.

Sö 17.10 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka.

On 20.10 kl. 10: Frukost i Söderkulla kyrka. Inledande andakt.

Fr 22.10 kl. 10: Bönepromenad. Start kl. 10 från församlingshemmet, samling kl. 10.30 på Prästgården. Sara George.

Sö 24.10 kl. 10: Högmässa i Söderkulla kyrka. Söndagsskola under en del av gudstjänsten. Efter högmässan serveras brunch i församlingssalen. Inledning med Kerstin Vikström. OBS! Ingen högmässa i Sibbo kyrka kl. 12.

On 27.10 kl. 10: Frukost i Söderkulla kyrka. Nattvardsgång i samband med frukosten med finska församlingens präst Eveliina Ojala.

On 27.10 kl. 12: Åttaeuroslunch för daglediga. Inledande andakt.

On 27.10 kl. 18: Sorgegrupp i Prästgården. Info och anmälan (senast 25.10) Karin Åstrand, tfn 050 566

BORGÅ Nyheter

Se hit barnfamiljer

Välkommen att delta i nytt program! **Torsdagar kl. 13-16** ordnas **FamiljeVardagsrum/PerheOlkari** – För dig som ibland bara vill slappna av med ditt barn i vardagsrummet utan att behöva göra något. Eller kanske du saknar vuxna att prata med och för ditt barn någon att pyssla med? Du kan få båda i FamiljeVardagsrummet som är öppet torsdagar, Domprostgårdens klubb, Finnbyvägen 6. Språkbaddräff.

Torsdag 14.10 kl. 17.30-19.30 ordnas **Familjekväll** med tema ”Verktyg för att hantera småbarnsåren”, värd är Henrika Lemberg. Domprostgårdens klubbtrymman, Finnbyv. 6. Anmäl er senast föregående dag till henrika.lemberg@gmail.com så vi vet hur mycket mat vi skall reservera. Maten är vegetarisk. Ingen avgift.

SIBBO Kamratstöd

Stöd för närståendevårdare

Välkommen med i en kamratstödsgrupp för närståendevårdare, träff torsdag **28.10 kl. 13!** Gruppen samlas udda veckor kl. 13-14.30.

Anmälan: emmi@itauudenmaanomaishoitajat.fi / 044 236 8214. Ledare: Emilia Eklund. Mer info: Sara George tfn 050 566 3691. I samarbete med Sibbo kommun.

3690, e-post karin.astrand@evl.fi.

To 28.10 kl. 13: Kamratstödsgrupp för närstående-vårdare. Gruppen samlas udda veckor kl. 13–14.30. Anmälan: emmi@itauudenmaanomaishoitajat.fi / 044 236 8214. Ledare: Emilia Eklund. Mer info: Sara George tfn 050 566 3691. I samarbete med Sibbo kommun.

VANDA

Sö 17.10 kl. 12 Högmässa Dickursby kyrka, A. Paavola, A. Ekberg

Ti 19.10 kl. 13 Seniorcafé. Dickursby kyrka, Stationsv. 12a. Kom och träffa andra seniorer Kontakt: Annakatri Aho, tfn 050 464 5068.

Ons 20.10 kl. 14 Dickursbykretsen, på Folkhälsanhuset i Dickurby, Vallmovägen 28.

Ons 20.10 kl. 18 Ungdomskväll i Dickursby kyrka

Sö 24.10 kl. 12 Högmässa, Dickursby kyrka, K. Willis, A. Ekberg

Ons 27.10 kl. 18 Ungdomskväll i Dickursby kyrka

To 28.10 kl. 13 Sottungsby– Håkansböle pensionärskrets i Håkansböle kyrka, Håkansbölev.48

To 28.10 kl. 14 ”The Message” Bibelstudiegrupp. Vi fördjupar oss i Eugene Petersons fria översättning av Bibeln och diskuterar den på engelska.

”The Message” är skriven på vardagligt språk och den är lätt att förstå. Gruppen samlas i Dickursby kyrka, Stationsv. 12, sista torsdagen i månaden; 28.10, 25.11 kl 14–16. Vid varje samling kaffeservering. Vi studerar Bibeln, ber och dessutom diskuterar vi dagens tema. Mera info av: Heidi Salminen 050 3301828

Sö 14.11 kl 13 Himmelverkstad i Dickursby kyrka. Kom och pyssla ihop en vacker himmel. Församlingen bjuder på kaffe och tilltugg. Verkstaden passar för 15 år och uppåt. Anmäl dig med senast den 8.11 till Heidi Salminen 0503301828

Skribaanmälan vecka 42–43 för personer födda 2007 eller tidigare på vantaanriparit.fi

Högmässorna från Dickursby kyrka strömmas via församlingens YouTube kanal.

ViAnda – kören övar kl. 12–13:30 på onsdagar, på Helsinggård, Konungsv. 2, Dickursby. Nya sångare hjärtligt välkomna! Info: Anders Ekberg, tfn 050 3107096, anders.ekberg@evl.fi

Med förbehåll för ändringar och annulleringar i programmet p.g.a. pandemin.

Kansliets öppettider september–december är må–fre kl. 9–12, tfn 09–8306 262, e-post: vandasvenska@evl.fi

Prästdejour enligt överenskommelse. **Diakonin** har öppen mottagning torsdagar kl. 10–11.30.

VANDA Unga

Anmälan till skriftskolan

Nu går det att anmäla sig till skriftskolan! Anmälan bör göras vecka 42–43 för personer födda 2007 eller tidigare på vantaanriparit.fi.

KOLUMNEN

TUIJA WILMAN

Till den som är lite rädd för vintern

DE GULA bladen flyger med vinden. Jag är så glad över att solen skiner i dag. Jag vill njuta av ljuset och värmen eftersom det kan regna i morgon.

Jag känner mig tudelad varje höst. Å ena sidan ser jag de vackra och starka färgerna i naturen, å andra sidan vet jag vad det betyder. Höstdagjämningen är skiljelinjen mellan ljus och mörker. Dagarna blir kortare och det lider mot naturens vila. Jag skulle vilja göra som muminfamiljen: äta lite granbarr, gaspa några gånger och kura ihop mig i en skön säng.

Men jag är inget mumintroll. Livet ska levas i regn och rusk, också när Mårran ropar i skogen. Jag gräver fram ljusterapi-lampan och äter min frukost i lampans vita sken. Ett par yllesockor håller mina fötter varma och jag vandrar i regnet under ett paraply. Hunden känner inte till benämningen ”hundvader” utan är glad på sin kvällsrunda. Jag är mindre glad men det känns nästan himmelskt att komma in i lägenhetens värme och ljus och byta till torra kläder. Ibland blir det en kopp varm kakao!

DEN ÅRSTIDSBUNDNA depressionen drabbar en grupp finländare varje år. På finska talar man om ”kaamosmasennus” och till symptomen hör bland annat en känsla av att nattsömnen omöjligt räcker till och ett ökat sug efter kolhydrater. En del som lider av ”mörkerdepression” kan också få mera typiska depressionssymptom som nedstämdhet, ångest, dålig självkänsla, irritation och en känsla av att

ingenting längre är roligt eller meningsfullt. När vårsolen tittar fram försvinner symptomen så småningom.

Vintern har alltid varit en utmaning för nordbor. Under den varma årstiden jobbar man hårt för att samla in mat och förberedde veden för vintern. Men den mörka årstiden har också påverkat den andliga och symboliska tolkningen. Vintersolståndet har varit en festdag eftersom mörkret ska ge vika för ljuset. ”Det folk som vandrar i mörkret skall se ett stort ljus” finns med under adventstiden och julens barn, Jesus, vinner över mörkret och ger mänskligheten ett nytt hopp.

Solen och värmen kommer tillbaka, människan räddas från vinterns ky-la och själen räddas till liv.

VINTERTIDEN HAR tidigare i jordbruks-samhället varit en tid av vila och lugn. Tänk om det kunde vara så än i dag! De vintertrötta människorna skulle göra någonting trevligt varje dag. Lyssna på musik, låna en bra bok på biblioteket, tända ett ljus och mysa i soffan, träffas med en vän över en tekopp eller ta en liten promenad mitt på dagen. Det trevliga kunde också vara en pratstund på kontoret, en tanke av tacksamhet över livets gåva, en ny hobby (sticka, teckna eller snickra?) eller en stilla bön i kyrkbänken. I stället för att motarbeta rädslan för vintermörkret skulle vi försöka bejaka vårt behov att stanna upp och upptäcka någonting i oss själva, hos andra och i vår omgivning.

Var snäll mot dig själv!

Tuija Wilman är församlingspastor i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

Barnen var drivkraften

En stark längtan efter att ge sina barn ett gott liv förde Roua och Raed från Syrien till Borgå i Finland.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

BORGÅ Roua Badran och hennes man Raed Sharaf i Borgå har avslutat sin arbetsdag när vi rings och pratar. Deras väg till ett eget hem i Borgå har varit längre än för många andra.

De kommer från en liten stad söder om Damaskus i Syrien, men bodde ett antal år i Kuwait. De drömde om att kunna återvända helt till sitt hemland. År 2015 återvände de därför till Syrien och hann vara där i en månad innan kriget bröt ut.

– Vi beslöt snabbt att vi måste hitta ett lugnt och bra liv för våra barn, så de får gå i skola och växa upp i en lugn miljö.

På nätet hittade Roua information om skolan i Finland, som är internationellt erkänd, och hon och hennes man ville därför uttryckligen till Finland.

– Mina vänner undrade hur vi kunde tänka oss Finland. Och det är klart att det var ett svårt beslut, men vi tog det tillsammans.

Raed var tvungen att stanna i Kuwait på grund av sitt jobb. I november 2015 anlände därför Roua ensam med sina tre pojkar till Finland, **Rami**, som då var nio år, **Rafi** tre år och **Rebal** två år.

– Det var tufft med ett nytt språk och ett nytt liv, men det gick. När jag kände mig ledsen tröstade det att gå ut tillsammans med barnen.

– Det var lite lustigt för i början studerade jag och min äldsta son Rami finska tillsammans. Jag tog med mig mina två yngre söner för de hade ingenstans att vara på dagarna.

Roua studerade finska i tio månader och lärde sig snabbt.

– Och pojkarna talar finska som infödda numera, deras lärare berömmar dem.

Innan pojkarna lärt sig språket var det svårt för dem i skolan och på dagis.

– Men de var väldigt vänliga i skolan och använde bilder för att Rami skulle förstå. Han kunde också engelska, vilket hjälpte.

Roua Badran, hennes man Raed Sharaf och söner Rami, Rebal och Rafi trivs i sin hemstad Borgå. – Vi har underbara vänner, säger Roua. FOTO: PRIVAT

Nya möjligheter

Raed kunde efter några år komma till sin familj i Finland och de har alla uppehållstillstånd. Raed har lärt sig finska och har en egen firma inom ventilation. Roua blir i dagarna klar med sina närvårdarstudier som hon skött parallellt med tillfälliga arbetsuppgifter inom hemvården.

Hon ställde också upp i senaste kommunalval.

– Det var en bra erfarenhet och jag lärde mig mer om det finländska samhället. Barn och äldres välmående är viktiga frågor för mig.

Familjen trivs väldigt bra i Borgå. De har engagerat sig i församlingslivet och Raed är frivillig inom Röda Korset. De planerar att studera svenska, som skulle vara bra att kunna i jobbet.

– Vi har underbara vänner, till exempel Hanna Eisentraut-Söderström (i Borgå svenska församling). Borgå är en liten stad med vänliga människor, och allt är på gångavstånd.

De saknar förstås sina föräldrar och andra släktingar som är kvar i Syrien väldigt mycket.

– Livet där är svårt efter kriget. Vi ringe våra föräldrar varje dag.

Varifrån kommer din styrka?

– Den kommer från min längtan efter att ge mina barn ett gott och tryggt liv, säger Roua.

»Det var tufft med ett nytt språk och ett nytt liv.«

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Erika Rönngård, erika.ronngard@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6322. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Den som inte förändras

KOLUMN
Tuomas
Metsäranta
är församlings-
pastor i Petrus
församling.

HÖSTEN ÄR en vacker årstid. Trädens löv har varma och vackra färger, och de gröna färgerna i naturen har ännu inte försvunnit. Den friska höstluften piggar upp. Hösten är också en tid då saker förändras. Naturen gör sig redo inför en ny årstid och dagarna blir kortare.

En ny termin har också startat. Nya saker har börjat medan andra kanske har slutat och är bakom oss. Jag har också själv fått lite nya uppgifter och har just flyttat till en ny lägenhet. Vissa vänner har flyttat annanstans och vissa andra vänskapsrelationer har blivit djupare.

När saker har förändrats så har jag

tänkt på Guds trofasthet, hur han har varit med när livet har förändrats.

FÖRÄNDRINGAR KAN VARA spännande och ibland kan det pirra i magen när man vet att något nytt börjar eller något förändras. Man vet ännu inte riktigt hur det kommer att gå och vad som kommer att hända.

Jag minns till exempel hur det var när jag för fyra år sedan flyttade till Helsingfors. Efter en liten väntetid fick jag ett nytt jobb och flyttade till en ny stad. Jag köpte en egen bil, hittade en ny lägenhet och fick nya vänner. Och jag började jobba på ett språk som inte är mitt modersmål.

»Det kändes som om hela livet förändrades på en gång.«

Det kändes som om hela livet förändrades på en gång. Men jag kände mig trygg för jag visste att någon som vet vad som händer och som har tagit hand om mig är med mig. Jesus har gått vid min sida, och han är densamme varje dag. Vi kan lita på honom vad som än händer. Och när jag ser hur han har tagit hand om mig också under dessa år i Helsingfors så fylls mina tankar av tacksamhet.

GUD ÄR TROFAST även om jag gör misstag och är syndig. På korset dog Jesus för mina synder, och därför kan jag veta att Gud är på min sida och kan leda mig genom allt.

Aposteln Paulus beskriver det här på ett vackert sätt i Romarbrevets åttonde kapitel. Han är viss om att ingenting kan skilja oss från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår Herre. Vi kan bara ta emot hans kärlek. Vi kan be att Gud skulle förlåta oss våra synder och ta hand om oss så att hans goda vilja får ske i våra liv.

FOTO: KARIN LINDROOS

Hallå där Otto Maja!

Han har målat graffiti på Johanneskyrkans tillfälliga ingångar.

– **DET VAR** viktigt för mig att knyta konstverket till kyrkans historia, därför valde jag att ta med Adolf Melander som var kyrkans arkitekt och Eero Järnefelt som målat altartavlan.

Johannes församlings ungdomar har målat bakgrunden och Maja har sedan fyllt i konturerna. Han och hans assistent gjorde konstverket på ungefär en veckas tid, alltid sena kvällar och nätter för att inte störa kyrkbesökarna.

– **INVÅNARNA I** grannskapet var till en början lite funder samma när de såg att vi målade kyrkans egendom om nätterna, men de blev snart mycket gladare när de fick höra om tanken bakom konstverket.

ERIKA RÖNNGÅRD

Thinkshowen – välbekant från konfirmandlägren i Matteus församling – växer upp. I höst testar församlingen en variant för vuxna.

TEXT: **ERIKA RÖNNGÅRD**
FOTO: **NINA ÖSTERHOLM**

Matteus thinkshower har sitt ursprung i en förnyelse av konfirmandundervisningen som gjordes för omkring tio år sedan.

– Vi behövde något som inte skulle vara katederundervisning men som ändå kunde ge någon sorts input, säger **Patricia Högnabba**, församlingspastor i Matteus församling.

De funderade på vad som kunde väcka och behålla de ungas intresse och skapa de thinkshowen, som fungerar lite som en talkshow med programvärdar och inbjudna gäster – men har ett uttalat mål: att få åskådarna att tänka till. "Think" – inte bara show.

Thinkshowerna fungerade bra i konfirmandundervisningen och nästa steg var att låta församlingens unga ledare ordna thinkshower för yngre hjälpledare.

Tidpunkten för lanseringen av thinkshower för vuxna hör ihop med det undantagstillstånd som vi levte i den senaste tiden.

– Vi har upptäckt hur bra det fungerar med material på Youtube och på nätet. Coronan tvingade fram den upptäckten, säger **Nina Österholm** som är informatör för det svenska församlingsarbetet i Helsingfors.

– Det är också ett sätt att lyfta fram livs-åskådningsfrågor ur ett lite bredare perspektiv, säger Högnabba.

Varje thinkshow kommer att ha inbjudna gäster som är sakkunniga inom olika områden.

– Det blir en dialog mellan kyrkan och andra områden, två världar som möts kring en gemensam fråga. Vi kan utbyta tankar och fundera på hur vi kunde samarbeta i framtiden, säger Patricia Högnabba.

Unga har vågat diskutera svåra ämnen

Den senaste tiden har det talats mycket om hur de unga mår.

– Att lyfta fram ungdomarnas frågor är ett sätt för församlingen att göra något relevant, säger Österholm.

För Patricia Högnabba har det varit ögonöppnande att märka att ungdomarna vågat ta itu med svåra frågor i sina thinkshower, till exempel hur öppet de diskuterade cannabis. Men också när det gäller mindre kontroversiella ämnen har ungdomarnas sätt att närma sig dem känts tankeväckande.

– När det till exempel gäller mobbning – är vi vuxna verkligen så mycket bättre på att inkludera alla och inte prata bakom ryggen på någon?

Premiär för den första thinkshowen för vuxna skedde i samarbete med biskopsvisitationen i Matteus församling.

Thinkshower för vuxna

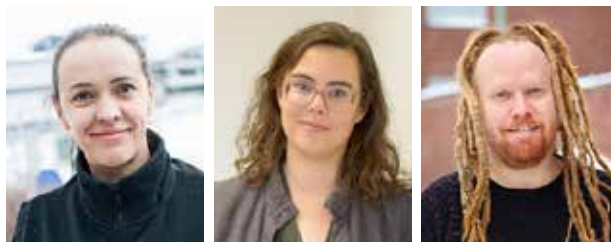
Inleddes i samband med biskopsvisitationen i början av oktober.

Ordnas live en torsdag i månaden i Matteuskyrkan (Åbohusvägen 3), kan också ses via Matteus församlings Youtubekanal både live och i efterskott.

Torsdag 11.11 kl. 18.30, tema: Psykisk hälsa.

Torsdag 2.12 kl. 18.30, tema: Tonårsföräldraskap.

Mera info på Facebook.

Patricia Högnabba, Nina Österholm och Daniel Jakobsson.

FOTO: ARKIVBILDER

Det handlar också om att erbjuda dem som varit aktiva i församlingen som unga något att gå vidare till. Matteus församling har skickat ut en enkät till dem som genomgick konfirmandundervisningen för 10–15 år sedan där man frågat dem var de är i livet just nu och hur de ser på kyrkans roll.

– Även om de var positiva till kyrkan och till sin skribaupplevelse hade de svårt att se att kyrkan skulle vara relevant för dem. Det märks att vi inte riktigt lyckats svara på deras behov, säger **Daniel Jakobsson**, ungdomsarbetsledare i Matteus församling.

– Ofta är den enda kontakten vi har med tidigare konfirmander att vi är vänner på Facebook eller följer dem på Instagram. Jag tycker vi behöver erbjuda dem verksamhetsformer som är lätta att ta till sig, säger Patricia Högnabba.

Vem riktar sig thinkshowerna för vuxna till?

– Till exempel konfirmandernas och hjälpledarnas föräldrar, men vem som helst kan delta. I huvudsak tänker vi att det här är en församlingsversion av lokal-tv, säger

Biskop Bo-Göran Åstrand var gäst i den första vuxna thinkshowen, här i samtal med Daniel Jakobsson.

»Det här är en församlingsversion av lokal-tv.«

Patricia Högnabba.

Thinkshowerna görs för Youtube, men den som vill får också delta som livepublik under inspelningarna.

Thinkshowenvillväckat tankar – men vad ska man göra med dem om man deltagit genom att se inspelningen på Youtube?

– Man kan ta kontakt med församlingen om man vill diskutera vidare, säger Daniel Jakobsson.

KYRKAN I HELSINGFORS

PROGRAMMET GÄLLER FREDAG 15.10 – TORSDAG 28.10

Matteus församling

Andligt liv

Mässa i Matteuskyrkan:

Söndagar kl. 10. Följ med direkt via Matteus församlings Facebooksida och delta i gemenskapen i kommentarsfältet. Vi strömmar mässan två eller tre gånger i månaden. I oktober strömmas mässorna 10.10 och 24.10. Strömningarna hittas också på församlingens hemsida www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus. Förändringar i programmet kan ske. OBS ingen mässa kl. 10 då det är kvällsmässa.

Missa inte! Kvällsmässa:

Söndag 31.10 kl. 18. En stämningsfull mässa utan krav. Välkommen också på kvällste efteråt.

MU-mässa: OBS! ingen MU-mässa ons 20.10..

Molnet: En bönegrupp som är öppen för alla. Du kan komma en eller flera gånger. Vi träffas några torsdagar i månaden i Matteus kl. 18–19.30. Följande samlingar 28.10 och 4.11. Välkommen! Mer info ger Gun Holmström, 040 759 6851. Mer info finns på hemsidan: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Stillhet: Hämta andan i Matteuskyrkan torsdag 14.10 kl. 18–18.30. Tänd ett ljus, lyssna

till musiken och dina egna tankar. Stanna upp i en minut eller 30 och tänj ut tiden och tanken i skymningen.

Barn och unga

Musiklek: OBS! ingen musiklek 19.10.

Tweentisdag: OBS! ingen Tweentisdag höstlovsveckan, tis 19.10.

Öppet hus för unga: OBS! inget program höstlovsveckan, ons 20.10.

Musik

Popkören: OBS ingen Popkör höstlovsveckan, tis 19.10.

Kyrkokören: övar varje tisdag kl. 18:30.

Matteus Voice: övar nästa gång söndag 17.10 kl. 15:30

Vår Ton: Håller paus under hösten. Vi börjar sjunga igen 19.1.2022.

Stickklubben: Vi träffas torsdagar udda veckor kl. 11–13. Följande träffar är 14 och 28.10.

Matteus SALT: Lördag 30.10 kl. 10. Diskussion och fördjupande reflektion med brunch.

Samling för män: En diskussionskväll, fredag 22.10 kl. 18–20, i Matteuskyrkan. Kontakt för SALT och Samling för män – Juho Kankare, 050–3803957

Missa inte! Kyrklunch: Till förmån för missionsarbetet i Matteus. I Matteuskyrkan den 17.10 kl. 11, efter sönda-

gens mässa. Lunchen kostar 10€ per person, barn under tolv år gratis.

Kaffe på plattan: Kaffe, te, saft och bullaservering utanför Matteuskyrkan. Vi erbjuder möjlighet till samtal och förbön. Kyrkan är öppen och du kan i stillhet sitta där en stund. 16.10 kl. 12:30–14, utanför Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. Mer info om volontärbetet ger Carita Riitakorpi 050–380 3986.

Kvinnor mitt i livet: Intressanta gäster, boksamtal eller promenader. För kvinnor i alla åldrar. Vi träffas 1.11 och 29.11. Mer info: Helena Salenius, helena.salenius@evl.fi.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingen anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med! Våra diakoniarbetare är Carita Riitakorpi 050–380 3986 eller Mari Johnson 050–380 3976.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Fysiska kansliet är stängt. Telefondit ti och to 10–14.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

MATTEUS Bibeln

Bibeln för moderna tänkare

Vi granskar tron och Bibeln ur ett öppet perspektiv med plats för kritiska frågor. Det du alltid undrat över men inte vågade fråga din skriftskolpräst.

Temat är Bibeln – Hur har den kommit till och hur ska den läsas? Gäst är Stefan Forsén. **Torsdag 14.10 kl. 18:30.** Före gruppen finns även möjlighet till stillhet och meditation i kyrkan kl. 18.

Johannes församling

Gudstjänster

Gudstjänst: söndagar kl. 10 på Heikasvägen 7 C, 4 vån.

Högmässa: söndagar kl. 12 i Johanneskyrkan.

Middagsbön: tisdagar kl. 12 i Johanneskyrkan. Diakonin finns på plats i kyrkan fram till kl. 14.

Andakt: tisdag 19.10 kl. 17.30 i Drumsö seniorhus.

Veckomässa: onsdagar kl. 18 i Johanneskyrkan.

För uppdaterad information, besök helsingforsforsamlingar.fi/johannes. Du kan

också kontakta pastorskansliet med dina frågor mån-tis och tors-fre mellan kl. 10 och 15 (johannes.fors@evl.fi, 09 2340 7700).

Gemenskap

Träffpunkt: tisdag 19.10 kl. 13 i Högbergssalen. Samtal, gemenskap och kaffe/te.
Samtalsgruppen Bibel, tro & tvivel: måndag 18.10 kl. 18 i Hörnan. Ledare: Kisa Korkman, gäst: Stefan Djup-sjöbacka.
HG10-HÖST: tisdag 26.10 kl.16 i Högbergssalen. Musik, gemenskap och kaffe/te. Johannes Westö sjunger egna sånger. Anmälan till johannes.fors@evl.fi eller 09 2340 7700 senast den 25.10.

Barnfamiljer

Familjekväll: onsdagar kl. 17-18:45 på Högbergsgatan. Servering (kaffe och smörgås), möjlighet att värma egen mat. Musikleik för ca 3-6-åringar tillsammans med vuxen och samvaro för vuxna medan barnen får pyssla eller leka fritt. Ledare: Helena Hollméus, Heidi Åberg och församlingens

JOHANNES

Brädspel

Spelkväll för unga vuxna

Välkommen till mysiga Hörnan på Högbergsgatan! Vi spelar brädspel och äter något smått tillsammans: **26.10, 9.11, 23.11, 7.12.**

Anmäl dig senast samma dag kl. 16 till diakon Viivi Suonto per epost eller telefon: 050 407 5165 / viivi.suonto@evl.fi

Adress: Hörnan, Högbergsgatan 10, ingång nära A-trappan.

barnledare.

Musikleik: tisdagar kl. 9.30 (6 mån-1 år) och 10.30 (från 3 mån) på Högbergsgatan 10, 2 vån. Kaffe/te efter musiktunden.

Musikleik: tisdagar kl. 14 (0-3 åringar) i Bokvillan, Tavastvägen 125.

Musikleik: torsdagar kl. 10 (0-3 åringar) på Heikasvägen 7 C, 4 vån., Drumsö. Kaffe/te efter musiktunden.

Musikleik: fredagar kl. 9.30 (1-4-åringar) och 10.30 (från 3 mån) på Högbergsgatan 10, 2 vån. Kaffe/te efter musiktunden.

Baby på väg: 20.10 kl. 17:30-19 i Hörnan, Högbergsgatan 10, ingång nära A-trappan. Samtalsgrupp för föräldrar som väntar sitt första barn. Anmälan till viivi.suonto@evl.fi
Höstlov i alla grupper 21-22.10.
Anmälningar till musikleik och familjekväll riktar till heidi.aberg@evl.fi.

Musik

S:t Jacobskören övar inte 19.10, samövning 26.10 i Johanneskyrkan kl.18.30. Roströsten övar torsdagar kl. 18.30 på Högbergsgatan 10, 2 vån. Tomas vokalsemblem övar inte 21.10, samövning 26.10 i Johanneskyrkan kl. 18.30. Furahakören övar 16.10 kl. 10-13 på Högbergsgatan 10, 2 vån.

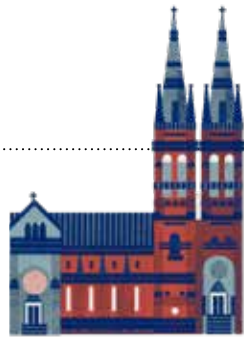
Ungdomar & unga vuxna

Typ Livet-kväll 27.10 kl.19-21 i Johanneskyrkan. Tema: Ta hand om dej själv. Besök ungdomsarbets hemsida johannesungdom.wordpress.com för senaste nytt!

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Kansliet: må, ti, to, fre 10-15. Högbergsgatan 10, tel. 09-2340 7700.

Lokaler: Johanneskyrkan, Höbergsg. 12, Högbergssalen och Tian, Högbergsg. 10 E (vån. 2), Hörnan, Högbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, Bokvillan, Tavastv. 125, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1. Drumsö: Heikasvägen 7.

Petrus församling

Gudstjänster

Högmässa: Sö kl. 10 i Munksnäs kyrka. Söndagskola för barn i samband med gudstjänsten. 17.10 Thylin, 24.10 Tomas Klemets (SLEF). Sö kl. 12 i Äggelby gamla kyrka. 17.10 Thylin, 24.10 Metsäranta.

Puls-gudstjänst: Sö kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en gudstjänstgemenskap för alla åldrar. Välkommen med vare sig du varit med tidigare eller kommer för första gången! Barnkyrka och CoolKids för barn ordnas samtidigt.

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer om barnverksamheten!

Barnens söndag: Sö kl. 15.30 Barnkyrka och CoolKids för barn 2-6år och 7-13år i samband med Puls-gudstjänsten. Vi lyssnar på och pratar om bibelberättelser, ber tillsammans och pysslar ibland.

Musikleik: Kl. 10 ti i Malm och to i Haga. Välkommen med i vårt glada gäng och sjunga och leka tillsammans! Har du frågor eller vill anmäla dig? Ingen musikleik under höstlovet. Kontakta församlingspastor Anne Koivula (@evl.fi; tel. 050 342 9990)

Missa inte! Knattekyrka: 31.10 kl. 10 i Petruskyrkan. Knattekyrka är en fest för alla familjer och en möjlighet att träffa andra barnfamiljer, sjunga sånger och höra spännande bibelberättelser. Efteråt äter vi tillsammans. Välkommen med hela familjen och bjud även med vänner! Anmäl dig till Anne Koivula så att maten räcker till.

Evenemang

Dagscafé 26.10: Välkommen med

PETRUS Familjer Knattekyrka

En fest för hela familjen **31.10 kl. 10** i Petruskyrkan. Knattekyrka är en möjlighet att träffa andra barnfamiljer, sjunga sånger och höra spännande bibelberättelser. Efteråt äter vi lunch tillsammans. Välkommen med hela familjen och bjud även med vänner! Anmäl dig till Anne Koivula (@evl.fi; tel. 050 342 9990) så att maten räcker till.

på en eftermiddag med kaffe, gemenskap och litet program. Varannan tisdag kl. 13. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Bodil Sandell, tel. 09 2340 7227 / 050 3803 925

Keswick 28-30.10.21: Keswick är en internationell kristen gemenskap med syftet att fördjupa det kristna livet och tron. Temat för helgen är "Hur mår din själ?". Huvudtalaren är Annahita Parsan. Hon är tidigare muslim, flydde från Iran och jobbar nu som präst i svenska kyrkan. To kl. 18, fre kl. 18, lö kl. 12, 14-16, 18 i Munksnäs kyrka. Välkommen!

Andakt och bön

Missa inte! Förbön och Tack: Ti 26.10 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst varannan vecka i Munksnäs kyrka. Du är välkommen på plats eller att följa online via Petrus facebook. Bengt Lassus, Daniel Björk. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30-16.30, ons kl. 18-20, 09-23407171. Eller till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Morgonandakt i Petruskyr-

kan: Börja morgonen med rätt fokus! Tisdagar kl. 9-9.30 börjar vi dagen med lovsång och andakt. Välkommen! Lärjungaskolan Transform leder morgonen.

Online

Du hittar oss på instagram och facebook: @petrusforsamling

Pulsodden: Lyssna på aktuell undervisning från Puls-gudstjänsterna

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net
Kansliet: Må-ti, to-fre kl. 10-13, ons kl. 13-16, tel. 09-2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malm kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Föränderliga tider

Församlingarna följer med coronasituationen och myndigheternas anvisningar. Vid behov kan evenemang inhiberas eller deltagarantalet begränsas.

Följ med Kyrkpressen och församlingarnas hemsidor för uppdaterad information. Du kan också kontakta din församling om du har frågor eller behöver prata med någon.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Manskören i Kvevlax har vuxit, bland annat tack vare att de för tre år sedan aktivt gick ut med budet om nya körövningar efter en paus. FOTO: PRIVAT

Lyckad sång ger gåshud

Manskören i Kvevlax församling är en livskraftig kör med återväxt. Nu är det ett tjugotal som tar ton. – Gemenskapen är viktig, säger Håkan Fant.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

KVEVLAX Håkan Fant sjunger med i Kvevlax församlings manskör sedan trettio år. Att han hållit fast vid sin hobby har bland annat med gemenskapen att göra.

– Samvaron och sjungandet är givande! När sången går riktigt som den ska gå får man gåshud, då känns det som att man får lön för mödan, säger han.

Men det är inte enbart för den egna glädjen kören sjunger.

– Vi sjunger också för att vi är övertygade om att sången och musiken är ett bra sätt att framföra budskapet om den krist-

»Då haka-
de några
nya sång-
are på.«

na tron till våra medmänniskor. Det finns många vittnesbörd om att människor grips av någon viss sång och på det viset blir intresserade att veta mera om tron på Jesus.

Han hänvisar till att det gjorts forskning i att körsångare mår bättre och till och med lever längre.

– Dels beror det på samvaron tror jag, dels på att man kanske syresätter kroppen med körsång, säger Fant.

Manskören i Kvevlax har vuxit, trots att det många gånger talas om att återväxten för manskörer är problematisk.

– För cirka tre år sedan hade vi en paus och bestämde oss för att börja igen och gick aktivt ut med budet, både till gamla och nya sångare. Då hakade några nya sångare på och efter det har det också droppat in någon sångare. Jag tror på samarbete, också över församlingsgränserna, och jag tror också att det har hjälpt manskören, säger **Rodney Andrén** som är kantor i Kvevlax församling.

Manskören grundades på 1960-talet av dåvarande Kvevlaxkantorn **Per-Erik Häggblom**. Storlek och sammansättning har varierat genom åren.

– Det är inte så vanligt med manskörer i församlingens regi. Vi har fått sångare

med från en del andra körer också, såsom Missionskyrkans kör och Kvevlax sångkör, säger Håkan Fant.

Piggar upp

Mats Nygård är en av dem som mer nyligen kommit med. Han sjöng först i kyrkokören och anslöt sig sedan också till manskören.

– Det går bra att sjunga i två körer. Jag blir inte trött av att sjunga utan det piggar upp!

Han gillar manskörssånger och det mus- tiga sound de ger.

– Och man måste inte bevisa att man är jättebra på att sjunga i manskören. Jag tycker inte att jag var så bra när jag började med körsång, men man lär sig väl med tiden.

Manskören

Övningar hålls varannan söndag kväll i församlingshemmet.

Repertoaren: traditionell sakral manskörssång.

Ledare är Simon Granlund och Rodney Andrén.

Kören tar gärna emot nya sångare! En viss erfarenhet av körsång eller musicerande från tidigare behövs.

I höst deltar kören i "Hela kyrkan sjunger" ett allsångstillfälle med flera körer.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Högmässa: sö 17.10 kl 11 i kyrkan med Mats Björklund, Ann-Christine Nordqvist-Källström, Susanne Westerlund och Hanna-Maria Hakala. Musikinslag. Särskilt inbjudna är de som i år firar sina 80- och 85-års födelsedagar! Efter mässan blir det födelsedagskalas i församlingshemmet!

Under valven: sö 17.10 kl 18 med Trio Klezmera. Efter konserten, servering i kyrkan.

Motion och mission: må 18.10 kl 10. Samling ut-
anför Smedsby fg. Kort andakt och gemensam promenad!

Sångarglädje – Allsång för daglediga: to 21.10 kl 13 i Smedsby fg. Nya sångare varmt välkomna med! Ingen förhandsanmälan behövs. Ann-Christine Nordqvist-Källström håller i trådarna och allt material finns på plats.

Gudstjänst: sö 24.10 kl 11 i kyrkan och kl 13 i Smedsby fg. Mats Björklund och Ann-Christine Nordqvist-Källström. Kyrkkaffe!

Missionssyfsöreningen: må 25.10 kl 13 i Smedsby fg. Samling i rum Glöd för handarbete och kaffe.

Föräldra-barnträff: i Tölby on 27.10 kl 9.30.

Föräldra-barnträff: i Smedsby fg fre 29.10 kl 9.30.

KVEVLAX

Kvällsmässa: sö 17.10 kl.18. Kass, André.

Mathjälpen: ti 19.10 kl.10 i drängstugan. Utdelning av matkassar. (Om du inte kommit tidigare – ring diakonissan före så vi vet antal, tel.nr. 0440462312).

Bibel- och bönegrupp: ti 19.10 kl. 19 i Krubban.

Kyrkans Ungdoms seniordag: on 20.10 kl.11-16 i Kvevlax församlingshem. Anmälan om deltagande omedelbart till 0440462312.

Hela kyrkan sjunger: on 20.10 kl.13 i kyrkan. Orkestern Stråckdraget, Pedersöre Manskör med dir. Hans Häggblom, Ekumeniska pensionärskören, Kören Sjung med oss, Kvevlax Manskör. Kollekt för GA. Servering efteråt i fh.

Symöte: on 20.10 kl.18 i drängstugan.

Karakaffe: to 21.10 kl.9.15 i drängstugan.

Pastorskansliet stängt!: fr 22.10.

Högmässa: sö 24.10 kl.10. Kontunen, Vidjeskog.

Hoppets stjärna berättar om mammalådorna: må

KVEVLAX Hjälparbete

Vad händer med mammalådorna?

Vi fortsätter att packa mammalådor i Kvevlax. Under hösten har vi redan packat 55 lådor, som har hämtats för vidare distribution. Nu har vi möjlighet att få veta mera om vad som händer med allt det som skänks och handarbetas! **Måndagen 25.10 kl. 18.30** kommer verksamhetsledare **Terese Hoxell från Hoppets Stjärna** att berätta och visa bilder om vad som händer med våra lådor efter att de lämnar Kvevlax. Samlingen hålls i **Kuni bönehus** (infart vid skolans parkering). Kunidamerna hälsar oss välkomna och bjuder på kaffe!

Mammorna på bilderna har alla fått mammalådor FOTON: PRIVAT

25.10 kl.18.30 i Kuni bönehus.

Mathjälpen: ti 26.10 kl.10 i drängstugan. Utdelning av matkassar.

REPLLOT

Kvällsgudstjänst: sö 17.10 kl.18 i Björkö. Berg, Wargh.

Öppet hus för föräldrar o barn: on 20.10 kl.9-11 i fh.

Kaffehörna för daglediga: to 21.10 kl.14-15 i fh. Fri samvaro.

Kvällsmässa: sö 24.10 kl.18 i Replot. Vesterlund, Lång.

Öppet hus för föräldrar o barn: on 27.10 kl.9-11 i fh.

Kaffehörna för daglediga: to 28.10 kl.14-15 i fh. Fri samvaro.

SOLF

Kvinnofrukost: lö 16.10 kl 9.30 i fh. Vi avnjuter gemensam frukost samt lyssnar till artisten och skådisen Susanne Marins som berättar om sin pilgrimsvandring till Santiago de Compostela, samt spelar och sjunger för oss. Priset är 8 € och betalas kontant på plats. Anmälan till Joanna, tel 050-

KORSHOLM Musik

Sångarglädje

Du som är ledig på dagarna och tycker om att sjunga – kom med i vår allsångsgrupp! Den riktar sig till alla åldrar och vi sjunger både visor och psalmer. Boken "Sånger för alla", psalmboken och textblad med lite modernare sånger används, allt material finns att låna på plats!

Vi träffas varannan torsdag: **21.10, 4.11, 18.11 och 2.12 kl. 13-14** i kyrksalen i Smedsby församlingssgård, Niklasvägen 3. Ingen förhandsanmälan behövs! Kantor Ann-Christine Källström leder allsången. Kom med när det passar dig!

REPLLOT Aktuellt

På gång!

På gång i församlingshemmet i Replot:

På **onsdagar** har Öppet hus för föräldrar och barn dragit igång i församlingshemmet. Kom gärna in och umgås över en kopp kaffe **kl. 9-11!**

På **torsdagar kl. 14-15** i församlingshemmet inbjuder vi till Kaffe-hörna för daglediga! Välkomna in för fri samvaro och möjlighet till diskussion med anställda.

5414740 eller joanna.holm@evl.fi.

Högmässa: sö 17.10 kl 10 med Fredrik Kass och Heidi Lång.

Söndagsskola: sö 17.10 kl 10 i församlingshemmet. Nya barn välkomna med!

Motion för mission: må 18.10 kl 9. Samling vid församlingshemmet. Andakt och gemensam promenad samt en chans att ge en slant för missionen!

Föräldra-barnträff: ti 19.10 kl 9.30 i församlingshemmet. Lek, klapp- och klang-sånger samt sen frukost! Ledare Joanna Holm och Sanna Huhta.

Gudstjänst: sö 24.10 kl 10 med Ruth Vesterlund och Heidi Lång.

Motion för mission: må 25.10 kl 9. Samling vid församlingshemmet.

Föräldra-barnträff: ti 26.10 kl 9.30 i församlingshemmet.

Pensionärsträff: on 27.10 kl 13 i församlingshemmet. Christina Wiik är inbjuden gäst.

De äldres kyrksöndag: sö 31.10 kl 10 med Ruth Vesterlund och Heidi Lång. Efteråt kyrkkaffe i församlingshemmet. Om du vill beställa kyrktaxi, ring Joanna, tel. 050-5414740 senast fredag 29.10 kl 14!

BERGÖ

Fr 15.10 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet.

Sö 17.10 kl. 14: Familjevänlig högmässa. Församlingens 70- och 75-åringar uppvaktas. Englund, Brunell.

Må 18.10 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.

Ti 19.10 kl. 13.00: Syföreningen i församlingshemmet

On 20.10 kl. 18.00: Kyrkokören i församlingshemmet.

On 20.10 kl. 18.00: Minior i församlingshemmet.

On 20.10 kl. 19.00: Junior i församlingshemmet.

Fr 22.10 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet.

Sö 24.10 kl. 14: Gudstjänst. Tornberg, Lax.

Må 25.10 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.

Ti 26.10 kl. 13.00: Syföreningen i församlingshemmet.

MALAX

Sö 17.10 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Gästpredikant från laestadianerna. Tornberg, Kjell Lolax.

Sö 17.10 kl. 12: Finsk gudstjänst i kyrkan.

Må 18.10 kl. 17.30: Pappagrupp i Socken. Måndagar kl. 17.30. Arr. Folkhälsan i Malax.

Ti 19.10 kl. 19: Amici i KH. Vi diskuterar aktuellt och gammalt inom teologi, psykologi och filosofi.

Sö 24.10 kl. 10: Reformationsdagen. Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax.

Sö 24.10 kl. 18: Konsert i kyrkan. Yngve Lithén, Ann-Katrine Burman och Ulf Lidman medverkar. Andakt Tornberg. Inträde 20 euro, till förmån för cancerforskningen. Välkomna! Arr. Malax-Korsnäs Cancerklubb.

Må 25.10 kl. 10: Karacafé i KH. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax.

PETALAX

To 14.10 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.

Fr 15.10 kl. 10: Familjeklubben i prästgården.

Sö 17.10 kl. 12: Familjemässa. Församlingens 70- och 75-åringar uppvaktas. Isaksson, Brunell.

On 20.10 kl. 13.30: Syföreningen i församlingshemmet

To 21.10 kl. 18.30: Minior-junior i ladan.

To 21.10 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.

Fr 22.10 kl. 10: Familjeklubben i prästgården.

Sö 24.10 kl. 12: Gudstjänst. Tornberg, Lax.

SOLF Stillhet

Bön- och lovsångskvällar

Den här hösten arrangerar Solfs församling med Ruth Vesterlund i spetsen en serie med bön- och lovsångskvällar i kyrkan!

Nästa kväll kommer att ordnas **lördagen 30.10 kl. 19**. Du får väldigt gärna lämna in förbönsämben på förhand, antingen via e-post: ruth.vesterlund@evl.fi eller om du vill vara anonym kan du lämna ett brev i postlådan vid församlingshemmet eller en lapp i förbönslådan vid ingången till kyrkan.

Under bön- och lovsångskvällen sjunger vi ur psalmbokens tilläggsdel, vi njuter av musik samt stillar oss till bön.

Varmt välkomna med!

KOLUMNEN

FREDRIK KASS

Vi behöver marginaler

ALLA GULRÖDA löv. Kyligare men friska morgnar. Mörkare kvällar. Allt detta visar på att vi har gått in i hösten. Hösten är en vacker årstid och lockar oss ut till allt från trädgårdsarbete och vandringar. Men hösten är också en tid när allt kör igång. Barnen har landat i sina skolvardagar efter sommarloven. Jobbandet tar alltmer tid. Hobbyverksamheterna har kommit igång igen. Det är viktigt och bra att vara igång, men det är lätt att bli överväldigad av allt som skall hända. Det är skjutsande och springande. Fixande och föräldramöten. Styrelsemöten och stadsärenden. Allt detta som drar igång är också ett hösttecken. Och förvisso får vi vara glada för att det gör det med tanke på allt vi har varit med om de senaste dryga åren. Men det är lätt att bli överväldigad av det myckna.

»Det är skjutsande och springande. Fixande och föräldramöten.«

DET FINNS en bok i vår hylla som heter "Margin". Det är engelska och betyder marginaler. Bokens författare är läkare och han berättar att ofta när han får patienter på besök så är det marginaler i vardagen som han vill ordnara ut. Vi är väldigt duktiga på att planera in en massa i kalendern, men inte lika duktiga på att planera in marginaler. Det kan vara bra att ställa sig den frågan. Finns det marginaler i min dag idag? Finns det marginaler i veckan? Har jag tillräckligt med marginaler i mitt liv? Vi behöver marginalerna.

TÄNK PÅ att hålla vilodagen helig, lär oss budet. Marginalerna är nedsatta redan från början i skapelsen. Allt med tanke på oss. Så passa på att njuta av hösten.

Fredrik Kass är kyrkoherde i Kvevlax församling.

I första hand är vi människor

Håkan Nitovuori är pensionerad pingstpastor, tillika aktiv i Kvevlax församling. – Tro är inte partipolitik, det är gemenskap, säger han.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

KVEVLAX Som 15-åring kom **Håkan Nitovuori** till tro i Sionkyrkan i Vasa. I hans släkt har olika samfund alltid funnits representerade. Själv har han varit pastor i pingstkyrkan, men är också aktiv frivillig i Kvevlax församling.

– Jag har alltid sökt mig till gemenskap. Det är väldigt naturligt för mig.

– Trosutövning innebär inte att vi måste ha samma åsikter läromässigt, utan vi delar en gemensam tro. Jag brukar säga att vi i första hand är människor, i andra hand kristna och i tredje hand de samfund vi representerar.

Men all gemenskap handlar om ömsesidighet, konstaterar han.

– Annars blir det olycklig kärlek.

Den här ömsesidigheten har han sett växa fram mellan samfunden i sakta mak.

– När de starka gränserna mellan olika samfund lagts ner har vi upptäckt att vi har syskon. Det är lite som under Andra världskriget när familjer splittrades och barn inte visste om att de hade syskon. Efter kriget återupptäckte de sina syskon.

Vill inte vara eremit

– Jag vill inte vara en eremit, och jag är glad att Gud inte förväntade sig att jag skulle bli munk, säger Håkan Nitovuori.

Sociala kontakter betyder mycket för honom och han är en av tre som leder ”Karakaffe” i Kvevlax församling varannan torsdag.

– Vi ses klockan 9.15 och dricker morgonkaffe och äter smörgås. Jag minns inte att vi någonsin skulle ha varit under tjugo deltagare.

Inbjudna talare och intressanta samtal hör till programmet.

– Vi brukar samlas i Drängstugan för att få lite intimare stämning. Vi vill ha en miljö där stöttande kommentarer och spontana frågor får komma naturligt.

Solidaritet är en drivkraft

Var femte vecka är Håkan Nitovuori och hans fru Ann-Lis också med och organi-

Håkan Nitovuori känner starkt för gemenskap: – Jag vill inte vara en eremit.

FOTO: ANN-LIS NITOVUORI

serar diakonins mathjälp i Kvevlax.

– Det engagemanget hör ihop med vår känsla för människor och den humanitära hjälpen. Det är ett kravlöst sätt att hjälpa, och ingen blir nekad hjälp.

– Jag upplever att det här är en viktig insats från vår diakonissa Nina André.

Håkan Nitovuori, och en granne till honom, kör runt och hämtar både färdiga matportioner och andra livsmedel, som sedan delas ut till dem som behöver det och har anmält sig på förhand.

– Jag tror det här har större effekt än många predikningar – att visa omsorg.

Men predikningar fyller också sin funktion, och den 7 november predikar Håkan Nitovuori i högmässan i Kvevlax församling.

– Sådan ekumenik har vi här i Kvevlax!

»Sådan ekumenik har vi här i Kvevlax!«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

I Fokus för barnens skull

Ända sedan familjen återvände till Jakobstad 2005 har Annica Sundberg varit aktiv i Fokus.

TEXT: JOHAN SANDBERG

JAKOBSTAD – Det började för barnens skull. Det är så enkelt att gå till Fokus när hela familjen kan gå till samma ställe. Det tycker jag är viktigt. När barnen först skulle till söndagsskolan och vi sedan till gudstjänsten var det ett enda pusslande att få söndagen att gå ihop, säger hon.

De började söka efter en församling då de flyttade tillbaka till Jakobstad 2005.

– Innan jag åkte bort för studier hade jag varit med i församlingslivet både i Jakobstad och i Pedersöre från barnsben. När vi kom tillbaka var naturligt för oss att söka en gemenskap i Jakobstads svenska där vi kunde vara med som familj med småbarn.

I Fokus engagerade sig Annica Sundberg tidigt i barnen. Dessutom har hon varit i ledningsgruppen i många år. Trots att hennes egna tre barn nu är ungdomar har hon fortsatt jobba med barnen i Fokus.

– Jag tycker om att ha med barn att göra, för det har jag inte i mitt arbete.

Vad är Fokus egentligen?

– Fokus är en gudstjänst i friare former där lekmän har en viktig roll. För vår familj har det varit lättare att vara där med barnen i stället för i huvudgudstjänsten, säger hon.

I Fokus har barnen ofta eget program. Ibland är det föräldrar som drar barngruperna och ibland är det ungdomar.

– Vi har inte barngrupper varje Fokuskväll, men försöker ordna det. Ibland har det lyckats bättre och ibland sämre. Vi strävar efter att det ska vara roligt för barnen att komma till Fokus och träffa andra barn och få kompisar där.

Hur går en Fokuskväll till?

– Oftast har en musiker hand om musiken. En mötesledare inleder mötet och så har vi en talare. Efter talet blir det lovsång, förbön och kaffeservering. Det finns möj-

Annica Sundberg uppskattar Fokus för dit kan hela familjen komma.
FOTO: PRIVAT

»Där har vi fått vårt sociala sammanhang.«

lighet till personlig förbön.

I och med att möteslokalen i Församlingscentret har en glasvägg går det att lyssna fast man har småbarn med. Barnen stör inte fast de leker.

– Gudstjänsten har ju ett värde som man uppskattar när man blir äldre och vi går nu till den. Men vi fortsätter också gå till Fokus för där har vi fått vårt sociala sammanhang. Formen på Fokus gör att man hinner tala mera med varandra där än vad man gör i gudstjänsten.

Och när barnen blivit äldre har nya grupper för äldre barn uppstått som ringar i vatten efter Fokus.

– Vi satsar nu mera på aktiviteter för dem

utanför Fokuskvällarna. Till exempel ett ungdomsband, fotbollskvällar och olika utfärder.

Precis som all annan församlingsverksamhet låg Fokuskvällarna nere under pandemin. Nu har de kommit gång igen. Nu ordnas de varannan lördag kväll.

– Vi ordnar så många kvällar vi har resurser till. Det är en utmaning att hitta frivilliga till kvällarna. Speciellt efter coronan då folk vant sig vid att inte ha något program på kvällarna. Folk har också upplevt att söndagskvällarna blivit stressiga då man ska till jobbet nästa dag. Nu provar vi på lördag kväll. Då behöver man inte heller ha så bråttom hem.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 15.10 kl. 19.00: In da house i Församlingscentrets ungd.utr., Nylund-Wentus, Mård.

FR 15.10 kl. 22.00: Mässa "Ljus i mörkret" i Johanneskapellet, Turpeinen, Wester, Mård, Nylund-Wentus.

LÖ 16.10 kl. 18.30: Fokus i Församlingscentret. Kolosserbrevet, del 2, Jakob Edman. Mats Sjölands lovsångsteam, servering.

SÖ 17.10 kl. 12.00: Gudstjänst i Jakobstads kyrka, Edman, Wester, Adorate. Catarina Nylund-Wentus gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstads-svenskaforsamling.fi.

MÅ 18.10 kl. 13.30: Mariahemmets syförening i Församlingscentret. Bön och lovsång, Wester.

TI 19.10 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 19.10 kl. 12.00: Taizébön i Johanneskapellet, Wester.

TI 19.10 kl. 13.00: Tisdagssamling på Station 1. Inspelat program från SLEF:s missionsfest i Nagu.

ON 20.10 kl. 18.00: Samtalsgrupp för män i Bonäs församlingsstuga, Charles Isaksson.

TO 21.10 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Borgmästars.

FR 22.10 kl. 19.00: In da house i Församlingscentrets ungd.utr., Nylund-Wentus, Mård.

SÖ 24.10 kl. 12.00: Mässa i Jakobstads kyrka, Björk, Edman, Borgmästars, sång Anna-Karin Johansson. Bertel Widjeskogs gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi.

TI 26.10 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TO 28.10 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Wester

KRONOBY

Kronoby kyrka

Mässa: (Strömmas) Sö 17.10 kl 10.00.

Gudstjänst: Sö 24.10 kl 13.00.

Terjärv kyrka

Gudstjänst: Sö 17.10 kl 10.00.

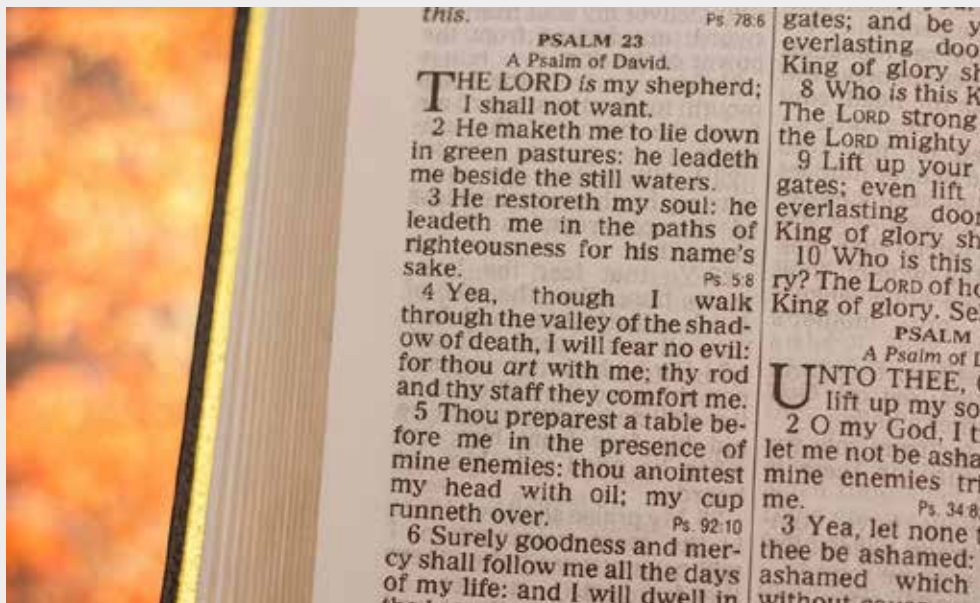
Mässa: (Strömmas) Sö 24.10 kl 10.00.

PEDERSÖRE Bibelhelg

Vid Mästarens fötter i Ytteresse

Det blir bibelhelg Vid Mästarens fötter i Ytteresse bönehus den **23-24.10**. På **lördag kväll kl. 19** hålls ett möte dit barn och unga är speciellt inbjudna. Dennis Svenfelt predikar och det blir sång av ungdomar från Station 1. På **söndag kl. 14** är det möte med predikan av

André Djupsjöbacka och solosång av Bengt Forsblom. Vid mötena ordnas servering och lotteri. Slef:s lokalavdelning i Esse-Källby tillsammans med Pedersöre församling står som arrangörer.

Nedervetil kyrka

Gudstjänst: Sö 17.10 kl 13.00.

Mässa: Sö 24.10 kl 10.00.

LARSMO

Gudstjänsterna och högmässorna strömmas via församlingens YouTube kanal Larsmo församling live. Förändringar i församlingens verksamhet kan ske med kort varsel. Aktuell information finns på församlingens hemsida.

Sö 17.10 kl. 10: Gudstjänst med dop Lassila, Wiklund. Kyrkvärd: Sandvik, Hannula.

Må 18.10 kl. 19: Bön för Finland i Holm bönehus. Efteråt kl. 20 bön för nejden.

To 21.10 kl. 14: Nattvard vid Sandlunden Lassila.

Sö 24.10 kl. 10: Högmässa Sjöblom, Nina Mård, sång Matilda Åkerlund. Kyrkvärd: Kackur, Sämskar.

- **kl. 18:** Missionsafton i församlingshemmet. Johan Candelin medverkar, servering.

To 28.10 kl. 11: Sopplunch med servering i församlingshemmet. Det finns även möjlighet till take-away.

- **kl. 18:** Karasamling

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 17.10 kl 12: Festmässa med avskedspredikan, S:ta Birgitta kyrka, Anderssén-Löf, Edman, Smeds, Östman, Ringwall, Lönnqvist.

JAKOBSTAD Mässa

Enkel mässa tänder ljus i mörkret

Välkommen på Ljus i mörkret!

Ljus i mörkret är en enkel nattvardsmässa med ljusständning och Taizésånger. Mässan firas nästa gång **15.10 klockan 22 i Johanneskapellet**.

LARSMO Mission

Missionsafton i Larsmo

Söndag 24.10 kl. 18 ordnas det missionsafton i Larsmo församlingshem. Johan Candelin medverkar. Välkommen att lyssna på senaste nytt från Martyrkyrkans vänner!

- kl 13.30: Kyrkkaffe Nkby fh, med tillbakablick o framåttänk
- kl 18: Orgelkonsert S:ta Birgitta kyrka, Anders Storbacka, andakt Ann-Sofi Storbacka
- Sö 24.10 kl 10: Gudstjänst S:ta Birgitta, Smeds, Lönnqvist
- kl 12: Högmässa kommenterad, Munsala kyrka, Östman, Lönnqvist.
- kl 18: Finsk kvällsgudstjänst Jeppo fh, Östman, Lönnqvist

Grupper och samlingar

- On 13.10 kl 18: Nya församlingskören sammanslagna kyrkokörerna övar, Jeppo fh, Lönnqvist, Ringwall, därefter varje onsdag.
- To 14.10 kl 13: Missionssymöte Jeppo bönehus, Ann-Sofi Bäck
- kl 15: Skriftskola 2 Nkby fh, mellanmål fr kl 14.30
- Må 18.10 kl 18: Kenyamissionen Nkby fh, Malena Vesternäs
- On 20.10 kl 18: Nya församlingskören Nkby fh, Lönnqvist, Ringwall
- To 21.10 kl 14: Församlingscafé Monäs klubblokal, Holm-Haavisto
- Sö 24.10 kl 18: Bön o lovsång Munsala fh, Jonas Ahlsved
- Må 25.10 kl 18: Kenyamissionen Nkby fh, Jan Nygård
- Ti 26.10 kl 13: 75-årsfest Jeppo fh, Östman, Vesternäs
- To 28.10 kl 13: Missionssymöte Jeppo bönehus, Chamilla o Kristian Sjöbacka
- kl 18: Församlingsfaddersamling Munsala fh

Vi uppdaterar annonseringen kontinuerligt. Följ med på församlingens webbplats och FB-sidan! Alla gudstjänster från Jeppo kyrka ljudströmmas.

PEDERSÖRE

- Lö 16.10 kl. 18.3: Körcafé Esse frs.hem. Drop-in från 18.30, program kl 19-19.30, efteråt kaffe. Församlingskören, De fem musikörerna, Malmsten-Ahlsved

- kl. 19: Sångkväll Forsby bykyrka, Max-Olav Lassila
- Sö 17.10 kl. 10: Högmässa Esse kyrka, Granlund, Malmsten-Ahlsved
- kl. 10: Högmässa, strömmas via Youtube Pedersöre kyrka, Svenfelt, Pandey, kyrkokören
- kl. 12.30: Gudstjänst Åvist bykyrka, Portin, Pandey
- kl. 14: Sammankomst Punsar bönehus
- kl. 15: Sammankomst Flynängens bönehus
- Må 18.10 kl. 13: Symöte Forsby bykyrka
- kl. 13: Symöte Källby Bönehus, Emet
- Ti 19.10 kl. 13: Höstlovssafari Emaus bönehus. Kl. 13 "Följ med till Dunga!" Om barn, för barn, med missionärerna Chamilla o Kristian Sjöbacka. Kl 13.30-15 Pyssel, uteaktiviteter, fika, spårning o ponnyridning. Kl 14 Missionsmöte med C o K Sjöbacka.
- To 21.10 kl. 13.30: Samling för dagliga Purmo kyrkhem. Eva Björk o Janne Nyholm. Kung, Emet
- Lö 23.10 kl. 19: Vid Mästarens fötter Ytteresse bönehus. Svenfelt, Tanja Forsblom o ungdomar, sång
- Sö 24.10 kl. 10: Högmässa Purmo kyrka, Jan-Erik Sandström, Svenfelt, Malmsten-Ahlsved
- kl. 10: Gudstjänst, strömmas via Youtube Pedersöre kyrka. Albert Häggblom, Österbacka, Ellfolk-Lasén
- kl. 14: Vid Mästarens fötter Ytteresse bönehus. André Djupsjöbacka, Bengt Forsblom, sång
- kl. 14: Sammankomst Punsar bönehus
- kl. 15: Sammankomst Flynängens bönehus
- kl. 15: Barnkörsövning Purmo kyrkhem, Malmsten-Ahlsved. Nya sångare välkomna med! Övning för julspel
- kl. 18: Högmässa Esse kyrka, Portin, Ellfolk-Lasén
- Ti 26.10 kl. 13.30: Symöte Åvist bykyrka, Emet
- kl. 13.30: Symöte Sundby byahem

NYKARLEBY Högmässa

Anderssén-Löf avskedspredikar

Avgående kyrkoherden i Nykarleby församling Mia Andersén-Löf håller sin avslutande predikan i högmässan i S:ta Birgitta kyrka 17.10 kl. 12. Efteråt hålls kyrkkaffe i församlingshemmet med tillbakablick och framåttänk.

Välkomna med!

KOLUMNEN

MARIANNE SANDSTRÖM

Al Massira, en ny möjlighet

NÅGRA AV er har hört ordet Al Massira och funderat på vad det betyder och står för. Al Massira är ett mångsidigt videomaterial om biblisk tro. Det består av tretton videofilmer gjorda i Mellanöstern av tidigare muslimer som vill nå ut till sina landsmän. Filmerna har även mycket att lära oss här på våra breddgrader. Al Massira betyder vägen och handlar om vår livsvandring och de existentiella frågor vi alla ställs inför.

Första gången jag bekantade mig med Al Massira slogs jag av de många språken. Videorna finns just nu på över 30 olika språk, antingen med ljudfiler eller undertexter. Nya språk är hela tiden under bearbetning. Wow, vilka möjligheter det ger!

»Man tar reda på Guds allvisas plan för mänskligheten.«

Efter en tid upptäckte jag dess djupa bibelkunskap. Varje gång jag ser de olika avsnitten upptäcker jag nya saker. Undervisningen lyfter upp sanningar som går genom hela Bibeln. Man tar reda på Guds allvisa plan för mänskligheten.

Al Massira gör som Jesus, när han förklarade skrifterna för Emmausvandrarna, med början hos Mose, patriarkerna, genom profeterna till uppfyllelsen i evangelierna om Messias. Där finns även avsnitt om den kristnes lidande och var man kan hitta styrkan under utmaningar i livet.

Al Massira är inget söndagsskolmaterial utan snarare för dig som vill fördjupa dig i kristen tro eller är nyfiken på Guds plan för mänskligheten.

Det finns cirka 550 utbildade gruppleddare i Finland varav cirka 100 har arabiska som modersmål och cirka 60 svenska. I Jakobstad finns flera utbildade gruppleddare som gärna vill leda grupper. Flera gruppundervisningar har hållits med våra nyfinländare i nejden. Ta kontakt med Jakobstads svenska församling om du är intresserad!

Marianne Sandström är diakonissa i Jakobstads svenska församling.

Trodde hon skulle dö i krocken

För tio år sedan stannade livet upp för Heidi Ahlö i en bilolycka. Även om ryggen värker än idag känner hon en tacksamhet över livet.

TEXT: **JOHAN SANDBERG**

JAKOBSTAD De stod stilla i en bilkö när deras bil blev påkörd av en paketbil i hög fart. Smällen tog på den sida där hon satt och bilen blev skrot.

– Jag fick en smäll i ryggen och en disk sprack. Det var den värsta smärtan jag någonsin känt och jag trodde jag skulle dö. Jag upplevde att Gud gav mig en chans till, säger Heidi Ahlö.

Olyckan påverkade henne djupt. Hon funderade mycket på hur hon ska ta tillbaka livet och göra det bästa av att vara mamma och hustru.

– Det blev somen nystart när jag på riktigt började be att Guds vilja ska ske i våra liv.

Ett år senare kände hon och hennes man båda en stark kallelse att gå UMu:s lärjungaträningsskola.

– Det väckte också en massa reaktioner hos folk. Men den blev en vändpunkt för min man som fann den personliga gudrelationen och inte längre var med av tradition.

Sedan olyckan har hon haft problem med ryggen.

– Ännu 2020 var det väldigt få nätter som min rygg inte värkte. Det var supertufft. Jag lade hela min kallelse, allt vad jag ville, på hyllan. Jag tänkte att snart kan jag inte kan gå mera. För varje steg jag tog gav en sån smärta, säger hon.

När hon idag ser tillbaka på fjolåret så kan hon känna en tacksamhet.

– Jag är tacksam över livet varje morgon jag vaknar upp. Nu har jag betydligt mindre värk och jag har också fått komma på en smärtrehabilitering. När livet stannar upp som det gjorde med krocken och smärtan så kan Gud tala genom det. Gud har kontroll, även de nätter när smärtan höll mig vaken. Tidigare har jag tagit det som själv-

Heidi Ahlö bor idag i Bosund med man och fyra barn. FOTO: PRIVAT

klart att jag kan gå, men nu är jag tacksam över förmågan. Fast livet stannar och upp inte blir som man tänkt sig så kan Gud använda det till att forma en.

Hon är klasslärare i botten men har senare utbildat sig till lösningsfokuserad terapeut och jobbar nu som terapeut för missbrukare och andra klienter, främst ungdomar och unga mammor.

– Jag möter människor, speciellt i missbruk, som tar till sitt missbruk när något hänt dem. Det blir så lätt att man skyller på livet. Jag tror vi alla har mött tuffa saker i livet. I svårigheterna kan man vända sig till Gud. Det håller alltid.

Heidi Ahlö är uppvuxen i Katternö i ett kristet hem. Söndagsskolan där mamma var lärare var en given programpunkt.

– I högstadiet började min bästis vara med det coola gänget så jag blev ganska ensam och hade det jobbigt. Då minns att jag frågade Gud var han är och hur jag ska be? Jag var i ett ganska smärtsamt brytningsskede mellan barnatron och en tro som håller.

»Gud har kontroll.«

Att tron håller upptäckte hon i skriftskolan.

– Den var väldigt viktig för mig. Efter skriftskolan började jag vara med i församlingens ungdomsarbete där jag fick den personliga tron och undervisning på en mera tilltalande nivå.

Efter nian träffade hon en pojke som inte kom från ett kristet hem. Åren de var tillsammans drogs hon bort från tron. Pojkvännen lyckade heller inte fylla det tomrum hon kände.

– Det kan ingen mänsklig kärlek fylla, bara Gud. Jag märkte att det var Gud jag längtade efter. Jag övergav aldrig tron men den fick heller ingen näring.

– Jag var också medveten om att jag gjort ett felval, så jag kände mig fördömd. Det fanns de som pekade finger när jag kom tillbaka.

Hon ser det som en möjlig orsak till att hon idag jobbar med missbrukare.

– Har man gjort ett felval så dömer man sig själv. Det behöver man ingen annan till. Då behöver man en öppen famn.

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Ett fredsarbete som fortsätter

Varje år ordnas fredsbön i Närpes på FN-dagen 24 oktober. Men hur kommer det sig att Närpesnejden har en så livaktig fredsförening? Spåren leder tillbaka till en viss präst.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES – Närpesnejdens fredsförening grundades redan 1929, berättar **Rita Nordström-Lytz**, som är ordförande i föreningen sedan några år tillbaka.

Grundaren var dåvarande kaplanen och sedermera kyrkoherden **Edvin Stenwall**. De första åren med fredsföreningen var dramatiska. Det var 30-tal och andra, mindre fredsvänliga, rörelser var starka i Finland.

– Stenwall hotades med ”skjutsning till gränsen”, eftersom fredstanken uppfattades vara farlig för samhällsordningen. Det fanns ändå ett stort stöd för Stenwall i Närpes, och hans verksamhet för fred kunde fortsätta.

Redan år 1926 började Edvin Stenwall ge ut tidskriften *Frid på jorden*. Denna tidskrift finns ännu idag med namnet *Fredsposten*, numera med Garantiföreningen för Finlands fredsförbund som utgivare.

Fester och fredsmarscher

– Under efterkrigstiden blev läraren **Runar Långbacka** ordförande för föreningen. Nu diskuterades och fördömdes atombomben, kapprustningen och senare Vietnamkriget, beskriver Rita Nordström-Lytz.

På 80-talet aktiverade kärnvapenhotet världen i stort. Då började fredsmarscher ordnas på FN-dagen. År 1989 deltog hela 150 personer i fredsmarschen i Närpes.

Flyktingar från Vietnam och senare från Bosnien gjorde Närpes mera internationellt. Under 90-talet engagerade föreningen de nyinflyttade med fester där man bjöd på program och mat från flyktingarnas traditioner.

– Mångkulturella barnläger arrangerades också under några år.

Hur kom du själv med?

– Jag fick kontakt med föreningen genom de uppsatstävlingar som ordnades när jag gick

Rita Nordström-Lytz är ordförande för en över nittioårig fredsförening. FOTO: PRIVAT

Rita Nordström-Lytz

Är: pedagogie doktor, varit verksam som klasslärare och universitetslärare, pensionär.

Familj: maken Per och sonen Hampus med frun Emelie och dottern Eirin.

Medlem i kyrkofullmäktige i Närpes församling och i stiftsfullmäktige i Borgå stift, sjunger i S:ta Marian kuoro.

En fredshandling i vardagen: ”att bemöta andra människor med omtanke och välvilja.”

i mellanskolan, säger Rita Nordström-Lytz.

– Flera av de som var aktiva i fredsrorelsen på den tiden var starka personligheter. Där fanns personer från olika politiska läger. Där fanns ateister och troende kristna. Det gjorde intryck på mig att folk hade så olika syn på saker och ting, men ändå kunde enas om en sak: att vi behöver fred på jorden. Grundidén var så tydlig och klar.

Riktat sig utåt

Fredsföreningen har som mål att varje år ordna utåtriktade aktiviteter i närsamhället.

– Vi har ett fint samarbete med skolorna. Senast engagerade vi bildkonstlärarna i högstadiet och gymnasiet och ordnade en

bildkonsttävling på temat fred, säger Rita Nordström-Lytz.

– Föreningen har fått bidrag för att ordna en internationell musikverkstad med professionella musiker i de olika lågstadieskolorna. Projektet avbröts av coronan, men vi hoppas att verkstäderna snart kan fortsätta.

Numera ihåggkommer föreningen ärligen två händelser. På Hiroshima-dagen 6 augusti ordnas en kvällssamling vid idrottsplatsens brygga med ljusständning, musik och tal, och på FN-dagen är det fredsbön. I fjol var det paus på grund av pandemin. I år blir det sedvanlig fredsbön i Närpes kyrka på FN-dagen, 24 oktober kl. 18, med bland annat musik på flygel av **Simon Smeds**.

»Vi har ett fint samarbete med skolorna.«

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Förändring i gruppverksamhet: Smågrupperna (**mission&motion**) ute i byarna ordnas härnäst ca en gång i månaden, men därtill tillkommer andra samlingar. Nästa träff för alla är måndagen 18.10, se nedan! Välkomna!

To. 14.10 och 21.10 kl. 18.00 kyrkokör, kl. 19.00 projektkör.

Fr. 15.10 Lastning av hjälpsändning till Litauen. Kom gärna och hjälp till, till Baltikumvännernas lokal! Håll utkik på Facebook efter klockslaget eller kontakta Hanna.

Sö. 17.10 Gudstjänst, Janne H, Benita Lidman.

Må. 18.10 Månadssamling i församlingshemmet för alla daglediga kl. 13.00. Diskussion kring kaffe-bordet med palliativa sjukvårdaren Yvonne Wikström, kring temat obotligt sjuk och vård i livets slutskede.

Ti. 19.10 och 26.10 Små och Stora i församlingshemmet kl. 10.00. Föräldrar och mor-farföräldrar är välkomna på träff tillsammans med sina barn/barnbarn. Lek, servering, liten andakt.

Ti. 19.10 och 26.10 Baltikumvännernas loppis har öppet kl. 13-18. Nya sorterare är alltid välkomna med!

Sö. 24.10 Högmässa, Guy K, Deseré G.

Ti. 2.11 Utfärd till Bergö första veckan i november. Vi träffar deras missionsvänner, umgås över en kaffekopp med gott tilltugg, och gör till sist en rundtur med buss. Församlingens buss plockar upp deltagare runt hela Korsnäs kommun. Meddela intresset för bussturen senast 29.10 så vi kan lägga upp en rutt. Programmet på Bergö börjar kl. 13.30 så bussen startar enligt hur många som har anmält sig. Anmälan till Hanna på tfn: 044 4101825.

Lö. 6.11. kl. 11.00 Alla helgons dags gudstjänst. Kyrkokören medverkar. Ljuständning för de avlidna församlingsmedlemmar som blivit jordfästa här i sin hemförsamling sedan allhelgona i fjol. Om nära anhöriga önskar kan vi tända ljus också för avlidna med anknytning till Korsnäs som begravts på annan ort. Kontakta i så fall pastorskansliet på 044-4101800 eller korsnas.pastorskansli@evl.fi.

Sorgegrupp startar 10.11, mera info kommer!

Byasamlingarna blir vecka 46. Mera info kommer, eller fråga Hanna!

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Lö 16.10 kl. 18: Kvällsmässa i Dagsmark bönehus. Engström Markus, Martikainen Juhani.

Lö 16.10 kl. 20: Taizemässa med välsignelse av hjälpledare i kyrksalen i Lfd. Norrback Daniel, Rosengård Nanna, Ribacka-Berg Jeanette.

Sö 17.10 kl. 10: Gudstjänst i kyrksalen i Lfds förs. hem. Norrback Daniel, Nilsson Olle.

Sö 17.10 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Norrback Daniel, Vättö Keijo.

Ti 19.10 kl. 11.30: Pensionärsamling i Krs förs. hem. Välkomna med också ni som inte varit med tidigare! Lappfjärdspensionärerna och diakonisyföreningen särskilt välkomna. Vi lyssnar till vår gäst Terese Hoxell från Hoppets Stjärna och delar gemenskapen vid mat- och kaffebordet. Mat och kaffe 6 euro.

Lö 23.10 kl. 18: Önskesångkväll i Härkmeri bönehus. Martikainen Anna Karin, Norrback Erica.

MALAX Musik

Cancerföreningens konsert

Malax-Korsnäs Cancerklubb ordnar en konsert i Malax kyrka, **söndag 24.10 kl. 18.** Medverkande är Yngve Lithén, Ann-Katrin Burman och Ulf Lidman. Kyrkoherde Tomi Tornberg håller en liten andakt. Inträdet är 20 euro, till förmån för cancerforskningen.

Varmt välkomna!

KRISTINESTAD Musik

Orkestern och körerna startar!

Församlingens orkester inleder med övningar **onsdagar 16.30-18.00** varannan vecka i församlingshemmet i Kristinestad. Startdatum **27.10**. Ledare är Anna Karin Martikainen och Keijo Vättö.

Kyrkokörerna kallar på sångare. Kom med också du som är ung på **torsdagar kl. 18.00** i Lappfjärd och **kl. 19.15** i Kristinestad. Likaså till sånggruppen Glädjedropparna, som övar i Sideby **varannan onsdagskväll kl. 18.00**.

Sång och orgelmusik

Anna Karin Martikainen, sång, och Olle Nilsson, orgel, **söndag 24.10 kl. 18.00** i Kristinestads kyrka. Välkommen!

Sö 24.10 kl. 10: Högmässa i kyrksalen i Lfds förs. hem. Engström Markus, Martikainen Anna Karin.

Sö 24.10 kl. 15: Högmässa i Sideby kyrka. Engström Markus, Martikainen Anna Karin.

Sö 24.10 kl. 18: Orgel och sång i Krs kyrka. Olle Nilsson, Anna Karin Martikainen.

Ti 26.10 kl. 19: Bibelsstudium i Krs förs.hem.

On 27.10 kl. 17: Sorgegrupp i kyrksalen i Lfds förs. hem. Grupp för dig som upplevt sorg. Norrback Erica, Hellman Siv, af Hällström Inga-Lene.

On 27.10 kl. 19: Karagruppträff i grupprummet i Lfds förs.hem. Engström.

Fr 29.10 kl. 19: Pärbandet i Sideby kyrka. Samling för kvinnor. Gäst: Ebba Carling. Tema: Ur livets Skattkista. Anmälan senast 26.10 till Erica 0407523232. Busstransport ordnas.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

OBS! Morgonandakt i Kyrkanalen varje vardag kl. 9.30.

Närpes:

To 14.10 kl. 13: Diakonisyföreningen i församlingshemmet. Lillbäck Engström.

Fre 15.10 kl. 19: Fredagskväll i Norrnäs bönehus med filmen "The End of Spear" på storskärm.

Lö 16.10 kl. 18: Aftonmusik i S:ta Maria. Lindén.

Sö 17.10 kl. 15: Gloria Deimässa på Luthergården. Tomas Klemets, Tom Bergman, Kristian och Chamilla Sjöbacka.

On 20.10 kl. 13: Pensionärsamling i församlingshemmet. Blomberg, Lillbäck Engström, Lindén-Liljehage.

On 20.10 kl. 18: Litteraturskafferiet på När-Bok. Blomberg, Grönberg.

Lö 23.10 kl 9: Kvinnofrukost på Red & Green. Audas-Willman

Sö 24.10 kl 12: Högmässa. Audas-Willman, Lindén-Liljehage, S:ta Maria församlingskör.

Sö 24.10 kl 18: Fredsbön i kyrkan.

Ti 26.10 kl. 13: Tiistaiherho i församlingshemmet. Lillbäck Engström.

Ti 26.10 kl. 17: S:ta Marian kuoro i Arken. Heikkilä.

On 27.10 kl. 13: Tillfälle för samtal och personlig förbön med diakon i kyrkan. Lillbäck Engström.

On 27.10 kl. 14.45: Sång- och musikstund i Arken för daglediga. Lindén-Liljehage.

On 27.10 kl. 18: Familjesång i Arken för vuxna och barn samt barnbarn. Lindén-Liljehage.

To 28.10 kl. 13: Diakonisyföreningen i församlingshemmet. Lillbäck Engström.

Övermark:

To 14.10 kl. 18: Gung och Sjung i församlingshemmet. Heikkilä.

BERGÖ-PETALAX

Familj

Träffpunkt i vardagen

Nu har också familjeklubben i Petalax kommit igång för höstterminen. Familjeklubben träffas varje **fredag kl. 10** i prästgården (Thorshagav. 3) och riktar sig till allt från bebisar till femåringar – alltså alla som kan tänkas vara hemma dagtid – tillsammans med föräldrar, mor- och farföräldrar eller andra vuxna. Fokus ligger på fritt umgänge. Nya och gamla familjeklubbmedlemmar är välkomna med!

To 14.10 kl. 19: Lovsång och bön i församlingshemmet. Heikkilä.

Fre 15.10 kl. 18.30: Karasamling. Blomberg.

Sö 17.10 kl. 14: Familjegudstjänst. Jakobs-son, Heikkilä.

Ti 19.10 kl. 13: Tisdagskaffe. Sång, samvaro och andakt. Örn, Heikkilä.

Sö 24.10 kl. 14: Gudstjänst. Sundqvist, Lindén-Liljehage.

Ti 26.10 kl. 9.30: Motion med mission. Vi startar vid församlingshemmet med en kort andakt varefter vi går en ca 1 timmes promenad. Valfri gåva till missionen. Välkomna i ur och skur. Örn.

To 28.10 kl. 19: Lovsång och bön i församlingshemmet. Heikkilä.

Pörtom:

To 14.10 kl. 13: Pensionärssamling i församlingshemmet. Örn, Granholm.

Fre 15.10 kl. 9.30: Motion och mission. Vi startar vid församlingshemmet med en kort andakt varefter vi går en ca 1 timmes promenad. Valfri gåva till missionen. Välkomna i ur och skur. Örn.

Sö 17.10 kl. 10: Innerlighetens mässa. Jakobsson, Lindén-Liljehage, sång Jessica Bergström.

Sö 24.10 kl. 10: Gudstjänst Sundqvist, Granholm.

To 28.10 kl. 13: Pensionärssamling. Örn, Granholm.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Fr 15.10 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet.

Sö 17.10 kl. 14: Familjevänlig högmässa. Församlingens 70- och 75-åringar uppvaktas. Englund, Brunell.

Må 18.10 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.

Ti 19.10 kl. 13.00: Syföreningen i församlingshemmet

On 20.10 kl. 18.00: Kyrkokören i församlingshemmet.

On 20.10 kl. 18.00: Minior i församlingshemmet.

On 20.10 kl. 19.00: Junior i församlingshemmet.

Fr 22.10 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet.

Sö 24.10 kl. 14: Gudstjänst. Tornberg, Lax.

Må 25.10 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.

Ti 26.10 kl. 13.00: Syföreningen i församlingshemmet.

MALAX

Sö 17.10 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Gästpredikant från laestadianerna. Tornberg, Kjell Lolax.

Sö 17.10 kl. 12: Finsk gudstjänst i kyrkan.

Må 18.10 kl. 17.30: Pappagrupp i Socken. Måndagar kl. 17.30. Arr. Folkhälsan i Malax.

Ti 19.10 kl. 19: Amici i KH. Vi diskuterar aktuellt och gammalt inom teologi, psykologi och filosofi.

Sö 24.10 kl. 10: Reformationsdagen. Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax.

Sö 24.10 kl. 18: Konsert i kyrkan. Yngve Lithén, Ann-Katrine Burman och Ulf Lidman medverkar. Andakt Tornberg. Inträde 20 euro, till förmån för cancerforskningen. Välkomna! Arr. Malax-Korsnäs Cancerklubb.

Må 25.10 kl. 10: Karacafé i KH. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax.

PETALAX

To 14.10 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.

Fr 15.10 kl. 10: Familjeklubben i prästgården.

Sö 17.10 kl. 12: Familjemässa. Församlingens 70- och 75-åringar uppvaktas. Isaksson, Brunell.

On 20.10 kl. 13.30: Syföreningen i församlingshemmet

To 21.10 kl. 18.30: Minior-junior i ladan.

To 21.10 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.

Fr 22.10 kl. 10: Familjeklubben i prästgården.

Sö 24.10 kl. 12: Gudstjänst. Tornberg, Lax.

KOLUMNEN

ANDERS BLOMBERG

Himmel möter jord

DET FINNS något speciellt med vissa platser. Närpes kyrka är en sådan plats. Den kyrkan har funnits med mig hela mitt liv, kom jag underfund med en dag. Jag minns att jag besökte kyrkan och gravgården med mamma och pappa som liten. Jag minns så väl farfars begravning och som ung pastor så hade jag en vigsel i kyrkan.

När jag arbetade i missionsförsamlingarna i Närpes brukade jag många gånger besöka begravningsplan och farmor och farfars grav. Jag brukade stå vid deras grav och samtala med dem. Det gör jag även idag. Jag brukar också vandra runt på gravgården, det är en så fridfull och vacker plats.

Jag hade aldrig i mitt liv tänkt tanken eller ens drömt om att få göra det, men en dag så fick jag ställa mig i predikstolen och förkunna Guds ord i "GamäLkviiton" (med tjockt L). Det var en stor upplevelse som berörde mig på djupet. Tänk om farmor och farfar hade sett mig då! Kanske de gjorde det där i himlen. Jag tänker ofta på det då jag är i kyrkan att där i någon av bänkarna brukade de sitta på gudstjänsterna och högmässorna. Då jag är i Närpes så vandrar jag inte bara på mina fäders jord utan jag får också vara i mina fäders kyrka.

JAG BÖRJADE tänka på att i Bibeln talas det väldigt mycket om platser. Mycket av det som sker och händer kring Jesus, som berör och som jag kan ta till mig i berättelserna, är för att det skedde på namngivna platser som går att lokalisera. Sinai, Siloah, Jerusalem, Nasaret, Betlehem, Betania och Emmaus är platser där olika viktiga händelser ägde rum.

Det är platser som ger rum för andlighet och eftertanke. Inom keltisk fromhet kallas sådana platser för "thin places" vilket syftar på platser där hinnan mellan himmel och jord var tunn. Ställen där det var lätt att höra Gud tala. Jag tycker mig uppleva att "GamäLkviiton" är en sådan plats. I flera hundra år har människor både talat och lyssnat till Guds Ord och sjungit och spelat till Guds ära i kyrkan. Det sitter liksom i väggarna, i luften, i atmosfären, något stilla, klart och heligt. Hinnan mellan himmel och jord är väldigt tunn i mina fäders kyrka, GamäLkviiton.

Anders Blomberg är diakoniarbetare i Närpes församling.

Barnen var drivkraften

En stark längtan efter att ge sina barn ett gott liv förde Roua och Raed från Syrien till Borgå i Finland.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

BORGÅ Roua Badran och hennes man Raed Sharaf i Borgå har avslutat sin arbetsdag när vi rings och pratar. Deras väg till ett eget hem i Borgå har varit längre än för många andra.

De kommer från en liten stad söder om Damaskus i Syrien, men bodde ett antal år i Kuwait. De drömde om att kunna återvända helt till sitt hemland. År 2015 återvände de därför till Syrien och hann vara där i en månad innan kriget bröt ut.

– Vi beslöt snabbt att vi måste hitta ett lugnt och bra liv för våra barn, så de får gå i skola och växa upp i en lugn miljö.

På nätet hittade Roua information om skolan i Finland, som är internationellt erkänd, och hon och hennes man ville därför uttryckligen till Finland.

– Mina vänner undrade hur vi kunde tänka oss Finland. Och det är klart att det var ett svårt beslut, men vi tog det tillsammans.

Raed var tvungen att stanna i Kuwait på grund av sitt jobb. I november 2015 anlände därför Roua ensam med sina tre pojkar till Finland, **Rami**, som då var nio år, **Rafi** tre år och **Rebal** två år.

– Det var tufft med ett nytt språk och ett nytt liv, men det gick. När jag kände mig ledsen tröstade det att gå ut tillsammans med barnen.

– Det var lite lustigt för i början studerade jag och min äldsta son Rami finska tillsammans. Jag tog med mig mina två yngre söner för de hade ingenstans att vara på dagarna.

Roua studerade finska i tio månader och lärde sig snabbt.

– Och pojkarna talar finska som infödda numera, deras lärare berömmar dem.

Innan pojkarna lärt sig språket var det svårt för dem i skolan och på dagis.

– Men de var väldigt vänliga i skolan och använde bilder för att Rami skulle förstå. Han kunde också engelska, vilket hjälpte.

Nya möjligheter

Raed kunde efter några år komma till sin

Roua Badran, hennes man Raed Sharaf och söner Rami, Rebal och Rafi trivs i sin hemstad Borgå. – Vi har underbara vänner, säger Roua. FOTO: PRIVAT

»Det var tufft med ett nytt språk och ett nytt liv.«

familj i Finland och de har alla uppehållstillstånd. Raed har lärt sig finska och har en egen firma inom ventilation. Roua blir i dagarna klar med sina närvårdarstudier som hon skött parallellt med tillfälliga arbetsuppgifter inom hemvården.

Hon ställde också upp i senaste kommunalval.

– Det var en bra erfarenhet och jag lärde mig mer om det finländska samhället. Barn och äldres välmående är viktiga frågor för mig.

Familjen trivs väldigt bra i Borgå. De har engagerat sig i församlingslivet och Raed är frivillig inom Röda Korset. De planerar att studera svenska, som skulle vara bra att kunna i jobbet.

– Vi har underbara vänner, till exempel Hanna Eisentraut-Söderström (i Borgå svenska församling). Borgå är en liten stad med vänliga människor, och allt är på gångavstånd.

De saknar förstas sina föräldrar och andra släktingar som är kvar i Syrien väldigt mycket.

– Livet där är svårt efter kriget. Vi ring-er våra föräldrar varje dag.

Varifrån kommer din styrka?

– Den kommer från min längtan efter att ge mina barn ett gott och tryggt liv, säger Roua.

Artikeln är lånad från de lokala sidorna för Borgå-Sibbo-Vanda.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Det är människorna!

För 23-åriga Rami Nurmi har församlingen varit det ställe där han trivs.
– Det började med mitt konfirmandläger, som var helt gudomligt.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

ÅBO När Rami Nurmi får frågan hur länge han varit med i någon församlingsverksamhet blir svaret "hela livet". Han var med i barnverksamheten redan från förskoleåldern. Barnlägren var honom välbekanta och gjorde att han var ivrig att åka på konfirmandläger.

– Jag kände ju redan till församlingen ganska bra. Mitt eget konfirmandläger var helt gudomligt och jag fick jättemånga nya vänner som jag började umgås mycket med.

Mia Bäck och Christer Romberg har varit viktiga förebilder för honom under uppväxten.

– Det var de som gjorde största intrycket på mig och fick mig att vilja vara församlingsaktiv.

Efter skriftskolan fortsatte han vara aktiv: delta i ungdomscaféet, gå i högmässa och vara hjälpledare.

Idag är han 23 år.

– I något skede började jag fundera att är jag för gammal för att vara med som hjälpledare?

Numera sjunger han med i kyrkokören och i ungdomskören.

– Jag går också till ungdomscaféet, man kan vara där fast man är äldre än 20! Dessutom har församlingen träffar för unga vuxna, och alltid när det kommer nya studerande till stan är det många som hittar dit.

Vad är det som lockar dig till församlingen?

– Det är många saker. Det är trosfrågor, det är människor, det är musik. För mig har det nog allra mest handlat om människor. Det var ungdomsarbetsledarna och Mia Bäck som fick mig att gå med. Som stark tvåa efter människorna kommer musiken!

Det var Christer Romberg som inspirerade honom att börja sjunga och spela gi-

»Allt passar perfekt för just mig!«

Rami Nurmi har hittat många förebilder i församlingen. – Mia Bäck och Christer Romberg har varit viktiga för mig. FOTO: PRIVAT

tarr efter skriftskolan.

Han har också ställt upp i församlingsvalet.

– Jag är intresserad av trosfrågor och vill gärna vara med och påverka. Jag ställde upp i valet och blev invald i församlingsrådet.

– Det känns att all verksamhet i församlingen passar perfekt för just mig!

Men det har inte känts så perfekt att du själv skulle vilja jobba i kyrkan, till exempel som präst?

– Nej, jag har aldrig tänkt på att studera teologi. Om jag skulle välja något yrke i kyrkan skulle det kanske vara att jobba som ungdomsarbetsledare. Men just nu jobbar jag som datanom vid Pargas stad och det fungerar fint för mig. För mig är församlingen inte ett jobb, det är ett ställe där jag trivs. Mer som en hobby!

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 17.10 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Päivi Nuotio-Niemi, Hanna Lehtonen. Konfirmandjubiläum 51 år efter konfirmationen.

On 20.10 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Päivi Nuotio-Niemi, Hanna Lehtonen.

Sö 24.10 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen. Ekumeniska ansvarsveckans avslutning med kyrklunch i församlingshemmet efter högmässan. Samtidigt inleds församlingsveckan "Kyrkan mitt i byn".

On 27.10 kl. 18: St. Simons scoutgudstjänst i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 17.10 kl. 17: Kvällsskyrka i Nagu församlingshem, Kjell Granström, Robert Helin, Eeva Granström, Johannes Johansson. Efter gudstjänsten gemenskap kring te- och kaffebordet.

Må 18.10 kl. 14: Kaffestuga för alla i Nagu församlingshem, Eeva Granström. Även 25.10.

Korpo kapellförsamling:

Sö 17.10 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Sö 24.10 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 17.10 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Peter Blumenthal, Uma Söderlund.

Sö 24.10 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Peter Blumenthal, Uma Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

Sö 17.10 kl. 13: Högmässa i Iniö kyrka, Jussi Meriluoto.

Lö 23.10 kl. 10.30: Iniö kapellförsamlings hösttalo i och kring kyrkan. Välkommen!

– kl. 17.30: Kvällsmässa i Iniö kyrka, Jussi Meriluoto.

ÅBO

sön 17.10 kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi. Wikstedt (pred), Björkgren-Vikström (lit), Söderlund. Barnhörna. Kyrkkafe. Gudstjänstgrupp Martha medverkar.

mån 18.10:

– kl 11.45–12: Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

– kl 18: Diskussionsgrupp för unga vuxna, Aurelia.

tis 19.10:

– kl 14.30–18.30: Ungdomshålan, Aurelia. Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

– kl 18: Tyst meditation, Aurelia. Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

ons 20.10:

– kl 10–12: Familjecafé, Papinholma församlingshem. Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

– kl 13–15: Café Orchidé, Aurelia. Bertel Wahlström "Åbo svenska församlings festskrift". Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

– kl 15–15.40: ÅSFs barnkör "Kristallerna" övning, Aurelia. Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

– kl 15.50–16.30: ÅSFs barnkör "TIDO" övning, Aurelia. Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

– kl 17–18: Ungdomskörens övning, Aurelia. ÅSFs barnkör "Kristallerna" övning, Aurelia. Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

tor 21.10:

– kl 9.30–11.30 Familjecafé: Aurelias innergård. Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

– kl 18.30–20.30 Åbo Svenska Kyrkokörs övning: Aurelia. Öppet hus, välkommen att bekanta dig med verksamheten!

fre 22.10:

– kl 13 Guidning i Aurelia: Kyrkoherde emeritus Eero Sepponen och kyrkoherde Mia Bäck fungerar som guider. Nu har du chansen att höra om hur det var förr och hur det är nu i Aurelia. Vi startar kl 13 i Aurelias första våning.

– kl 17: ÅSFs barnkörs och Ungdomskörens mini-konsert (dir. Sofia Liljeström), Aurelia. Köreerna uppträder med sånger och vi sjunger även allsång. Fritt inträde. Det bjuds på kaffe, saft och kex till frivillig peng som går till Kyrkans utlandshjälps trädplantering.

sön 24.10 kl 12: Festhögmässa, Domkyrkan. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi. Eero Sepponen (pred), Bäck och Häggblom (lit), Söderlund, Juslin. Barnhörna. Gudstjänstgrupp Se-fanja medverkar. Festhögmässan radieras.

mån 25.10 kl. 14–15.30: Missionskretsen, Aurelia.

ÅBO

Verksamhet

Bekanta dig med oss och det vi gör!

Har du funderat på hurdana olika verksamheter i församlingen är? Under **vecka 42** har du möjlighet att fritt bekanta dig med olika verksamhetsgrupper, på vår hemsida www.abosvenska-forsamling.fi/asf100samling.fi hittar du information om den öppna verksamheten.

På fredagen **22.10 kl. 13** blir det guidning i Aurelia med kyrkoherde emeritus Eero Sepponen och kyrkoherde Mia Bäck, vi startar i första våningen. Nu har du chansen att höra om hur det var förr och hur det är nu i Aurelia, välkommen med!

tis 26.10:

– kl 14.30–18.30: Ungdomshålan, Aurelia.

– kl 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 27.10:

– kl 12: Frukostklubben, Kåren (Tavastg. 22, Åbo). "Asylsystemet i kris – Papperslöshet i Finland" Minna Saunders. Anmälning senast 25.10 innan kl. 18 till tkurten@abo.fi, 045-125 5880.

– kl 13–15: Café Orchidé, Aurelia.

– kl 18: Bönegruppen, Aurelia.

tor 28.10:

– kl 9.30–11.30: Familjecafé, Aurelias innergård.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Församlingen och Covid-19

Ändringar kan förekomma, följ med i församlingens information på jomala.evl.ax och facebook.com/jomalaforssamling.

MARIEHAMN Ansvarsveckan

Det är gratis att byta grejer!

Ansvarsveckans Bytesdag **24 oktober kl. 15–17** på S:t Märtensgården!

Ge bort en sak och få en annan sak med dig hem. Kläder, husgeråd, leksaker, spel med mera.

Det du inte behöver kan vara någon annans skatt. Loppis är ett hållbart sätt att shoppa och göra både planeten och plånboken glad. Bytardagen är gratis!

JOMALA Musik

Mässa och konsert!

MÄSSA I DRAGSPELSTON med kyrkokören och Ålands dragspelsklubb. **Söndag 24.10 kl. 11.00** i sankt Olofs kyrka, Jomala.

KONSERT MED JOHANNES WESTÖ söndag 17.10 kl. 18 i Olofsgården. Nyskrivna sånger i kristlig tradition.

Mässor och andakter

Mässor och andakter firas i Sankt Olofs kyrka om inte annat anges. Församlingen följer smittläget och de anvisningar som medföljer.

Fredagsmessa: fredag 15.10 kl. 18.00

Familjemässa: söndag 17.10 kl. 11.00

Tjugoförsta söndagen efter pingst – Jesus sändebud

Högmässa: i dragospelston söndag 24.10 kl. 11.00 Reformationsdagen – Trons grund

Högmässa: söndag 31.10 kl. 11.00 Tjugotredje söndagen efter pingst – Förlåt varandra

Vesper

Lördag 23.10 kl. 18.30: Helmålsvesper

Onsdag 27.10 kl. 19.00: Vesper

Barn och unga

Sjung och gung: för barn ca. 0–4 år.

Torsdagar kl. 9–11, sångstund 9.30.

Tisdagsklubben: åk. 1–4, tisdagar kl. 18–19.30.

Klubb på Frideborg: åk. 1–3, torsdagar kl. 18–19.30.

Höstlovskul: tors–fre 21–22.10 kl. 9–15. Anmälan via hemsidan.

Barn- och ungdomskörer

Tonikan: åk. 1–2, tisdagar kl. 14–15.

Pyssel 13–14.

Kvinten: åk. 1–4, onsdagar kl. 13–14 i Södersunda skola.

Dominanten: åk. 3–4, torsdagar kl. 14–15.

Jomala Joy: åk. 5–9, torsdagar kl. 15–16.15.

Vuxenkörer

S:t Olofs kyrkokör: torsdagar 19.00.

Övrig verksamhet

Kenyamissionen: måndagar kl. 13–15

Missionssyfsöreningen: tisdagar kl. 12.30.

Gregoriansk sång: varannan måndag (jämn vecka) kl. 19 i kyrkan.

Loppis med barntema: tisdag 16.11 kl.

18–20. Boka bord på sonja.wine@evl.fi.

Sopplunch: torsdag 21.10 kl. 12. 5€ för soppa, bröd och kaka.

Våra sakrament och riter på vardags-språk: onsdagar kl. 18.30–20

Retreatdag "Måla in ditt liv i korset": söndag 7.11 kl. 10–18. Kostnad 10€. Anmälan till kansliet senast 1.11.

Familjens söndagsskola: onsdag 20.10 kl. 18.00

All verksamhet hålls i Olofsgården om inte annat nämns.

MARIEHAMN

TO 14.10 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

TO 14.10 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet.

FR 15.10 kl. 14.00: Önskesalmen i församlingshemmet.

LÖ 16.10 kl. 18.00: Konsert med Johannes Westo i S:t Görans kyrka.

SÖ 17.10 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka, Gunnevi Styrström och Magnifikat medverkar. Även livestreaming på församlingens Facebooksida.

TO 21.10 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

TO 21.10 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet.

SÖ 24.10 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka. Även livestreaming på församlingens Facebook sida.

SÖ 24.10 kl. 15–17: Bytesdag på S:t Mårtensgården. Vi byter grejer med varann, ta med dig något du vill byta bort och hem med något som är "nytt" för dig. Bytardagen är gratis!

SÖ 24.10 kl. 17–18: Samvaro och servering. Vi gör en egen frälsarkrans av pärlor. Frivillig avgift till diakoniföreningen.

SÖ 24.10 kl. 18.00: Gudstjänst kring frälsarkransens sånger. Vi får sjunga de meditativa sångerna kring frälsarkransens pärlor. S:t Mårtenskören medverkar.

Kyrktaxi till gudstjänst: tfn 018–19500

KOLUMNEN

ANDREAS VON BERGMANN

Brittsommar

SÅ HAR inte bara sommaren passerat utan även den så kallade brittsommaren. Brittsommar har ingenting med briter att göra, men beskriver ungefär samma väderfenomen som briter och andra engelsktalande kallar indiansommar. Statistiskt sett kan man ana sig till en period med något högre temperaturer i början av oktober, runt Birgittadagen den sjunde. Det handlar alltså om Heliga Birgitta. Enligt legenden föranledde det bistra klimatet henne att be för Nordens regn- och vindpinade folk. Herren svarade med att ge nordborna några sommarlika dagar kring Heliga Birgittas dag.

Tyvärr kan legenden ändå inte anses vara verifierad trots att meteorologiska data stöder den. Problemet är att på medeltiden, ja ända fram till 1753 då vi bytte till den gregorianska kalendern, inföll Birgittadagen rent astronomiskt sett i mitten av oktober. Då är det för sent för brittsommar – enligt meteorologerna.

METEOROLOGER HAR definierat att brittsommar kan det vara 4–10 oktober. Äkta brittsommar förutsätter först en kylig period med nattfrost på många håll som sedan följs av vackra och varma dagar. Godkänd temperatur för brittsommar är mitt emellan den normalt högsta och den absolut högsta temperaturen för oktober för den ort där man ämnar njuta sin brittsommar.

Plötsligt har vetenskapen, i sitt goda uppsåt att förklara, åtminstone för mig lyckats få brittsommarens höstglöd att falna genom komplicerade definitioner på ett väderfenomen som kanske beror på slumpen.

»Heliga Birgittas bön öppnar nya vägar.«

DENGÅNGNA brittsommaren till ära – om det nu var en statistiskt klarlagd brittsommar eller ej – ägnar jag hellre Heliga Birgitta en tanke än meteorologerna. Måhända bad hon om vackert väder någon gång, men den bön som bevarats för eftervärlden handlar om något helt annat: "Herre, visa mig din väg och gör mig villig att vandra den."

Vackra höstdagar inbjuder till solskenspromenader bland brokiga höstlöv. Men vart ska jag gå? Heliga Birgittas bön öppnar nya vägar.

Andreas von Bergmann är församlingssekreterare i Väståbolands svenska församling.

VÄSTÅBOLAND Kaffestund

Kaffestugan i Nagu håller öppet

Varje **måndag kl. 14–16** bjuds det på kaffe och trevlig samvaro i Nagu kapellförsamlings kaffestuga. Församlingens frivilligarbetare tillsammans med diakon Eeva Granström bullar upp och därtill serveras det både psalmsång och goda samtal. Ingen förhandsanmälan behövs. Välkommen!

Kyrkan mitt i byn 24–31 oktober

Sö 24.10 kl. 10 Högmässa och kyrklunch.

Må 25.10 kl. 14 Missionsföreningen i församlingshemmet.

Ti 26.10 kl. 18 Konsert i kyrkan: Kammarmusikens pärlor.

On 27.10 kl. 9 Familjecafé i Hyddan. Kl. 11–13 ”Tillsammans”, diakonilunch i församlingshemmet. Kl. 18 St. Simons scoutgudstjänst i kyrkan.

To 28.10 kl. 13.30 Malmens diakonikrets i församlingshemmet – alla välkomna! Kl. 18–20 Myskväll för kvinnor i Lyan. Kl. 18 Konsert i kyrkan: ”Sjung sorgen” med Carita Holmström, Annika Cleo, Anna Simberg och Benita Söderström, samtalsstund om sorg efter konserten.

Fr 29.10 kl. 18 Konsert i kyrkan med Johannes Westö, gitarr och sång.

Lö 30.10 kl. 18.15 Psalmafton om Britt G. Hallqvist i kyrkan.

Sö 31.10 kl. 10 Högmässa i kyrkan med välsignelse till tjänst, konfirmanderna inleder skriftskolan. Kl. 18. Ekumenisk lovsångskväll med nattvard i kyrkan.

Pär Lidén hoppas att så många som möjligt ska hitta till kyrkan i slutet av oktober. Här är dörren! visar han. FOTO: SUSANNE KIVEKÄS

Välkomna – kyrkan står mitt i byn!

I slutet av oktober firar församlingen ”Kyrkan mitt i byn” i Pargas. – Vi satsar särskilt på musik.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

PARGAS ”Kyrkan mitt i byn” lockar med konserter, lunch och evenemang – i slutet av månaden vill Väståbolands församlingsamla och träffa sina medlemmar.

– Vår tanke är att satsa lite extra under en vecka, och ha program som avviker från det normala. Vi hoppas att det är många som hittar till kyrkan och församlingshemmet, säger **Pär Lidén**, som är tf kaplan i Pargas församlingsdistrikt.

Ett område som man satsar särskilt på är musik. Det blir hela tre konserter under veckan.

– En med kammarmusikens pärlor, konserten *Sjung sorgen* – efter

» **Vi satsar lite extra under en vecka.** «

den blir det samtal om sorg tillsammans med artisterna och en psykoterapeut – och sedan bjuder vi ännu på en mer avskalad konsert med gitarr och sång, berättar Lidén.

Nytt att upptäcka

Planeringen av veckan har skett under viss spänning – man visste ju inte precis hur restriktionerna skulle se ut. Men eftersom kyrkan är stor går det bra att hålla avstånd.

Men tanken är inte enbart att locka besökare med program som gjorts upp för just den här veckan.

– Vi ville också lyfta sådan verksamhet som vi har men som folk kanske inte upptäckt.

Ett sådant program är Café Tillsammans som ordnas på onsdagarna i samarbete med närliggande affärer, som bjuder på svinmat.

– Under pandemin har vi enbart haft matutdelning och inget café, men nu hoppas vi kunna komma

igång med caféet igen. Under församlingsveckan satsar vi lite extra och bjuder på lunch, berättar Lidén.

Till en del handlar veckan om att påminna församlingsmedlemmarna om att församlingen finns och ordnar en hel del program som de kanske kunde vara intresserade av.

Det blir alltså lite nystart av verksamheter efter en lång paus?

– Ja. De flesta grupper har ju kommit igång igen, men en del blev vana med att sitta hemma under pandemin. Kanske det här kan vara en liten puff för en del att återvända till verksamheten – och för nya att våga prova på.

Veckan börjar med gudstjänst och kyrklunch som avslutning på en annan vecka, nämligen Ansvarsveckan.

– Och som final den 31 oktober har vi lovsångskväll i kyrkan, vilket vi aldrig provat på förr, säger Lidén.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 15.10 Hans Växby, Vanda

Måndag 18.10 Markus Österlund, Helsingfors

Tisdag 19.10 Mayvor Wärn-Rancken, Borgå

Onsdag 20.10 Jan Edström, Esbo

Torsdag 21.10 Sarah Tiainen, Karleby

Fredag 22.10 Hedvig Långbacka, Åbo

Måndag 25.10 Helene Liljeström, Sibbo

Tisdag 26.10 Helene Liljeström, Sibbo

Onsdag 27.10 Helene Liljeström, Sibbo

Torsdag 28.10 Leif-Göte Björklund, Borgå

Helene Liljeström pratar i Andrum måndag till onsdag 25–27.10 FOTO: ERIKA RÖNNGÅRD/ARKIV

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 15.10 Erik Vikström, Borgå

Lördag 16.10 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 17.10 Jesu sändebud. Textläsare:

Linda Wahrman och Rasmus F. Forsman.

Producent: Hedvig Långbacka (repris från 2018)

Måndag 18.10 Catarina Olin, Sundom

(repris från 10.7.2018)

Tisdag 19.10 Anette Nyman, Purmo

Onsdag 20.10 Minna Silfvergrén, Lovisa

Torsdag 21.10 Hans Växby, Vanda

Fredag 22.10 Erik Vikström, Borgå

Lördag 23.10 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 24.10 Trons grund. Textläsare:

Lotta Keskinen och Kalle Sällström.

Producent: Hedvig Långbacka

Måndag 25.10 Elisabeth Witick, Borgå

Tisdag 26.10 Anna-Katarina Schatzl,

Järfälla

Onsdag 27.10 Markus Linde, Helsingfors

Torsdag 28.10 Camilla Svevar, Korsholm

Himlalliv: Laestadian, rappare och präst

Yle Fem: må 25.10.2021 kl. 18:30, repris ti 26.10.2021 kl. 10:00

Arenan: 24.10.2021

Att jag blivit präst betyder inte att jag tagit avstånd från den laestadianska väckelserörelsen, säger Dennis Svenfelt.

FOTO: YLE/MATTI PALMU

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 17.10 Gudstjänst med Kimitoöns Adventförsamling. Predikant: Kennet Engblom. Mötesledare, textläsare och förebedjare: Monika Winberg-Nikkola. Vittnesbörd: Jessica Löfgren. Sång: Adventkyrkans kör och barngrupp och Alice och Irene Engblom. Körledare: Boris Källman. Musiker: Nils-Magnus Maconi (piano), Iszak Löfgren (trumpet), Jessica Löfgren (violin) och Kristiina Engblom (tvärflöjt). Ur Psalmer och Sånger: 339,48, 825.

Söndag 24.10 Festhögmässa med Åbo svenska församling. Församlingen 100 år. Predikant: Eero Sepponen.

DENNIS SVENFELT är laestadian, rappare och präst i den lutherska kyrkan, tre roller som ibland har splittrat honom själv. Inom laestadianismen har många tyckt att han är alltför liberal då han valt att samarbeta med kvinnliga präster och inom lutherska kyrkan har han ofta uppfattats som konservativ. Själv har Dennis använt hiphopen som en ventil ända sedan tonåren. Där får han utlopp för både ilska, utanförskap och underdogkänsla.

REDAKTÖR: HANNA KLINGENBERG

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Nytt från domkapitlets sammanträde 30.9.2021

Examina

Tf. kaplanen i Ekenäs församling **Wille Westerholm** har avlagt pastoralexamen.

Förordnanden

Domkapitlet utfärdar tjänsteförordnande åt **Mia Anderssén-Löf** till kyrkoherdetjänsten i Pedersöre församling från 1.12.2021. Mia Anderssén-Löf förordnas till tf. kaplan i Pedersöre församling 1-30.11.2021. Mia Anderssén-Löf avgår från kyrkoherdetjänsten i Nykarleby församling 31.10.2021 på egen begäran.

Tf. kaplanen i Pedersöre församling **Jimmy Österbacka** beviljas tjänstledighet 1-30.11.2021 och 1-28.2.2022.

Kaplanen i Nykarleby

församling **Mats Edman** förordnas sköta kyrkoherdetjänsten i samma församling 18.10.2021-30.4.2022.

Församlingspastorn i Nykarleby församling **Helena Smeds** förordnas till tf. kaplan i samma församling 18.10.2021-30.4.2022.

Församlingspastorn i Vasa svenska församling **Hanna Jern** förordnas till församlingspastor i samma församling från 1.1.2022 tills vidare.

Församlingspastorn i Vasa svenska församling **Patricia Strömbäck** förordnas till tf. kyrkoherde i Solfs församling 1.1-31.12.2022.

Församlingspastorn i Petrus församling **Benjamin Sandell** beviljas partiell tjänstledighet för tiden 1.9.2021-31.5.2022. Församlingspastorn i Petrus församling Benjamin Sandell

beviljas rätt att verka som präst i Finlands Ev. Luth. Student- och Skolungdomsmission rf. (FSSM).

Kaplanen i Borgå svenska domkyrkoförsamling **Johanna Eisentraut-Söderström** beviljas partiell tjänstledighet under tiden 1.1-31.12.2022.

Tf. kaplanen i Borgå svenska domkyrkoförsamling **Tuija Wilman** förordnas till församlingspastor i samma församling 1.11.2021-31.12.2022.

Församlingspastorn (sjukhuspräst) i Helsingfors kyrkliga samfällighet **Barbro Eriksson** avgår 31.12.2021 på egen begäran.

Förordnandet för **Kent Danielsson** som tf. kyrkoherde i Brändö-Kumlinge avbryts 31.10.2021 på egen begäran.

Prosten **Roger Rönn-**

berg förordnas som församlingspastor i Esbo svenska församling 1.9-31.10.2021.

Pastor **Martin Jakobsen** förordnas som församlingspastor på deltid i Agriola svenska församling 1.10-31.12.2021.

Kaplanstjänst i Houtskärs kapellförsamling

Den ledigförklarade kaplanstjänsten i Houtskärs kapellförsamling i Västbodelands svenska församling har inom utsatt tid sökts av:

– pastor **Peter Blumenthal**, tf. kaplan i Houtskärs kapellförsamling

– pastor **Janette Lagerroos**, redaktör vid Kyrkans Central för det Svenska Arbetet

Domkapitlet har prövat sökandes behörighet och konstaterat bägge vara be-

höriga för tjänsten i fråga.

Församlingsstruktur Ålands prosteri

Domkapitlet i Borgå stift har på begäran av kyrkofullmäktige i Brändö-Kumlinge församling tillsatt en utredningsman för att utreda församlingens församlingsstruktur.

Lediga tjänster i stiftet

En kaplanstjänst i Pedersöre församling förklaras ledig sökas senast 22.10.2021 kl. 15.00. Se kungörelse för mer information.

Följande sammanträde

Domkapitlets följande sammanträden: 28.10.2021, 16.11.2021, 14.12.2021.

HUR FRITT KAN ETT SAMTAL VARA?

Duon bakom podden Nyfika vill kunna prata om allt med sina gäster, också om kontroversiella åsikter. Åsiktskorridoren är för smal, anser de.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

Jacob Hjortman studerar filosofi och Maria Åsvik är historiker. Tillsammans startade de podden Nyfika. De bjuder gärna in gäster med kontroversiella åsikter, som Jacob Hjortmans samtalar med.

– Det här är vårt sätt att försöka påverka samtalsklimatet. Det ska gå att prata om alla frågor om man gör det på ett respektfullt sätt. Det är ett sätt att se till att yttrandefriheten bevaras och att åsiktskorridoren inte krymper, säger Maria Åsvik.

De tycker inte att samtalsklimatet är värre i Svenskfinland än någon annanstans.

– Det har blivit trångt här också. I världen överlag ser vi samma tendenser, säger Hjortman.

Också till synes liberala åsikter lider ofta av ett slags tänkande i antingen eller, anser de.

– I vissa delar av klimatfrågor förutsätts man ha en speciell åsikt. Problemen med vindkraftverk pratas det inte så mycket om. Bara det att frågan är komplex verkar det vara svårt att prata om, säger Åsvik.

Det finns också ett överflöd av information så att vi kanske inte orkar lyssna till en person med kontroversiella eller obekväma åsikter.

– Den personen blir hårdare med

sina åsikter av att ignoreras, av att inte få nöta mot människor med så kallade bättre åsikter, säger Åsvik.

Var går gränsen?

Varken Jacob Hjortman eller Maria Åsvik anser att alla ska prata om allt i offentligheten.

– Vi skulle dra en gräns om någon förespråkar något olagligt till exempel, säger Hjortman.

– Och vi skulle inte släppa fram någon som uppviglar till rasism, säger Åsvik.

Bland de mer kontroversiella gästerna finns vaccinkritikern Linda Karlström. Att hon bjöds in har väckt kritik.

– Jag tycker att hennes tankar kan vara samhällsfarliga. Men vi kan inte avhumanisera någon trots att vi tycker att de har fel åsikter, säger Hjortman.

Han valde att inte i så hög grad

gå in i sakfrågor med henne under poddsamtalet.

Kan det inte vara farligt också, att hon ganska fritt fick framföra argument för vaccinkritik?

– Det är just det där som jag tycker är knepigt. Det finns säkert saker du kunde ha gjort bättre, säger Åsvik.

– Massor av grejer, fyller Hjortman i.

– Kanske gjort det mera tydligt: Hej, gå inte på de här grejerna! Men vi är inte ute efter att peka på vad människor måste tänka. Vi vill kunna lita på att vuxna människor kan tänka själva, säger Åsvik.

– Man kan inte vara expert på alla områden, man måste ändå kunna samtala, tillägger hon.

Finns det inte risk för att podden då bli en kanal för propaganda?

– Ett samtal är en balans mellan tre

Maria Åsvik och Jacob Hjortman vill våga möta meningsmotståndare. Här under en livepodd på Humlefestivalen.
FOTO: EMILIA WIK

delar: att lyssna, att ställa kritiska frågor och att själv formulera sina egna tankar. Alla delarna är viktiga i ett respektfullt samtal och bidrar till att man förstår varandra bättre. Visst kommer det alltid att finnas åsikter som blir oemotsagda i samtalen. Men vi tror inte att folk börjar tro på vad som helst ifall de hör något som jag inte alltid säger emot. Vi utgår ifrån att folk kan tänka kritiskt och vi vill uppmuntra lyssnare till att träna det tänkandet, säger Hjortman

– Ja, så man kan nog se podden som ett slags botemedel mot olika former av propaganda. Propaganda betyder att man själv vill få fram en viss åsikt och förenklar verkligheten, medan vi försöker bjuda in

gäster med stor variation i åsikter och perspektiv. Att våga möta och se en människa i ögonen, trots att personen har en helt annan uppfattning, motverkar ett farligt ”vi och de andra-tänk”, säger Åsvik.

Podden har också fått kritik för att Linda Karlströms skepsis mot Förintelsen, som framkom i tv-programmet ”Vaccinmotståndarna”, inte togs upp under samtalet.

– Vi pratade om det med henne efter sändningen. Att det inte kom med är en miss jag gjorde där och då, som jag skulle göra om nu efteråt. Och det har folk med rätta reagerat på. Vi lär oss efterhand och växer in i rollen, säger Hjortman.

Var det svårare än ni tänkte att göra den här podden?

– Nej. Inte svårare. Men det kräver mer jobb och tid än vi tänkte, säger Hjortman.

»Det har blivit trångt här också.«

Om skönhetsens förgänglighet

»Speglar orsakar en sjukdom i själen.«

DET BÖRJADE oskyldigt. En svettig semesterdag i somras fick jag ett samtal. ”Vill du ha en gratis ansiktsbehandling?” Jag som vänligt brukar tacka nej till dylika erbjudanden tackade till min förvåning ja. Kanske var det så att jag under en tid gått och funderat på livets förgänglighet? Eller helt enkelt den fysiska skönhetsens förgänglighet?

JAG HAR aldrig intresserat mig för hudvård. Jag har (oftast) tvättat min hud på kvällen, ibland med en rengörande produkt, ibland med de billigaste tvättlappar jag har hittat på varuhuset. Jag har trott på dem som sagt att dyra hudvårdsprodukter egentligen är humbug.

Jag har märkt att små rynkor har dykt upp lite varstans, men jag har tänkt att om man har tur i genlotteriet kanske de djupa rynkorna låter vänta på sig. Jag har klappat mig på axeln för att jag inte utsatt mig för så mycket sol, men om sanningen ska fram tycker jag inte om att sola.

SÅ – JAG besökte kosmetologen för att få min avgiftsfria ansiktsbehandling. Det sägs att det inte finns något som är gratis i världen. Det stämmer. Det sved i plånboken när jag betalade för en påse full av produkter och minutiöst påbörjade min nya hudvårdsrutin – morgon och kväll.

»Det sägs att det inte finns något som är gratis i världen. Det stämmer.«

VI LEVER i en tid besatt av fysisk skönhet. I Liv Strömquists färskas bok ”Inne i spegelsalen” säger hon att hela vår kultur just nu går ut på att förtränga döden. Men egentligen är allt förgängligt: Pengar, status, ägodelar, maktpositioner och prestationer. Inget av det går att ta med sig i graven. Men – skönhet är bara lite mer påtagligt förgängligt.

Den belgiska 1600-talsteologen Lawrence Beyerlinck skrev att ”speglar orsakar en sjukdom i själen”. Strömquist säger att det här är någonting som alla som har stirrat för länge på sig själva i en spegel lagt märke till.

TILLBAKA TILL min hud. Efter två månader av hudvårdsrutin har *kanske* porerna på hakan blivit *något* mindre. Men mitt ”glow” har inte ökat och jag har dessvärre inte blivit lyckligare. Men lite fattigare.

Christa Mickelsson är redaktör för Kyrkpressen.

– Om jag inte kan navigera samhället till hundra procent så är det genast en markör för min rasifiering och inte för finlands-svenskhet. **Jasmine Kelekay** växte upp med tre kulturer, flyttade till USA för att studera och forskar nu i rasism.

TEXT OCH FOTO: **EMELIE WIKBLAD**

”Jag kan inte välja att glömma”

Som 19-åring flyttade Jasmine Kelekay från Helsingfors till USA för att studera. Nio år senare förde forskningen henne tillbaka.

– Jag skulle vara här i ett halvår och det skulle vara min stora hemkomst. Nu sitter jag här nästan två år senare. Det har varit intressant att reflektera över min uppväxt, allt som lett till min forskning.

Hon växte upp i östra Helsingfors, i en stor mångkulturell familj. Hennes mamma är finlandssvensk, hennes pappa från Etiopien och hennes styvpappa från turkiska Kurdistan.

– Jag brukar skämta om att hemma hos oss kan du höra sex olika språk, men ingen talar alla. Alla har något hemligt språk med någon.

Hennes pappa var mån om att hon och systemen skulle lära sig amhariska, något hon är tacksam för. Hon har många kompisar som inte fått den kopplingen till sin kultur.

Både hennes pappa och styvpappa kom till Finland som flyktingar.

– Vi var väldigt medvetna om hur världen såg ut, att det finns ojämlikheter men också att det är viktigt att kämpa för rättvisa.

Hon växte upp med tre religiösa traditioner.

– Islam från min styvpappas sida, även om han inte var praktiserande, från pappas håll det etiopiska ortodoxa och från mamma det typiska skandinaviska lagom-kristna lutherska.

Som yngre var det mångkulturella inget Jasmine Kelekay särskilt tänkte på, barn- domsvännerna hade liknande bakgrund och hemma på gården såg hon andra barn som såg ut som hon. Men i sin svenska skola stack hon ut och hon har senare tänkt mycket på vad det betytt för hennes egen identitet. Sedan bytte hon till en internationell linje i en finsk skola, där hon istället var den enda som var finlandssvensk.

– Jag tänker ofta på hur stor del min finlandssvenskhet spelat i att jag känt mig så utanför i Finland. Jag kanske inte kan skilja på hur mycket av det som är på grund av att jag är finlandssvensk och att jag är etiopisk. Men för andra spelar det ju ingen roll. Om jag inte kan navigera i samhället till hundra procent, inte kan finskan till hundra procent, så är det genast en markör för min rasifiering och inte för finlandssvenskhet.

Vad tänker du om idén att finlandssvenskar, som själva hör till en minoritet, är mindre rasistiska?

– Delvis ligger det kanske något i det: det är lätt att tänka sig att det finns mindre allmän xenofobi när enspråkighet inte är

»Jag tänker ofta på hur stor del min finlandssvenskhet spelat i att jag känt mig så utanför i Finland.«

en självklarhet. Men det betyder ju inte att man inte har samma fördomar som i resten av världen. Vi har alla både privilegier och identiteter som är mindre privilegierade.

Att tillhöra en minoritet kan också göra att det känns ännu viktigare att hålla fast vid de privilegier man har. Ibland tror hon det till och med kan vara värre att vara rasifierad i Svenskfinland. I ett samhälle som uppfattas som homogent känns det inte så relevant att ta det samtalet. Hon har föreläst för lärare som sagt ungefär: ska vi nu behöva prata om rasism om vi bara har en elev det gäller?

– Man har inte förståelse för rasismen som något strukturellt och kulturellt, att den är en del av vår vardag.

Studera var ett sätt att komma bort

Efter gymnasiet sökte Jasmine Kelekay in till universitet i Storbritannien och USA.

Hon längtade till ett samhälle som var större, med mer mångfald.

– Jag ville studera, men att studera var också ett sätt att komma bort. Det kändes som att enda sättet att kunna göra någonting mer var att komma till ställen där jag såg sådana som jag göra saker.

Stipendiet avgjorde: det blev USA. Vid den lilla privata institutionen, där ett år kostade 65 000 dollar, blev klassfrågan den stora kulturchocken. Men det var också första gången hon blev uppmuntrad att studera vidare.

– Jag blev genast helt besatt av att läsa allt jag kunde. Tänk att rasism var något man kunde studera och det fanns böcker om det. När jag sedan fick veta att man kunde forska, läsa och skriva som yrke, blev jag helt tänd på det.

Hon är doktorand i sociologi och gör sin

avhandlingsforskning i Sverige, om relationen mellan rasism och kriminalisering.

– Jag är intresserad av hur idéer om svarta människor som mer våldsbenägna, som aggressiva, som brottsliga, har blivit en del av kriminalpolitiken.

Rasprofilering och polisbrutalitet uttrycker sig inte på samma sätt som i USA, dödligt våld är inte lika vanligt – men svarta svenskar upplever det som ett väldigt vardagligt fenomen att bli stoppad, utpekad. Hon noterar att likadan logik sprids också till andra institutioner: till skolan, socialstyrelsen.

– Det är intressant hur välfärdsstaten också kan fungera som en kontrollerande och straffande kraft. Något som egentligen ska hjälpa oss leva bättre liv kan av dem som möter rasism upplevas som förtryckande.

– Jag tror problemet delvis är att vi fortfarande ser på rasism som någonting hatiskt: att det handlar om när en individ har ett förakt mot en annan människa, säger Jasmine Kelekay.

Mycket av det vi ser om rasism i nyhetsmedier handlar om USA. Vad är skillnaden mellan rasism i USA och i Finland?

– Vi kan se mycket skarpare och mer explicit hur det ser ut i USA. Men rasismen är lika mycket del av vårt samhälle. Och det som enligt många rasifierade gör att det känns värre är att det osynliggörs av majoritetsbefolkningen. När man växer upp och får höra att man inte ska prata om de här sakerna, eller att de inte är relevanta, så börjar man tro att man själv är problemet.

I USA har kampen förts i århundraden, det finns decennier av forskning som synliggjort hur rasismen fungerar. I Finland är det historiska arvet inte lika tydligt. Men även om våra myter och självbild gärna berättar att vi stått utanför den rasistiska his-

Forts. på följande sida. ►

torien, har även de nordiska ländernas rikedom förankring i stulna resurser och exploatering av människor.

– Om det enda vi känner igen som rasism är typ om en nazist har slagit ner en man på gatan – de sensationella händelserna – då ser det ut som det bara händer då och då.

Istället, förklarar hon, borde vi tänka på rasismen som idéer om hur människors egenskaper och potential är kopplade till deras kroppar. Och på hur de här idéerna i sin tur har koppling till livschanser, till fördelning av resurser.

– Då är det ju en del av hela det finländska samhället hela tiden.

Vi kommer också in på kyrkans komplicerade arv. Kristendomen har genom tiderna både använts för att rättfärdiga slaveri och varit central för svarta människors motstånd. Idag har kristna kyrkor varit ledare och förebild i jämlikhetsfrågor, i att stå upp för flyktingar och asylsökande, motarbeta islamofobi.

– Jag tror att kyrkan har mycket potential att, genom att utforska det egna arvet och samtiden, vara en förebild för det övriga samhället.

»Man kan inte bearbeta ett problem om man inte medger det.«

Att blöda för en publik

”Det är rasistiskt att prata om föreställningar om ras” är en idé som slagit rot till följd av att rasism inte uppfattas som relevant för oss i Norden. Den gör det i sin tur svårt att forska i rasism: kategorier som ”språk” och ”utlandsfödda” kan inte nå ända fram.

– Människor som jag försvinner helt i statistiken, säger Jasmine Kelekay.

Rapporten *Being Black in the EU* från år 2018 klassade Finland som det mest rasistiska landet i Europa när det gällde vardagsrasism, kränkningar och diskriminering som människor med afrikansk bakgrund upplevt.

– Man kan inte börja bearbeta ett problem om man inte kan medge att man har ett problem. Det är så frustrerande, för vi kommer inte längre in i samtalet.

Black Lives Matter-protesterna väckte mycket engagemang också i Finland. Sensationella händelser lyfter frågan, och för en stund är människor väldigt engagerade: kanske av nyfikenhet, kanske av en slags social press.

– Men sen när alla andra glömmerså kan man också glömma själv.

Människorna som upplever rasism kan inte välja att glömma.

– Det handlar ju om det absolut vardagliga, om att det fortfarande begränsar våra livsmöjligheter, leder till konsekvenser för hälsa, förvälmående, till ekonomisk utsatthet. Det har inte minst pandemin påvisat.

Jasmine Kelekay tror det är viktigt för den mentala hälsan att ha samvaro med andra som vet exakt vad man pratar om, där man kanske till och med kan prata om helt andra saker.

Att faktiskt arbeta för antirasism skulle betyda att ge upp privilegier.

Blir du trött på att prata om rasism?

– Absolut, jag blir helt utmattad.

Hon berättar att arrangörerna till en finländsk Black Lives Matter-protest fick frågan ”Finns det rasism i Finland?”.

– Att nivån ska vara så låg. Skulle man gå till någon annan expert och fråga ”existerar det här fenomenet som du är expert på?”.

Särskilt utmattande är det att vara i en expertroll och ändå bara bli frågad om personliga erfarenheter: ”Hurdana kommentarer har du fått höra? Men ge oss någon saftig detalj.”

– Ska man blöda inför en publik för att folk ska förstå smärtan? Vad betyder det

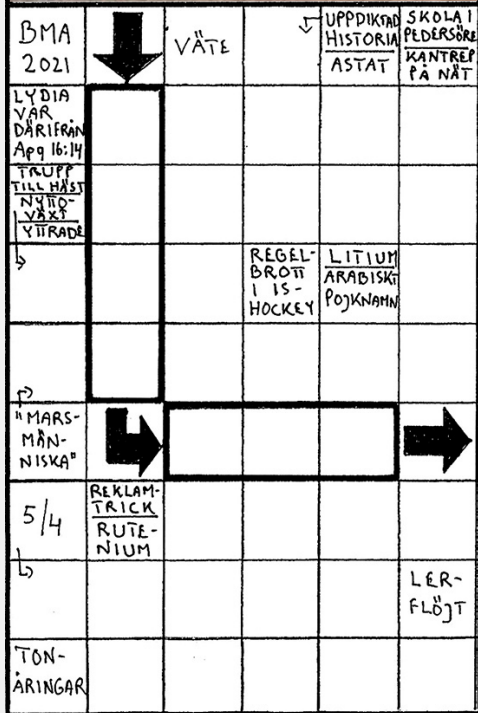
för oss att vi hela tiden ska öppna såren bara för att visa att de finns?

Ett exempel är hur videon på George Floyds död blev viral, och foton på hans kropp har fortsatt cirkulera i nyhetsrapporteringen.

– Delvis är det kanske viktigt för att folk som inte annars skulle tro på att det här händer förstår det. Men för det första är det väldigt traumatiserande för dem som lever i de kroppar som utsätts. För det andra tror jag det gör något konstigt med det kollektiva psyket.

Hon uppmanar oss att tänka på vilka människors smärta och död som visas i medier och vilka människors smärta som inte skulle visas – vad säger det om vilka liv som värderas?

DÄR VAR QUIRINIUS STAT- HÄLLARE Luk 2:2	BOK- STAV	MEFIVO- SHEETS SON 2 Sam 9:12 ARCHLAOS FAK Matt 2:22	NOBEL FÄTÖLJ FRID	BUSKE	VAR- DAG- LIGT NEJ	KAMEL MED EN PUCKEL	ISRÄNNÄ BLYTON
→					↓	SKAR RUT TENG STRÖM	
"ER --- FÖRMULT- NAR" Jak 5:2					SVENSK VALUTA GE UT- SLAG PÅ		
→			HJÄRT- BESVÄR MOTSATS TILL DÖR				LIND- GREN- SAGO- TANT
"--- AN MJÖLK" Klag 4:7 OCH	GRÖD- DJUR "--- FÖLL 1 GRÄS Job 11:34-35		ERBIIUM			BAKSTRÖM INTE NÅGON GÅNG	
TRAKT		MR GUBBEN MED STUBBEN?					--- KING COLE
ÅRS- KURS LS	VERKLIG FINSKT POJKNAMN		ARTIG MODERN TEKNIK				
		TRYGVE I FN RODDBÅT			BOGSEERAR FIENDE		
FLICK- NAMN	RADIUM	GRUND- MODUS I SVENSKAN	FÖR- MODAR			TITAN ORTA- GÅRD Mark 14:32	
			ÄVEN FEMTON?	EJ RÄT DRYCK			RHODE ISLAND
	MÖRK TID GNAGARE			BESITER OCKSÅ EN MARX			STÅ OCH VÄNTA
	SOUTH DAKOTA TALAR TYST	NEDER- BÖRD TYSK PROFESSOR			HONA AV HUND KADÄVER		
	TUNT TYG KLAFF		UT- MÄRKT		ANNA SVENSSON SILPAS SON 1 Mos 35:26		RÖTT KORT
VICKA TYP AV LAND- OMRÅDE			BRÄD- FODRA				
			YRA VASSBÅT			SÄGER KOSSA	FINSKT POJK- NAMN
		LOTS FARFAR 1 Mos 11:27				OLYCKANS GUDINNA BIBELDEL	
				PRONOMEN I GENITIV			
	VIKTORIA ZACH- RISSON		KLASSI- FICERA				

BRII-MARI AND FOLK

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Marina Uusimäki**, Grankulla, **Ole Schrey**, Jakobstad och **Robert Holmberg**, Borgå.

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 2 november 2021 till: Kyrkpressen, Tölötorggatan 2 vån. 8, 00260 Helsingfors. Märk kuvertet ”Oktoberkrysslet”. Du kan också ta en bild av krysslet och skicka till layout@kyrkpressen.fi. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i krysslet är enligt Bibel 2000. Lycka till!

[illegible]

SKIDLÄGER FÖR UNGDOMAR OCH UNGA VUXNA I ÅRE 19-26.2.2022

En minnesvärd vecka i nordens bästa backar och härligt sällskap. Buss från Helsingfors eller Åbo, båtresa från/till Åbo med hytt. Vi bor på Fjällsätra hotell ca 15 km från Åre. Möjlighet att skida måndag-fredag 9-17. Vi får varje dag morgonmål, middag och kvällsmål på lägergården. Bastu, program, skön gemenskap och andakt på kvällarna. Priset för resan är 550 € för 12-17 åringar och 570 € för 18->. Liftkortet kostar ca 150 € för 12-17 åringar och 190 € för vuxna. Anmälningar gärna före 28.10.2021 (begränsat antal platser).

Mera information:

kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi

050-3562475

Kom med!

FÖRSAMLINGS-
FÖRBUNDET r.f.

100
år!

Fonden för kristet arbete bland barn

förvaltas av Församlingsförbundet och ska främja svenskspråkiga barns kristna fostran och stöda kristet barnarbete i Borgå stift.

Understöd för kristen barn- verksamhet i Borgå stift

anslås att sökas, särskilt för projekt eller material-
produktion av projektkaraktär.

Söndagsskolpris

utdelas till söndagsskola eller söndagsskollärare. Församlingar, kyrkliga föreningar och privatpersoner uppmanas inlämna förslag med motiveringar.

Ansökan och nomineringar bör vara fondens styrelse tillhanda senast 15.11.2021, ansökningsblanketter kan beställas på kontakt@forsamlingsforbundet.fi. Mera information verksamhetsledare Kalle Sällström, kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi, 050-3562 475.

FÖRSAMLINGS-
FÖRBUNDET r.f.

100
år!

Barman Anders FMA

- * Diamantborrning och sågning
- * All byggnadsanering

040 728 7339

Rosenlundsvägen 83, 10710 Snappertuna

Välkommen till Tunaberg!

På vårt seniorhem kan du bo bekvämt och bekymmersfritt med eller utan skraddarsydd service just för dig. Vi har även fräscht möblerade hyresbostäder för kortvarigt boende samt ett mysigt gästrum om dina vänner vill övernatta. Karins kök tillreder läcker husmanskost och vill du unna dig ett glas vin eller en konjak till kaffet så går det bra.

Vår härliga personal är proffsig och vi talar alla svenska.

Välkommen onsdagar kl 14 på kaffe och bulle. Rundvandring och info.

Eller ring vår verksamhetsledare Annika von Schantz, tel 040 537 0376.

Framnäsängen 4, Esbo. www.winbergs.fi

NÅ 80 000
HUSHÅLL I
SVENSKFINLAND
MED EN ANNONS!

BOKNINGAR:
040 144 6200

www.kyrkpressen.fi

HOTELL ARKIPELAG RESTAURANG NATTKLUBB

www.hotellarkipelag.ax

info@hotellarkipelag.ax

Kulturhuset Karelia presenterar en nyskriven pjäs om pendlarlivet

Manus Tove Virta
Regi Lilli Sukula-Lindblom
Kapellmästare Teddy Granroth

Biljettsläpp 1.10

Älskade
VR

PREMIÄR
on 20.10 kl 19
fr 22.10 kl 19
lö 23.10 kl 19
sö 24.10 kl 17
lö 30.10 kl 19
sö 31.10 kl 14
+ januari 2022

KARELIA

Biljetter: 20/15 €
karelia.huset.fi & NetTicket.fi

Specialläkar-
mottagningar
Undersökningar
Recept
Utlåtanden
Operationer

KRISTINA
MED

WE OPERATE WITH THE BEST

Oy KristinaMedi Ab

- sakkunnig hälsovård & kirurgi

Tilläggsinfo & tidsbeställningar
vardagar kl. 9-16 tel. 06 -357 8700

Oy KristinaMedi Ab
Lappfjärdsvägen 10
64100 Kristinestad

www.kristinamedi.fi

www.facebook.com/kristinamedi

Vi är verksamma i f.d.
Bottenhavets sjukhus OP-lokalerna

Välkommen till oss!

1. Remiss
2. Försäkring
3. Privat

Vi svarar gärna på
ev. tillägsfrågor.

Sakkunnig hälsovård
& kirurgi snabbt,
nära och enkelt!

Diabetes
Fysioterapi
Gastroenterologi
Gynekologi
Inre medicin
Ortopedi
Plastikkirurgi
Psykologi
Urologi
Öron-, näs- &
halssjukdomar

AV FRANZ ARNOLD & ERNST BACH REGISSÖR: MIKA FAGERUDD

DEN KLASSISKA FARSEN

WEEKEND I PARADISET

11.11 – 9.12.2021

Biljetter: 019 241 5035 vardagar 9 – 16 samt NetTicket

vuxen	25 €
studerande/pensionär	22 €
barn (under 16 år)	15 €
grupper (min. 20 personer)...	20 €

NYA DATUM! www.TRYCKERITEATERN.org

Morbror

Vanja

av Anton Tjechov

“Här är mitt liv och min kärlek,
vad ska jag göra med dem?”

ÅBO
SVENSKA
TEATER

ABOSVENSKATEATER.FI
02-277 73 77
LIPPU.FI

WWW.KYRKPRESSEN.FI

SKUR'S DÄCK & MASKINSERVICE

Slitna vinterdäck?

Köp nya Gislaved hos oss redan idag!

RING: Tobias Skur 050 330 97 54 / Lallastäet 21, Solf

Continental Gislaved Cordiant

Julen närmar sig med stormsteg!

Snart är det jul igen...

- Glögg 2 st olika med äkta kryddor
- Geléer och sylter i olika smaker m.m.
- Handgjort fudge och marmelad
- Presentförpackningar

Gå in på vår hemsida www.granholms.fi
Beställningar tas emot via e-post sales@granholms.fi eller tel. 050 5225711

SERVICE FRÅN BJÖRKÖBY

MERENKURKUN MAJATALO OY

God mat och Pizzor från fredag till söndag
Vi ordnar Fester, Möten, Möhippor, mm.
Vi har bastu och stor badtunna.
Även boende upp till 35 pers.

MERENKURKUN CAMPING OY

(Björkö camping)

5 st välutrustade stugor vid havet.
Välkänd pilk o fiskeområde.

TC Motohuolto/service oy

Fixar allt som luktar "bensin"

Mera info 0500 564226 eller 050 4486790

NYHET: SNELLMANS SNABBA STRIMLOR

Tunna och lättsaltade strimlor av nöt och lantgris är en enkel ingrediens i många olika rätter. Testa i pitabröd, tortillas, matiga sallader och såser.

RECEPT: WWW.SNELLMAN.FI

Tito Colliander

– Människan bakom böckerna

NY SFV-BIOGRAFI

16,50

Författaren **Tito Collianders** (1904–1989) sanningsletande och hans kritiska inställning till banala svar på existentiella frågor tilltalar också dagens människor med en aktualitet som vägrar blekna. Bokens författare **Raili Gothóni** målar inte bara upp en heltäckande bild av Collianders personliga livsföring – där den ortodoxa tron utgjorde en betydande del – utan också av den omgivande kultur och tidsanada som han skildrar i sina verk.

Läs mer om alla 19 SFV-biografier över finlandssvenskar som inte får glömmas bort, beställ och betala på www.boklund.fi

Besök oss på Helsingfors bokmessa och köp biografierna till mässpris 10 e

Julresa till Lappland

Kom med och upplev en stämningsfull jul och gemenskapen vid Raitismaja 22-27.12 i Äkäslompolo.

Logi i tvåpersoners rum med egen toalett. Start från Vasa med påstigning norrut. Rikligt julbord och kvällsprogram varje dag.

Pris: 570 euro inkl. transporter och helpension.

www.raitismaja.fi

info@raitismaja.fi

Bokningar 06-318 0900

AV-TEATERN PRESENTERAR VILSE GÅR NÅGON ALLTID

AV REKO LUNDÅN
REGI TOMI KORHONEN

FÖRESTÄLLNINGAR

22.10 KL. 19
31.10 KL. 15
3.11 KL. 19
7.11 KL. 15
19.11 KL. 19
20.11 KL. 15
26.11 KL. 19
27.11 KL. 15
28.11 KL. 15
30.11 KL. 19
3.12 KL. 19
4.12 KL. 15

BOKNINGAR VIA 044 766 4103 ELLER BILJETTER@AVTEATERN.FI

ANNEGATAN 26, HELSINGFORS

SiEVinet

KUNDBETJÄNING PÅ SVENSKA

TEL. +358 44 724 8419

info@sievinet.fi

SIEVI AILA XL

DEN SVENSKSPRÅKIGA WEBBUTIKEN MED
HELA SIEVIS SKOSORTIMENT!

SiEVinet.fi

**PÅLITLIG SERVICE OCH
REPARATION AV LÄTTA
OCH TUNGA FORDON**

**NEMAS PROBLEMAS
Vi serverar ALLA
bilmärken**

Mera info på
www.krs-autocenter.fi

24 H
BÄRGINGS-
SERVICE
0400 563 855

Ring 06-221 3010
Kristinag. 32, Kristinestad
www.krs-autocenter.fi

ISO 9001 Certified Company

MARKNAD

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (cirka 30 m²) i Nordsjö, Hfors, ej serviceboende. 0505903780 tis-to kl. 10-12.

Etta 20 m² i Åbo centrum. Hyra 480 e/mån plus vattenavgift 25 e/mån. Ledig 1.11.2021. Tel. 045 2324584 email: blindstr@gmail.com

Charmig 2h+k+s (55m²) med trägolv i Martti, Åbo, uthyres från november till lugn, skötsam person. Ej balkong. Hyra 700 e/mån inkl. vatten, internet. Tel.: +46 73 34 79 754

2 r+kvr (42 m²) i Berghäll, Hfors. Nyrenoverad, lugnt läge och bra förbindelser. e-mail: braheplan@outlook.com

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

SENIORBOSTAD

Helsingfors, Brunakärr 44 m²
HH 2r, öppet k, ingl. balkong
Fp. 316 000 € | Ekl:E
Mannerheimvägen 97
Segercrantz 050 341 0063

Aktia Fastighetsförmedling
Richardsgatan 4, Hfors | aktialkv.fi

**NÅ 80 000
HUSHÅLL I
SVENSKFINLAND
MED EN ANNONS!**

KP
KYRKPRESSEN

**BOKNINGAR:
040 144 6200**

www.kyrkpressen.fi

LEDIGA TJÄNSTER

KYRKANS ARBETE BLAND[†]
FINLÄNDARE UTMILANDS

Bli präst i Kanada, till församlingen Hilddale i Thunderbay. Sista ansökningsdag 05.11.2021
Mera information: evl.fi/rekrytering

Sibbo kyrkliga samfällighet ledigförklarar en tjänst som FASTIGHETSCHEF

Ansökningstiden går ut måndagen
den 1 november 2021 kl. 12.
Tilläggsinformation om uppgiften och
anvisningar för ansökning finns på våra webbsidor:
www.sibbosvenskaforssamling.fi

SIBBO KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET[†]

Nykarleby församling söker

TVÅ DIAKONIARBETARE

Vi söker dig som trivs tillsammans med människor och har en kristen övertygelse. Du är beredd att jobba också på kvällar och helger när det behövs. Till arbetsbilden hör också läger och utfärder.

Ansökningstiden går ut 22.10 kl. 16.00.
Välkommen med i vårt team! Frågor och ansökningar riktar till kyrkoherde Mia Andersén-Löf:
nykarleby.forsamling@evl.fi 040 8687044.

Läs mer på www.nykarlebyforsamling.fi.

NOCTURNE
BEGRAVNINGSBYRÅ

Ålandsvägen 17
AX-221 00 MARIEHAMN
info@nocturne.ax
www.nocturne.ax

Omtanke. Omsorg. 24 timmar. +358 18 192 07

**När döden berör, står
vi hos Lexly till din tjänst.**

Bouppteckning och arvskifte
tillförlitligt och med medkänsla.

Gratis
samtal med
vår jurist

010 3379 150

lexly.fi

LEXLY
LAW MADE EASY

BEGRAVNINGSBYRÅ HAUTAUSTOIMISTO

WERTHMAN

Fullständig begravningservice sedan 1912

KARIS

Köpmansg. 18, 044 509 1817

EKENÄS

Gustav Wasas g. 14, 044 509 1818

HANGÖ

Bulevarden 9, 044 509 1819

INGÅ, SJUNDEÅ

044 509 1817

DEJOUR 24h 0400 473 391

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.arnasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

KUNGÖRELSE

KYRKAN I ESBO[†]

Esbo kyrkliga samfällighet

Nedan nämnda familjegravar på Esbo kyrkliga samfällighets begravningsplatser har inte blivit istandsatta trots uttrycklig uppmaning av gemensamma kyrkorådet. Denna uppmaning att istandsätta graven har delgetts gravrättsinnehavaren med ett brev eller med en kungörelse i tidningarna 24.9.2020 och med ett på vederbörande gravar utsatt meddelande. Direktören för fastighetssektorn i Esbo kyrkliga samfällighet har i enlighet med gemensamma kyrkorådets delegeringsbeslut 27.9.2021 beslutat förklara gravrätten till nedan nämnda gravar förverkad och att gravarna återgår i Esbo kyrkliga samfällighets besittning.

PÅ KAPELLETS BEGRAVNINGSPLATS

Avdelning: grav

E: 79 H: 150 L: 92, 155 M: 50 B1: 119

PÅ KYRKANS BEGRAVNINGSPLATS

Avdelning: grav

A: 6 D: 78, 96, 215 F: 5, 44, 87, 111, 174 H: 77 K: 4 L: 41
E: 51, 102, 144, 208, 222 G: 71 I: 73 T: 23, 26, 130, 139
S: 34, 39 P: 116 U: 24, 40, 63, 79, 128, 198 V: 15, 176
W: 40, 42, 46, 99, 121 Z: 26 X: 72, 75, 157, 164 Y: 38, 88
Å: 1, 2, 38, 46, 114 Ä: 57, 97, 189, 207, 226, 239, 260 Ö: 22
D1: 56

Samtidigt meddelar direktören för fastighetssektorn att gravvårdar eller andra konstruktioner och lösa föremål på graven övergår med stöd av begravningslagen 14 § till församlingen utan vederlag, ifall innehavaren av gravrätten inte har avlägsnat dem inom sex månader från att gravrätten har upphört. Innan gravvården avlägsnas skall gravrättsinnehavaren ta kontakt med Esbo kyrkliga samfällighets gravkontor för att försäkra sig om att det inte har fattats beslut om att gravvården skall bevaras, i vilket fall den inte får avlägsnas.

Rättelseyrkan rikad till gemensamma kyrkorådet får lämnas in av den som beslutet gäller eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet. Rättelseyrkandet skall framställas inom 14 dagar och adresseras till gemensamma kyrkorådet, PB 200, 02771 Esbo. Ett fullständigt protokollsutdrag, som behövs för rättelseyrkandet, fås i Esbo kyrkliga samfällighets ämbetsverk tfn 09 80 501.

Ärendet har delgetts idag också med en på vederbörande gravar utsatt kungörelse.

I Esbo 14.10.2021

Kollekt

MobilePay för kollekt via mobilen

Anders Backström ställer i KP (30.9) frågor om gudstjänstbesökarnas möjlighet att ge kollekt trots att man inte har kontanter med sig.

I församlingarna har det funnits intresse att ge kollekt på elektronisk väg och kyrkostyrelsen har genom två arbetsgrupper utrett nya elektroniska alternativ för den som inte har kontanter med sig. Arbetet blev

klart under sensommaren och man föreslår följande:

Den mest praktiska lösningen är att använda applikationen MobilePay. Den är billig och lätt att använda. Även i de övriga nordiska länderna har man gått in för en liknande lösning. Under utredningens gång har pilotförsök gjorts i församlingarna i Viridis, Kervo, Nokia och Uleåborg som

har använt MobilePay för sina kollekter. Den totala användningen av mobilkollekt har tills vidare varit liten i församlingarna, men användarna har å andra sidan varit nöjda med möjligheten.

Utifrån dessa jämförelser och försök har man noterat att MobilePay är den enklaste lösningen för elektronisk kollekt. En central utmaning när det gäller kollekt

via mobilen är att insamlingen enligt lagen om penningsinsamlingar är strikt bunden till tid och plats. Det är inte möjligt att samla in mobilkollekt utanför tidpunkten för gudstjänsten eller på någon annan plats. Därför kan de som följer gudstjänsten på distans eller ser en inspelning av den inte delta i kollekten.

Med MobilePay säkerstäl-

ler man att kollektbetalningen är bunden till tid och plats genom att varje gudstjänst få ett eget MobilePay-nummer som visas under mässan (dock inte så att det syns i eventuell strömning eller hörs i radiosändning). Efter mässan avaktiveras numret.

SIXTEN EKSTRAND

Direktor, Kyrkans central för det svenska arbetet

Frimurare

Bekymrad över att präster deltar

Frimuraren Peter Elg (KP 30.9) tar liksom Fred Wilén tidigare i Kyrkpressen till storsläggen för att försöka bestrida dokumentation om frimurare. Deras försök till sådant döljande lyckas inte. Speciellt i Danmark och Sverige är dokumentationen och debatten omfattande då många frimurare även i höga och högstagrader kommit till insikt att utträda. De har insett det osunda i medlemskapet och hur fjärran de ockulta ritualerna och de många trohetsederna är från kristna grundvärderingar. Flera ritualer och symboler har sitt ursprung i hedniska riter och medeltiden.

I Finland är dokumentationen även mångfaldig och bland annat teve-programmet MOT gjorde ett inslag om frimurare. Det hade bl.a. tillgång till inspelade kassetter på 90 minuter som gjorts av en långvarig stormästare och kom fram efter hans död.

Under de tiotal år jag deltagit i samhällsdebatten har jag ytterst sällan om någon utsatts för så långt utdragna grundlösa beskyllningar och falsifieringar av min text som Peter Elg presterar. Han placerar formu-

leringar i min text som aldrig funnits i den för att nå större effekt i angreppen.

Alla får naturligtvis själva välja vilka organisationer de vill tillhöra, men nu har debatten gällt om det kan anses lämpligt för präster att vara frimurare i relation till deras tjänsteuppgift och till Jesus tydliga budskap och påbud. Elg påstår att jag skrivit "att präster som är frimurare förverkat sitt kall, och närmast tjänar djävulen". Det har jag aldrig skrivit och inte ens något ditåt.

Den kristna kyrkan har 2,4 miljarder medlemmar och katolska kyrkan ca 1 miljard av dem, och den förbjuder präster att vara frimurare och därtill gör många andra kristna samfund detsamma: förbjuder eller avråder med goda motiveringar utgående från Jesus budskap. Jesus förkunnar bl.a. att ingenska begå någoned alls. Vidare låter sig frimurarpräster vigas till prästkaplaner inom frimurarna, som är helt mot både prästeden och vår kyrkolag. Frimurarna lovar att inte avslöja något för sin hustru vilket inte på något sätt kan motiveras med Jesus förkunnelse. Det visar frimurarnas nedvärdering av kvin-

nor, vilka inte heller kan vara medlemmar. Frimurarna är uteslutande och diskriminerande genom att endast godkänna noga utvalda medlemmar som anses tillräckligt dugliga. All sådan klassificering och uteslutning av människor är helt främmande för Jesus centrala budskap.

Elg påstår att jag skrivit något om framlidne biskop Forssell, vilket jag aldrig gjort. Jag har inte skrivit något om namngivna biskopar utan allmänt konstaterat att biskopar och präster borde ha bättre bedömningsförmåga än att höra till ockulta ritualsällskap med makabra sessioner.

Svenska frimurareorden i Sverige äger fastigheter och aktier för flera miljarder kronor medan Jesus fördömer att samla tillgångar på jorden och berättar om dess följder.

Elg ger fel beskrivning om kranier och skelettsamlingar i frimurarhuset i Stockholm. Man renoverade grannhuset och en spricka uppkom till ett utrymme i frimurarhuset där man såg samlingar av kranier, benknotor och skelettdelar. Detta hör till frimurarnas ritu-

aler. Och frågan kvarstår: var upphandlar logerna dessa skelettdelar. Ritualer med skelettdelar och att leka med att krypa in i kistor och uppväckas av stormästare borde inte höra till prästers fritidsverksamhet.

Som kyrklig beslutsfattare är jag bekymrad över präster som uppvisar bris-

tande omdömesförmåga genom att delta i ockulta ritualsällskap som är uteslutande och diskriminerande och där mängder av trohetseder avläggs, vilket är fjärran från centrala grundvärderingar i Jesus klara budskap.

BO HOLMBERG, Karis

STIFTELSEN
BRUMMERSKA
HEMMET

MEDEL FÖR SVENSKSPRÅKIGA ÅLDERSRELATERADE PROJEKT

STIFTELSEN BRUMMERSKA HEMMET
LEDIGANSLÄR MEDEL I ENLIGHET
MED SITT ÄNDAMÅL

ANSÖKNINGSTIDEN BÖRJAR 1.10.2021
OCH SLUTAR 31.10.2021.

ANSÖKNINGSBLANKETT OCH
NÄRMARE ANVISNINGAR:

WWW.BRUMMERS.FI

Har du antikviteter, arvegods, värdelösöre?

- Låt oss sköta försäljningen
- Vi köper även och betalar kontant
- Betjäning på svenska

AB GAMLAKARLEBY AUKTIONSKAMMARE

Folkskolegatan 1, Karleby
Mäklare Raul Pohjonen 044 913 8284

Möt oss på bokmässan!

Helsingfors 28-31.10

Vill du bekanta dig med höstens nya böcker och träffa intressanta författare? Då är Helsingfors bokmessa rätt plats för dig!

ÖPPET:
tor-lör kl. 10-20,
sön kl. 10-18
Fontana Media finns i
Bokbyn, monter **7f100**

UR PROGRAMMET:

LÖRDAG 30.10 KL. 17
BLÅBÄRSLANDET

När ett barn sörjer

"När någon dör saknar vi den människan jättemycket. Vi har liksom ett tomt hål inuti oss." Möt **Monica Vikström-Jokela** och **Sara Grönqvist** i ett samtal om hur vi kan prata med barn om sorg.

SÖNDAG 31.10 KL. 14
BLÅBÄRSLANDET

Direkt ur hjärtat

Kan man vara både djupt personlig och osminkat andlig i Yle Vega? Radioandakter från olika år har nu samlat i bokform. **Karin Erlandsson, Jani Edström** och **Hedvig Långbacka** berättar.

FREDAG 29.10 KL. 18
OCH LÖRDAG 30.10 KL. 13

Författaren och kulturanthropologen **Mikael Kurkiala** medverkar på mässan fredag 29.10 kl. 18 och lördag 30.10 kl. 13.

tfn 040 831 5897 • www.fontanamedia.fi
Tölöorggatan 2 B vån. 8, 00260 Helsingfors

Fontana Media

HELSINGFORS
BOKMÄSSA
28-31.10.2021 Mässcentrum

KURIREN GRATIS RESTEN AV 2021

till **NYA** prenumeranter som betalar sin prenumeration i höst

TILL SAMMA FÖRMÅNLIGA PRIS

89€

kuriren
KNUTPUNKT FÖR SVENSKFINLAND ÖVER 60 ÅR

VI LOTTAR UT ETT PRESENTKORT

Prenumerera och delta i utlojningen!

Nu har du möjlighet att vinna ett presentkort à 100 euro till någon av S-gruppens butiker. Sänd in kupongen senast 30.11.2021.

JA TACK!

- ☒ JAG VILL PRENUMERERA PÅ KURIREN
- ☐ För resten av 2021 och hela 2022 för 89 € (inom Norden).
- ☐ Fem (5) provnummer för endast 26,50 €.
- ☐ Ett halvt år för endast 46,50 €.

- ☒ JAG DELTAR I KURIENS UTLOJNING AV PRESENTKORTET TILL NÅGON AV S-GRUPPENS BUTIKER.

SÄND KURIREN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

SÄND RÄKNINGEN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

- ☐ **Nej tack**, jag vill inte prenumerera på Kuriren. Jag deltar endast i utlojningen av presentkortet till någon av S-gruppens butiker. Jag returnerar beställnings- och utlojningsblanketten försedd med frimärke. Var snäll och stryk över den färdigtryckta adressen på kupongen och skriv: Kuriren, PB 12, 65101 VASA.

Erbjudandet gäller till 30.11.2021

Kan sändas ofrankerat inom Norden Kuriren betalar portot

kuriren

PB 12
SVARFÖRSÄNDELSE
KOD 5005430
65103 VASA